

Lumingu Lwà Makùmì

Mwandamutekètè Lwà Danyèlè

 Twasàkidila, wa manza tèntè, Mwaneetu Neville. Mwoyi wènù awu, balunda bàànyì. Ndyésè bwa kwikalakù baalùkile cyàkàbìdì mu tabernacle emu mu dinda emu, bwa kutüngunuka ne Diyiisha dineme edi ditùdì tuditàcisha bwa kuumvwija, *Lumingu Lwà Makùmì Mwandamutekètè Lwà Danyèlè* elu. Ne tudi ne disànkà dya kumònà mùdì bààbÙngì menemene basangile mu ditükù edi dya luuyà lukolè, kadi nansha nanku tudi tulòmba luse bwa mutùdì katuyikù ne cibambalu ciikàle ne myaba ya disòmba. Kumònà bantu bapàtè patapata mushindu awu ne biimàne mu nyÙngulukilu mwônsò, s'bìdi byènza bibì be. Ne kanùyi bacyankàme mùvwàbi bìkèngela to, bìdi byènza ne mbikolè bwa nwénù kuumvwa. Kadi netwénzè cyónsò citùdiku pèètù mwa kwenza aci bwa kuyabì lùkàsà.

² Nenku—nenku, leelu, ndi ntèkemena ne nenwikalè, mêmè munèngékù ndambu, nenùmfwilekù luse, bwalu edi ndibà dya kupoopela musonso pa Diyiisha edi, dìbà mene dya kudipoopela musonso. Tudi badítèèke mu bitùpà bisatu bwa twamònakù mwa kwikala batwishiùbwe bwa kuwùmvwa.

³ Mpindyewu, mu bushuwa bwa bwalu, di—disangisha didì dímwéka ne mésù ndimanye ne ôwò aa, anyì ôwò Mayiisha aa, àdi àkwàciibwa pa mikàbà ya mèyì. Ne àdi àtùmiibwa pa buloba bujimà. Pàmwè ne ditungà ne ditungà dyónsò didì dìpetà mikàbà ya mèyì eyi pa buloba bujimà. Nenku ndi muswe kwambila batèèlejì bàà mikàbà ya mèyì bwalu ebu ne, mwaba wônsò wunùdì nusanganyiibwa, nî mmu citùpà kaayì cya buloba cinùdì nusanganyiibwa, kùdi mwa kwikala bìngà bintu mwômò emu binùdì bafwànyìne kubènga kungiitaba pa malongesha ândì mêmè—mêmè mfla. Kadi ndi muswe kwamba, nwénù bâna beetu, ne pàmwàpa, wêwè mwa kucyùmvwija mu mushindu wûdì wêwè ucimònà awu, ncifwànyìne kushiìlangana ne cîndì mêmè mufwànyìne kwitabuuja. Kadi, ndi mufwànyìne kwikala ne disànkà dya kutèèleja cyùdì muswe kwamba aci.

⁴ Ne mmu meeji a ne ndi ntwàla Mayiisha aa, bifùmìnè ku...Diyì dya Nzambi, mu mwoyi wànyì. Mbwa diibaka dya Ekeleeziya, bwa Ekeleeziya mujimà, Ekeleeziya wa buloba bujimà; Ekeleeziya wa Kilisto, wa buloba bujimà. Ne ndi cya bushuwa ngiitabuuja ne tudi mu dituku dya ndekeelu. Ne didyènzejà dyanyì bwa kuumvwija cyòcì eci, kadi nciyì nteeta bwa kucyènza, kucisàka, bwa ciìkalè mushindu kampànda anyì kansanga to. Kacya ncitukù mwanjì kwambula dipiila bwa ku dyanyì dimanya, dya kwenza nanku to.

⁵ Misangu yàbûngì bantu bâtu bùmvwìla pa mikàbà ya mèyì, kadi bàmba ne: “Ee, mêmè ndi mubèngangane ne aci. Yéyé kénà anu mumanye dilongesha dyèndè to, kî mmumanye Mifundù to.” Ee, aci, cidi mwa kwikala cyônsò anu cilelèlè. Nwamònú anyì? Mêmè ncyêna mufwànyìne kwamba ne kî ncilelèlè to.

Kadi, bwànyì mêmè, ndi—ndi nCilonga, nciyikù ngangata mèyì... Ntu mbala bìdì bantu bakwabo bàmba, ne ntu mbàànyisha. Cyônsò cìdì nî nganyì nî nganyì yônsò wàmba aci, mêmè ndi ncyànyisha. Kadi dîbà adi—dîbà adi ndi nya naaci kùdi Nzambi, ne nshààla naaci too ne pândì mwa kucyùmvwija, kubangila anu ku Genese too ne ku Bwàkabuulwibwà, ne pashiùshe mmòna cyônsò cìswìkakana mu Bible. Ne dîbà adi ndi—ndi mmanya ne cidi mwaba kampànda pabwípì ne kwikala cilelèlè. Nenku, mu bushuwa bwa bwalu, mwaba wûdì wêwê mubingè awu, ki mwaba umwèpelé wûndì mêmè mupâtuke mu—mu njila. Ne pàmwâpa mwaba wûdì wêwê mupiile awu, anyì mubingè, ki wûndì mêmè mupâtuke mu njila, eci anyì eci.

⁶ Pa nanku, tudi tunwànyisha nwènù bônsò bantu balenga bâdì mu batèèleji kaaba aka aba, mu dinda emu, ne nwènù bantu balenga bâdì batèèleja mikàbà ya mèyì eyi abu. Nenku twêtù... Byônsò bìdì byenjìlbwe, byônsò bìdì bwa Bukalenge bwa Nzambi. Mêmè ndi ne balunda bààbûngì bàà maalu malenga pa buloba bujimà, bândì ngaanyisha bikolè bya menemene, ne ndi ngiitabuuja ne nêmpicishè Cyendeleele pàmwè naabò. Nenku kî mbifwànyinékù kwikala mu mwoyi wànyì bwa kuteeta bwa—bwa kuseeswisha bôbò bantu abu to, nansha bya munyì, kadi bwa kuteeta kwenza ne byônsò byènzekè mu mushindu wà ne ndikù mwa kubàmbulwisha.

⁷ Ndi ndyùmvwa mwàkadyùmvwà Solòmò pààkasambilàye, ne kwambayè ne, bàmupèshè lungènyi bwa wàmònakù mwa kulombola cisàmbà cya Nzambi. Ki disambila dyànyì dya meeji matòòke ndyôdì adi.

⁸ Bakwàcishi bâdì nàànyì kaaba aka aba, mu nyùngulukilu mujimà, ndi mmòna Mwanèètù Mercier, ne—ne Mwanèètù Roy Borders, ne Mwanèètù Neville, ne Billy Paul, mwanaàànyì wa balùme. Gene ùdi kaaba aka mwaba kampànda, ne bânà beetu, Teddy, ne bakwabo. Ndi ngaanyisha bantu bônsò bâdì bâlwà bwa kunkwàcishakù aba.

⁹ Ndi mvùluka kaaba aka anu abidi àdì panshi aa, Mwanèètù Leo, cì—cikèènà-kumòna cìvwàye mupetè; cilòòtà, mwàkacibììkilàye, dilòòlò kampànda ditwàkatwìlanganà bwa musangu wà kumpàla; bivwa ne yéyé wákamóna lusongo lwa cipaapu cinènè cya musàkà, muulu mu mpeepele. Ne mêmè mvwa kuulu aku nyiisha, mwaba kampànda, ki kubàndayè bwa kumòna ne byônsò abi bivwa cinyì. Nenku pààkabàndàye kumutuu menemene kwa lusongo elu, mònà's, kwambayè ne, kule menemene mu bukènkè kampàndà bwa mmwènekelu wa

argent, anyì cyenzè bu mwaba wa cibàtòbàtò, mvwa mwimane, nyiisha bantu. Nenku yéyé kukòka ntèmà yànyì, ne mêmè kukènzakana e kutàngila kùdìye. Ki kwambayè ne: “Mmunyì mûdîku mukafikè aku? Mmunyì mûmvwàku mêmè mufwànyìne kafika aku?”

¹⁰ Mêmè kwamba ne: “Leo, muntu nansha umwe kêna mwa kulwa apa to. Nzambi ngudi mwa kufikisha muntu apa. Mpindyewu, bûdì naabù kî mbwà kubànda kuneeku nansha. Bûdì naabu mbwà kutùùluka ne kuya kajaadikila bantu pansi paàpa, paanyima paà wêwè mananè kucimònà ne, m’Bulelèlè, bwa ne Cyôci aci m’Bulelèlè.” Leo kutùùlukayè pansi, bwa kajaadikilayè bantu.

¹¹ Ciine aci ncyenzèke kùkaadi ntàntà bule kaayì, Mwanèètù Leo? Bidimu byàbûngì’s, kî mmwômò anyì? Bidimu byàbûngì. Kacya anu piine apu, bwa ku dyànyì dimanya, yéyé ùdi ne lulamatu mu kwenza kwa cyôci aci, újaadikila bantu ne mudimu wà bwambi ewu mmufûme kùdì Nzambi. Mpindyewu, nenku ncyêna—ncyêna muswè bwa wùfuminè kûndì mêmè to. Wôwô wûfumina kûndì, dîbâ adi kî mwîmpèku to, bwalu kakwèna cintu cîmpè mu muntu to. Nwamònà anyì? Bìkèngela wùfuminè kùdì Nzambi.

¹² Mpindyewu, pândì nkènzakana... Makèèlèla awu mu mapingaja, mvwa mulabùlàngànè ku cyanza ne mulunda wanyì, Mwanèètù West. Ncyénà anu mwanji kumutwîshila mêsù to, mu citanda emu; eyowa, nyewu ngààmumònù mpindyewu, mu dinda emu. Ne nwénù nudi bamanyè ntàntà udi abu bàfumina mu màshinyì, nkuumukila anu ku—ku Alabama kwàka, mu dyàlumingu, bwa kulwa kaaba aka, bùùmukila kule ku Alabama kwaka!

¹³ Mwanèètù Welch Evans, ndi mupange kumumònà mu dyàlumingu dishààle adi. Muntu wâmbì ne yéyé ûvwa kaaba aka leelu ewu. Bantu abu bâdi bëndesha màshinyì kuumukila ku Tifton, mu Géorgie, bwa kwikala kaaba aka. Ne mwanèètù wa balùme udi musòmbe apa ewu, beena dyèndè. Bûngibù’s! Mwanèètù Palmer wa ku Macon, mu Géorgie. Ne ndi mmònà, ngeela meeji, Mwanèètù wa bakàjì Ungren ne bakwabo paanyima paàpa. Bônsò abu mbâà kule ku Memphis kwàka, mu Tennessee. Mpindyewu, nudi nwela meeji ne... Ne bakwabo bàà ku mikwabo myaba. Ndi mufûme ku ditwilangana ne inâbànzà kampànda kaaba aka wa ku, ku Caroline du Sud kwaka.

¹⁴ Mpindyewu, nudi nwela meeji ne bantu bâdi apa aba... Mvwa nkènzakana, mmònà bàà ku Chicago, ne bàà ku myaba mishiìleshììlàngànè, bëndesha màshinyì ntàntà wa nkàmà ne nkàmà ya kilomètè, anu bwa kulwa kubwela mu disangisha. Pashììshe, pàdìbo bàfika kaaba aka, mwaba wà kusòmba kawùyikù to. Kakùyikù cibambalu ciikàle ne bifidì bya citaleela; citanda cikùlakàjì mwikàle luuyà lukolè, bwa kwimanamù,

nudikùpula bisùuluùlù. Bàngata mfrangà ya kutèèka naayì byàkudyà ku mèèsà, bwa bânà baabo balela, bwa kulwa apa bwa kutèèleja Mukenji awu. Udi muswe kungambila ne... dyàmwàmwa dya musùlù ewu, mwaba kampànda, kakwènakù mwaba wàyàbo, dimwe dya ku matùkù aa anyì? Cya bushuwa, wùdikù. Aci's ki lulamatu's! Bantu abu mbafuci bàà byàdiikùmi. Kî ng'anu ne bâdi bâlwà to, bâdi bâlwà ne byàdiikùmi byabo ne milàmbù yabo, ne bâlwà naabi mu nzubu wa Mukalenge, bâteeta kwenza cidì cijaalàme. Nzambi àbeneshèku mu mushindu mubanjìke cisàmbà cya lulamatu cya mushindu awu! Luse ne ngâssà wa Nzambi biìkalèku naabò.

¹⁵ Nyewu mmòna mulunda wanyì, Charlie Cox, ne aba bâdì bâfumìne ku sud wa Kentucky kwâka. Ne myaba yônsò nàka, paùdi ukènzakana, udi umòna bantu bâdì bafumìne ku myaba mishììleshììlangànè.

¹⁶ Nsongààlùmè wa citende udi musòmbe pààpa wàwa, ncyêna mwa kumuvùluka dînà dyèndè to. Ngâkatwìlangana nendè mu Chicago. Kadi udi mufumìne ku cilongelu kampàndà cya Bible kule ne muneemu, mwaba kampànda, kî mmwòmò anyì? [Mwanèètù awu ùdi wàmba ne: "Springfield, Missouri."—Muf.] Springfield, mu Missouri; cilongelu cya Bible cya Assemblée de Dieu. Eyowa. Ee, mbilenga. Nudi numòna's, bâdi bâfumìna anu myaba yônsò, mu kaèkèleziya kakese menemene kàà kale emu.

¹⁷ Anjì elààyi anu meeji, kùkaadi, bidimu bitwè ku makumi asatu kûngààkatèèkà dibwe dya mu ditumba mu dinda adi, mvwa mwimane mwaba wàwa mu mùsèèsù wa Septième Rue, ntàntà wa nzubu yibidi ne mwaba ewu. Ncìvwa nansha mwanjà kusèlangana to, ncìvwa anu nsongààlùmè wa citende. Ki mêmè kumòna cikèènà-kumòna cya bantu bapàte bafinàkàne munda emu bafumìne myaba yônsò. Ne mvwa ne disànkà dyàbûngì, mwimane mu cyambilu. Nenku pôpò apu mpààkangambilà Ye ne: "Kadi eci kî n'tabernacle webè to." Ki kunshikikayè mwinshì mwa maulu. Kadi nwènù biine's nudi bamanyè bikwabo bya bwalu abu bìdi bifundà pa dibeji dya Bible udi mu dibwe dya mu ditumba mwaba wàwa abi.

¹⁸ Ndi ne kusàkidila kwàbûngì bwenu nwènù aba. Ncyêna mwa... Aci, cidi anu kakese cyanàànà, bwa—bwa kwamba anu ne: "Ee, ndi ne kusàkidila kwàbûngì bwenu nwènù." Kadi ndi nnùsambidila. Ndi nnwìtabuuja. Ndi ngitabuuja malabula enu a kùdì Nzambi. Ncyêna ngeela meeji ne mutu mulùme anyì mukàjì mmufwànyine kwendesha màshinyì ntàntà wa nkàmà ne nkàmà ya kilômèèta bwa kulwa kaaba aka, bwa kuleeja mushindu wà bilàmbà bìdiye muvwàle to. Ncyêna—ncyêna ngeela meeji ne mbafwànyine kwenza nanku nansha. To. Kî mbafwànyine kulwa kaaba aka anu bwa kubàmònabò to. Bâlwalwa kaaba aka bwalu bâdi mu ndòndò wabò ne meeji matòòke bwa lupàndù lwa misùùkà yabo. Disambila dyànyì dìdi ne: "Nzambi ànkwàcishèku, ànkwàcishèku bwa kwikalakù

nansha ne cyàbìbìdì cìmwè cya meeji matòòke a mushindu awu, bwa kuteetakù kubàyiisha ne byônsò bìdì mu mwoyi wànyì, ne kwikala mweyémène kùdì Nzambi.”

¹⁹ Diyiisha, nudi numònà’s, mu dinda emu, ndizòla ku cibàsa eku. Cìdi anu bwa kwenza, bwa kuumvwija pàndì ngenda nya apu, bwa kuteetakù kwenza bwa nwamònà mwa kuumvwa bìndì nteeta kwamba abi.

²⁰ Nenku *Mbingu Makùmì Mwandumutekètè Yà Danyèlè* eyi yìvwa ndilonga dinene, matùkù abidi a mundaamuunyà ne abidi a bufuku, bu nànkù. Mvwa, ku ndekeelu wa lumingu eku, mvwa mufwàngànè anu naabì, nteeta bwa kujandula ne mméyì kaayì a kwamba bwa Bulelèlà. Bikèngela cìpalakajiibwè ne Bible mujimà. Nwamònù anyì? Kwêna anu mwa kuCyàngata to, anu kaaMufundù kakese kàmwèpelè ne kwenza dyu—dyumvwa kampànda, ne pashìishe kwamba ne: “Ee, ncidi cyòci eci cyàmba,” ne pashìishe kukùdimuka kadi kwamba ne: “Ee, kadi lwà apa nunku Cìdi—Cìdi cyàmba cikwabo cintu, cìbèngangana ne eci” to. KaCyèna mwa kwenza nanku to. Bikèngela Cyàmbè cintu anu cimwecimwe aci dìbà dyônsò. Kabiyì nanku to, kaa, aci, dìbà adi udi—udi mutùpàkàne. Nenku mushindu awu ngûntù mêmè muteetètèete bwa kuCilongesha.

²¹ Byôbì biine, pa mikàbà ya mèyì, bu mùdìbi ne bìdi pa mikàbà ya mèyì. Kadyuwù kàà katàmbe bunene kântù mpeta pa mikàbà ya mèyì, kàà kùdì bânà beetu bàà mu bitùpà bishìllèshìllàngànè bya buloba, nkàà kwitabuuja kwà ngâsà wa Nzambi, ûndì ndongesha mushindu wûndì ndongesha ewu, ne: “Tuvwa badyànjila kulongolola kumpàlà kwa dyulu ne buloba kutwàdijabi.”

²² Bânà beetu beena Mpenta, mu bushuwa bwa bwalu, ndi mumanye ne yenu mmwènenu nyà beena ne anu mikenji, nwamònù’s, ne ndi—ndi mumanye ne cìdi cibìndululakù ndambu yenu mmwènenu. Kadi udiku, wêwè bu mwanèètù mwena Kilisto, udikù mwa kucipèèsha anu ndambu mukùmbànè wa mushinga bwa kutwàku binù kumpàlà kwa Nzambi, ne Bible webè, ne kulòmba Nzambi bwa kukuumvwijaci anyì? Udiskù mwa kwenza nanku anyì? Udiskù mwa kwangata mmwènenu wa bwena ne anu mikenji awu ne kuteetakù bwa kutwànganaja kuumukila ku Genese too ne ku Bwàkabuulwibwà anyì?

²³ Nenku: “Dimiinu dya nyòka,” s’ki cishebeyanganyi ncyòci aci; bantu bâàbûngì kabèèna biìtabuuja aci to. Kadi, bu wêwè anu mwa kubala mu Genese, Bible’s mmwambe ne nyòka ùvwa ne dimiinu. “Ne Nénteeké lukunà pankaci pàà dimiinu dya nyòka ne Dimiinu dya mukàjì.” Pa nanku, nyòka’s ùvwa ne dimiinu. Nenku piìkalàbi ne dimiinu dya nyòka dìvwa dya nyuma, dìbà adi’s Yesu kàvwa muntu to, pa nanku Dimiinu dya mukàjì’s divwa dya nyuma. Bônsò babidi bâvwa ne mamiinu, ne lukunà alu lùcìdikù. Nyòka ùvwa ne dimiinu. Nenku bu wêwè

anu mwa kwangata Bible webè awu, kutwà binù ne kwikala ne kaneemu kàà menemene kumpàlà kwa Nzambi, ndi ngiitabuuja ne Nzambi neàkusosòkòlwèlèci.

²⁴ Kadi wêwè kùyi mucyümvwè to, mêmè ndikù–ndikù, dîbà kanà dyônsò, bwa kwenza ne mwànyì mwônsò bwa kukukwàcisha, ku mukàndà mumfündila anyì ku–anyì ku muyiiki wà babidi wà pâà nkààyeetù, anyì cintu kanà cyônsò cîndîku mwa kwenza bwa kukukwàcisha aci. Mu bushuwa bwa bwalu, tudi bamanyè ne aci kî ncîdì cîsùngila muntu to, anyì kî ncîdì cîpiïsha muntu to, kadi cîdi cîtwàla anu Bukénkè cyanàànà pa cyena-bwalu citùdì twêtù bônsò tuteeta ne bukolè bwônsò bwa kufikisha bantu ku dimònà eci. Nwamònù anyì? Cîdi anu cîtwàla anu Bukénkè cyanàànà.

²⁵ Mpindyewu, kùdî batèèleji bàdî bàmwènekà, ndi mwambe nenku mbwà mikàbà ya mèyì, nudi numònà's, ne mikàbà ya mèyì eyi yiyaaya pa buloba bujimà, myaba yônsò.

²⁶ Mpindyewu twînyikààyi mitù bwa katancì kakese cyanàànà, kumpàlà kwa kuseemena kùdî Mwena Dîyì edi. Nenku mbanganyì mu batèèleji emu mu dinda emu bàdî mu lukèngelu, biikàle bàmba anu ne: "Mêmè ndi mu lukèngelu. Éyi Nzambi, ikàlàku naanyì luse"? Mukalenge ànùbènèshè. Ne kùdî aba bàâtèèlejâ mukàbà wà mèyì, pawàwùtèèlejâ, Nzambi àkumbajèku dilòmbà dyebe.

²⁷ Taatù wetù wa mu Dyulu, twêtù tudi cisàmbà cîdì ne kusàkidila, kadi pèètù cisàmbà cîdì kacìyi cikùmbànyìne. Kadi nyewu tuseemena ku Nkwasa Webè wa ngâsà mu dinda emu, bwalu tudi bapetè dîyì ditùtùmina bwa kulwa. Yesu mmwambe ne: "Nûlombààyi Taatù cintu kanà cyônsò mu Dînà Dyànyì, Mêmè néncyenzé." Mpindyewu, tudi bamanyè ne aci ncilelèlè.

²⁸ Ne mwab'ewu mu batèèleji emu, ne pambèlu mu–mu ditùngà mwàyà mikàbà ya mèyì, nemwîkalè pámwâpa makumi a binunu bya beena Kilisto balediibwe cyàkàbìdî bàâtèèlejâ cyôcî eci. Ne tudi bamanyè, Taatù, ne patûdì tulediibwa cyàkàbìdî, nyuma wetù ùdi ülediibwa ku Dyulu. N'Nyuma wa Nzambi, Nyuma Mwîmpè, pambidi pèètù. Ne tudi bamanyè ne Nyuma Mwîmpè awu ùdi ne bukolè bwônsò ne ùdi mwa kwenza cintu kanà cyônsò citùdì tujinga bwa kwenjiibwaci. Nanku, Taatù wa mu Dyulu, tudi baswè kuKulòmba bwa kulekelelakù diitabuuja dyetu kùdî Nyuma awu, bwa Yêyè wàmonakù mwa kutùpetela mu dinda emu, ne bwa butùmbì bwa Mukalenge bwa Nzambi, malòmba ônsò ne majinga aa, bwa twamònakù mwa kwondopiiibwa ku màsaamà ètù ne ntàtu yetu, bwa twamònakù mwa kusadila Nzambi wetù ne byônsò bìdî munda mwetù.

²⁹ Kàngulàku macì ètù a luumvu leelu ewu, ne pàndì ndyènzejà ne mwànyì mwônsò bwa kutwàla lukonko lunene elu apa, ne kulütòòkesha mu meeji a bantu. Mpindyewu, nyewu ndi naaci cifûnda kaaba aka, Mukalenge, pa dibeji apa, ne cizòla ku

cibàsà eci eku, dizòla edi, kadi mêmè yônsò ncìyi mukùmbàne mwa kucyùmvwijkakù to. Mpindyewu tudi tuKusòka Wêwè, Mulongeshi munene Utu mufundè Dîyì, Utu muDìsonsôle, WâkaDìfila kùdì mupròfetà Danyèlè awu. Ne tudi tulòmba bwa Wêwè kutùma disonsola mu dinda emu, mu matùkù a ndekeelu aa, mwàkambàYe ne Mukàndà wùvwa mwa kukàngiibwa too ne ku cikondo eci, bwa Wêwè kukàngula cyumvwilu cyetu. Nenku swàku bwa kwìkalè diitabuuja dinefùke mu mwoyi wètù diìkalàku mwa kwenza bwa Dîyì kukwàtadì ne kwangatadi Mwoyi, ne kutòlweshadi micì ya bwakàne mu nsòmbelu yetu, yìdìDi ditùmina bwa kutòlwesha. Diitabuuja dyetu mu Nzambi, swàku bwa dìtùpetèlè cyôcì aci mu dinda emu. Bwalu tudi twindila ne kudipwekesha kwônsò mpindyewu, ne tudilàmbula Kûdì, mu Dìnà dya Yesu Kilisto. Amen.

³⁰ Mpindyewu, tudi ne kusàkidila bwa mu dinda emu, bwa mpùngà wa mushinga munene ewu cyàkàbìdi bwa kubuululakù mabeji aa a Dîyì dya Cyendeleele dya Nzambi.

³¹ Mpindyewu, cîndì mudyângàcile bwa kuteeta kuumvwija cyôcì eci, mbwalu tudi tulonga Mukàndà wà Bwàkabuulwibwà, ne tudi tufùma ku dikenketa dya bikondo mwandamutekètè bya ekeleeziya. Ne, pashiìshe, kundekelu kwa nshapìtà mwi3 wa Mukàndà wà Bwàkabuulwibwà, Ekeleeziya ùdi ùmushiibwa pa buloba, ùbànda mu Butùmbi. Nenku ndi nteeta, ne mwoyi wanyì wônsò, bwa kufikisha eci kùdì bantu ne, bàdì bindìle bwa cintu kampànda kwenzekacì, cîdibo bamònè cifùnda mu Mukàndà wà Bwàkabuulwibwà, pàaci kaciyi cîtàngila cikondo cya ekeleeziya to. Kadi tukààdi pabwípì ne nshiikidilu kutàmba munùdì nwénù nwela meeji amu.

³² Kùkaadi ndambu wa malòòlò, Billy, wanyì... Anyì, mukàj'a mwanàànyì's wè, eyowa, kumbìkيلayè, bufùku menemene, wàmba ne kùvvwa muntu mulùme dyèndè Andy Herman, udi mwaneetu wa balùme mwâna wa tààtù-mukwabò, ùvwa mulààle, ùpunga ne lufù mu lùpitàadì. Mêmè kuya bwa kamumòna. Bâkaavwa bamupèèshe bwanga bwa kumulààdika tulù. Mêmè... bwàbûngì be mu mushindu wà ne, ùkaavwa tuyè mu tulù, ne mêmè ncìyikù mwa kwakula nendè to. Pààkacyàbu mu dinda... Mêmè kulòmba Nzambi bwa kumulamakú ne mwoyi too ne pâmvwà mwa kwakula nendè. Andy ùtu muntu mwîmpè, kadi kàyi anu mwena Kilisto to. Kî ntààtù-mukwabò to; mmwânà wa tààtù-mukwabò, musèle mwaneetu wa bakàjì mwânà wa taatù-mukàjì.

Nenku pashiìshe pààlu Taatù-mukàjì Ade kungambilayè, mwimane mwaba awu, kwambayè ne: "Billy, bidimu byônsò makumi mwandamukùlù bya mwoyi wèndè ebi, kàtu musadilekù Nzambi to. Kadi," mwàkambayè, "kwéñjì ndambu wa mbingu yìvvwàye musòmbe mu nzubu..." Yéyè, bidimu byônsò makumi mwandamukùlù abi, mu bushuwa bwa bwalu, kàtu ùtàmba kwenza midimu ya byanza to. Kadi kwambayè...

Kumubììkilayè e kwamba ne: “Ade, udi mumanye mùdì bwalu anyì? Kilisto mmulwe mwab’ewu kumpàlà kwànyì eku, kwéñjì anu tusunsa tukese cyanàànà.”

Mukàjì kumutàngilayè, kwambayè ne: “Andy, udi—udi... Ki cinyì aci?” Yéyè ne...

Mulùme ne: “To. Yéyè’s ùvwa mwimane anu kaaba aka kumpàlà kwànyì eku, kwamba Yè cintu kampànda.”

Mukàjì ne: “Cyàmbì Yè ncinyì?”

“Dibà dikaadi diyè kupìta mûdì wêwè wela meeji amu.”

³³ Mu ndambu wa mbingu kuumukila apu, mbingu yibidi anyì yisatu, kubwelayè mu kòmâ ne kushààlaye mulààle mutekète luseke mu lùpitaadi, ùpùnga ne lufu. Mémè kwamba ne: “Taatù-mukàjì Ade, bundù bwenu bwa kubènga kumbììkilà anyì kubììkilakù muntu kapànda, bwa kutèèkakù mwoyi wèndè mu ngiikàdìlù mwîmpè bwa dibà dyàfikiye edi.”

³⁴ Mémè kulòmba Mukalenge, pààkacyàbu mu dinda, pâンkaavwà... Yéyè kàcivwa mwa kwakula to, ki mêmè kumwela anu nkonko cyanàànà. Mémè kwamba ne: “Udikù mwa kungumvwa anyì, Tààtù Andy?” Kadi ùvwa—ùvwa mwa kushikulakù mutù kakese ne kunyungisha mbàngà. Mémè kumusambidila, kumwambila bwa kutondayè mpekaatu yèndè kumpàlà kwa Nzambi. Mvwa muswe kumubàtiiza, ne Taatù-mukàjì Ade kujingayè kubàtijiibwa.

³⁵ Mémè kupweka ne cibambalu cinène aci, bwa kumònà nsongààkàjì kampànda wa citende utu musòmbèle ku mutumba eku, uvwabò bàkèba kutùma ku lùpitaadi lwa bapâle, kadi Mukalenge kumwenzela Yè cintu cinène, kwalukilayè kumbèlu.

Dibà adi, mu njila ngenda nyakù, mêmè kutwilangana ne mwanèètù wa bakàjì kampànda wa bafìike, yéyè kwamba ne: “Ki ng’wêwè Mwanèètù Branham anyì?”

Mêmè kwamba ne: “Mmêmè.”

Yéyè ne: “Udi mumvùlùke anyì? S’mmêmè Màndamù Drye.”

³⁶ Ki mêmè ne: “Eyowa, ngeela meeji ne ndi mukumanye. Pete Drye ne bakwabo abu?” Mêmè ne: “Eyowa, Ngàà-ngààkuvùluku,” Kutàpayè dísù mu cibambalu amu, nenku patwàkenzà... Mêmè kudìkonka bwa cinyì wàkamba nanku. Kadi, mwaba awu, Tààtù Andy ùkaavwa mujuuke mu bulààlù, ne mushààle musòmbe mwaba awu, ùnyungisha byanza ne mabòko anu mütù muntu mukwabo yônsò ewu, ùteeta bwa kupwekesha cintu aci, cilùmyànà cya ku bulààlù aci pansi apu, bwa wàmònà mwa kupàtuka muntwamu ne kukèba kwa diya. Patùdì twakulangana apa nebàlwè bwa kubàtijiibwabò mu Dînà dya Mukalenge Yesu, yéyè ne mukàjèndè.

³⁷ Pa nanku, kadi cíngämbìdì ciine aci, dibà dikaadi diyè kupìta mutùdì twêtù twela meeji. Ne ndi ngeela meeji ne *Mbingu*

Makùmì Mwandumutekètè Yà Danyèlè eyi neyìtùfikishè ku dyumvwa.

³⁸ Mpindyewu, ciibûngì cya bânà beetu beena Mpenta, mûnkaavwà mwambe ku ntwàdijilu kwa mukàbà wà mèyì ewu ne, bâdi bàbènga kwitaba Cyôcì eci. Bôbò mbindile cintu kampànda cinène ne cya bukolè, bwa kwenzekaci. Kadi, bânà beetu wanyì, bu nwêñù mwa kutèèleja ne ntèmà yônsò, kanùyi... ne nutèèleja, nenùjandulè ne cintu kampànda cinène ne cya bucole aci, cïkaadi cimanè kupita. Yesu ûkaadi pabwipì ne kipingana.

³⁹ Ekeleziya ùdi ùmuka mu nshapità mwi3 wa Bwàkabuulwibwà. Cintu nansha cîmwè muntwamu kî ncyambiibwe bwa nî ncinyì nî ncinyì to, kadi cintu cya ndekeelu cîvwa anu mmusanjeela wa ndekeelu wa cikondo. Pashìishe, tudi tutàngila bwalu bwa beena Yudà too ne ku dilwa dya cyàkàbìdì pàmwè ne Mukàjì-musèla, mu nshapità wa 19. Kuumukila ku nshapità mwi6 too ne ku wa 19 byônsò mbya beena Yudà.

Mwaba awu ki wûndì muswe kuleeja mwaneetu udi apa ewu mu Bitampì ebi, Mwanèètù Wood, uvwa kale wàwa Ntemu wa Yehowah, yéyè ne dîkù dyendè dyônsò dijimà, mu dinda emu ne, “binunu lukàmà ne makumi anaayi ne binaayi” abi kabàvwa, kakùvwà dipentengana pankaci pàà bôbò abu ne bàà Bisàmbà bya bendè to. Bôbò abu mbeena Yudà. Nwamònù anyì? Ne kabèèna Mubidi musokòmè wà Kilisto pa buloba leelu ewu nansha.

Mukàjì-musèla ki wôwò Mubidi musokòme awu. Ku Nyuma Mwîmpè nkutùdi babàtiijìbwé mu Mubidi musokòme awu.

⁴⁰ Mpindyewu, tudi bamanyè ne mu Mukàndà wà Danyèlè emu, mutùdi tubala emu, netùbalè anu cyàkàbìdì bwalu n'Diyì Dyèndè. Mu nshapità wa 9 wa Danyèlè, ku mvensà wa 24.

Mbingu makumi mwandumutekètè mmikòsela cisàmbà cyebe ne cimenga cyebe cya cijila, bwa kulekeesha dishipa dya mikenji,... bwa kujikija mpekaatu, ne bwa kwenza dipungisha bwa bubì, ne kubweja bwakànè bwa kashidi, ne kutwa citampì ku cikèènà-kumònà ne ku cipròfetà, ne kwela mwaba Mutàmbe cijila maanyì.

Mvensà wa 25: “Ne ki bwa cinyì manyà ne umvwa ne, kuumukila ku...” Mpindyewu, pa cyôcì aci mpatùvwa twakwila, ne ki twêtù kujikijilapù mu dilòòlò dya dyàlumingu dishààle ne, “kwela mwaba Mutàmbe cijila maanyì.” Apa ki patùdi tubangila mu dinda emu, pa mvensà wa 25 ne: “Ne ki bwa cinyì...”

Ki bwa cinyi manyà ne umvwa ne, kuumukila ku dipâtuka dya diyì ditùma bwa kwalujulula ne bwa kwibakulula Yélusàlémà (ki “cimenga cyebe cya cijila” aci, nwamònù’s) too ne... Maasiyà

Mfumu awu nekwìkale mbingu mwandamutekète, ne mbingu makumi asambombo ne yibidi, ne mùsèèsù newìbakiibwè cyàkàbidi, ne bimanu, ne nansha mu bikondo bya ndululu.

Ne paanyima pàà mbingu makumi asambombo ne yibidi Maasiyà neùmushiibwè, kadi kabiyi bwèndè yéyè mwine to; ne bantu bàà cisàmbà cya mfumu wâlwa nebàbutulè cimenga ne mwaba wà cijila, ne ndekeelu waci neikalè ne dipaasalala dinene, ne too ne kundekeelu kwa mvitâ ayi cinyangu ncilongolola.

“Ne . . .” Mpindyewu, vùlukààyi ne, ki ndekeelu wa mvitâ ayi nyéyè awu. Tudi naacì ku cibàsà cya difùndila eku. “Ne,” mpindyewu tudi tubanga cintu kampànda cikwabo.

Nenku yéyè neàshindikè cipungidi ne bààbûngì bwa lumingu lumwe; kadi munkaci mwa lumingu yéyè neàlekeeshè mulàmbù wà mashi ne mulàmbù wà dyosha, ne bwa bwalu bwa ditàmba kutangalaka dya cinyangu yéyè neàcìvvijè dibütuka, mene too ne dikùmbana dya maalu ônsò, (mbwena kwamba ne, bônsò), ne cidi cikòsa aci necipongolodiibwè pa cidi cibutùdùbwè,

⁴¹ Kaa, dileesònà kaayì’s wè! Mvwa mwambile mukajàànyì ditùkù adi ne: “Ndi ndìkonka bantu ní bàdi cya bushuwa bàbyùmvwa’s.” Mpindyewu, ndi muswe bwa nwénù kubyùmvwa. Kanwìkadi . . . Panwìkalà, byôbì bìkèngela bwa twétù kushààla apa ditùkù dijimà, twashààla anu mwine. Mpindyewu, twétù tudi—tudi—tudi baswe kubyùmvwa. Nwamònù anyì? Tudi—tudi baswe kumanya ne bìdi Bulelèlè. Nenku, nwénù, nwíkalakù anu mwa kubìmònà’s wè! Ne mêmè nênnkonkè, pàmwápa . . .

⁴² Ne pashìishe, paanyimà, nênsiyè dizòla edi dikùdika apa, nenku nwénù nudi—nudi mwa kubizòla, paanyimà. Lwâyi mu mapingaja emu, dìbà dyônsò dinùdì baswè kulwa adi, nenku nùzolààyi mazòla awu ne bikwabo. Nedìnùkwàcishèku bwa kuumvwa. Ki bwa cinyì ndi mudítèèke kaaba aku, mbwà nwamònà mwa kucyùmvwa.

⁴³ Mpindyewu, twanjààyi anu kwambululakù ndambu bwa twétù kupeta cishimikidi. Mpindyewu kùvwa . . . Danyèlè ùvwa muumvwe bwalu bwa cisàmbà cyèndè bumutondè, bwalu ùvwa mubalè mupròfetà Yelèmiyà, ne kuumvwayè ne Yelèmiyà ùvwa mwambe ne bàvwa mwa kusanganyiibwa mu bupika bidimu makumi mwandamutekète. Nenku dìbà adi, kumònayè dìbà adi ne bàkaavwa benzè bidimu makumi asambombo ne mwandamukùlù, ki kumanyayè ne cikondo cìkaavwa pabwípì. Pa nanku kutèèkayè ku luseke mudimu wèndè wônsò, kupwekeshayè, mutùdì mwa kwamba, rìdô ya midimu yèndè ya bwàcyàbwilà. Kutàngijayè mpàla kùdì Nzambi, kuvwàlayè mufuku ne kudyèlayè butù, ne kuditwayè mu kujila kwa

byàkudyà ne mu disambila, bwa kumònayè mwa kuumvwa ne cìvwa mwa kwikala dîbà kaayì. Pashiìshe tudi tusangana, mûngäcyämbì kumpàla... .

(Swàku ùcìkùdìmùnè, *lwàlwa* luseke, kakese cyanàànà?)
Dìkàpàkapà adi, dìdi ditàmba kufila luopepèle be. Cidi cimpàcisha dîyì. Pashiìshe... (Twasàkidila, mwaneetu.)

⁴⁴ Mpindyewu, bwa twétù kujandula, Danyèlè, ùvwa muswe kupeta malubà aa bwa cisàmbà cyèndè. Ne mêmè ndi ngeela meeji ne, piìkalàbi ne Danyèlè, mu kubala kwa baprófetà bâvwà bamudyänjídile, wàkapeta dyumvwa dya mushindu ewu, dya ne ùkaavwa pabwípi ne ndekeelu, ne wàkakèba Nzambi, bwa kujandula ne ndekeelu ùkaavwa pabwípi pàà bishi, dîbà adi mêmè's ndi ngeela meeji ne tudi babingishiibwe, pa kumònà ne twétù tukaàdi ku ndekeelu wa njila mpindyewu, katùyi tuvvàla mufuku ne tudyèla butù to, kadi twimansha maalu a pa buloba, ne diditácisha dyetu dya mu nsòmbelu wa bwàcyàbwilà, ne kukèbangana ne Nzambi, bwa kujandula ne nditùkù kaayì dya cidimu ditùdì tusanganyiibwa, bwalu tudi tumònà ne tudi ku ndekeelu, ne bwa Ekeleeziya kwenzayè kujila kwa byàkudyà ne kusambilà ne kudilongolòla. Ki bwa cinyì ndi mudyénzéje bwa kudyàngacila mêmè mwine... Ncîyì mumanye mwa kuumvwija byôbì ebi to, bwalu ntu anu mubicìngùlùkè dîbà dyônsò, ngamba ne: "Mbingu makumi mwandamutekètè ya Danyèlè ayi," bwalu ncìvwa mwa kuyùmvwa to. Nenku ki bwa cinyì ndi mudyàngacileyì mêmè mwine mpindyewu, bwa kuteeta bwa kuyùmvwija. Ne ndi ngiitabuuja ne, ku dikwàcisha dya Mukalenge, ndi mwa kucyènza ku ngâsà Wendè, bwa kucifikishakù mwaba wà ne, nnùleeja mushindu wutùkaadi pabwípi ne Dilwa dya Mukalenge.

⁴⁵ Mpindyewu, Danyèlè ùkaavwa yéyè anu mu bidimu bibidi cyanàànà. Pashiìshe tudi tusangana, ne, pàvwàye ùsanganyiibwa mu disambila, Mwanjelo, Ngabùdyèlè, wàkamupàtukila; ne kààkamuumvwija anu dîbà dìvwà cisàmbà cyèndè ne cya kuumuka mu bupika to, kadi, kabidi, ne byônsò bìwwa bikòsela cisàmbà cyèndè, byônsò bìcìvwà bishààle bwa cisàmbà cyèndè abi. Wàkamba ne: "Kùcìdi kushààle mbingu makumi mwandamutekètè bwa beena Yudà."

⁴⁶ Pashiìshe, tudi tusangana ne, Yéyè ùvwa ne twipàcìlà tusambombo. Ne kàmwè kaa ku twôtò atu, kàvwa mbwa kulekeesha dishipa dya mikenji; ne—ne kujikija bwalu bwa mpekaatu; kwenza dipungisha bwa bubì; kutwàla bwakànè bwa kashidi; kutwà citampì ku cikèènà-kumònà ne ku cipròfetà; ne kwela mwaba Mutàmbe cijila maanyì.

⁴⁷ Nenku tudi bangàte, mu dyàlumingu dishààle mu dinda amu, Danyèlè mu ngiikàdilù wendè muntwamu, ùsambilà. Mu dilòòlò dya dyàlumingu dishààle edi, tudi bafile Mifündu, bwa bantu

bààmòna mwa kuyibala pàvvàbo mwa kwalukila mu mààbò. Nuvwa bakayibale anyì? Yìvwa minùsànkìshe anyì? Bilengu be!

⁴⁸ Mpindyewu, twipàcilà tusambombo. Ne tudi tusangana ne, mu kiipàcilà kiisambombo aka, “bwa kwela mwaba Mutàmbe cijila maanyì”, tudi tusangana ne “Mutàmbe cijila” awu ùvwa misangu yônsò ùleeja anu Ekeleesiya, Tabernacle awu. Ne cintu cya ndekeelu cìvwà ne cya kwenjibwa, cìvwà nkvela mwaba Mutàmbe cijila awu maanyì, awu n’Tabernacle wa mu Bukalenge bwa bidimu cinunu mwàsòmbelà Ye mu Bukalenge bwa bidimu cinunu amu, mutwàsòmbelà twêtù.

⁴⁹ Mpindyewu, leelu, mpindyewu tukààdi twenda tuseemena ku ne: “Mbingu makumi mwandamutekète ncinyì?” Ne eci citùpà ncyà mushinga mutàmbe bunene, mbingu makumi mwandamutekète eyi.

⁵⁰ Mpindyewu, tudi bamanyè ne Mifùndù kayènà mwa kushima nansha. Yidi ne cya kwikala Bulelèlè. Ne piìkalàbi ne Mwanjelo Ngabùdyèlè wàkalwa kwambila Danyèlè ne kùvvwa kushààle anu mbingu makumi mwandamutekète bwa beena Yudà... Mpindyewu, twêtù tudi bafwànyìne kwangata aci bu matùkù asambombo... anyì lumingu lwà matùkù mwandamutekète. Kadi, mu cipròfetà cìtu misangu yônsò cifidìlbwe anu mu nsùmwìnù.

⁵¹ Ne pa nanku, kakwèna mpatà to ne munda mwa bikondo byônsò, mùvwa bantu nkàmà misangu nkàmà, bamanyi bàà mabàla, bantu bapilùke, bateetètèete bwa kuumvwija cìvwà mbingu makumi mwandamutekète eyi. Ne mêmè nkààdikù mubalèbàle mêyì àbò àbûngì a dyela dya nsèke pa byôbì abi. Kadi ndi ne kwanyisha kwàbûngì kùdi Mukalenge Smith, wa mu ekeleesiya wa ba-Adventistes, bwa mmwènenu yèndè. Ndi ne kwanyisha kwàbûngì kùdi Docteur Larkin, bwa mmwènenu yèndè. Ndi ne kwanyisha kùdi bamanyi banene bônsò bàà mabàla aba, bwa mmwènenu yabo pa bwalu ebu. Ne mu kubala kwa bidibo bambe, bìdi bìntòòkeshila mêmè maalu bikolè, bwa mêmè kupetakù myaba yìdì yímwèka ne nyà cya bushuwa. Kadi bwa kupeta mmwènenu yîmvwà—yîmvwà mêmè ngeela meeji ne mvwa muswèku kuumvwija, ndi mukèbùlùle mu mukàndà wà cibungu, wà “cikondo,” bwa kujandula cìvwà mwaku “cikondo” wùmvwija,

⁵² Kadi tudi tusangana mwab’ewu, tudi ne “cikondo, cikondo, ne citùpà cya cikondo.” Cikondo mbwena kwamba cinyì? Lumingu ncinyì? Mpindyewu, kùkaadi bidimu binunu bisatu, nkàmà yinaayi ne makumi asatu, kacya anu cyôci eci cyènzekà, kacya anu Nzambi wàbanga kukwàta mudimu ne beena Yudà; kùkaadi bidimu byàbûngì, byàbûngì menemene. Danyèlè ùvwa nkumpàlà kwa Kilisto, ne cikondo aci cìvwa mmu cidimu cya 538 kumpàlà kwa Kilisto, cidimu cya 538 kumpàlà kwa Kilisto, pààkambàye cyôci eci bwa “cikondo, cikondo, ne citùpà

cya cikondo” apu. Nenku, mbingu makumi mwandamutekète, tàngilàayi nùmonè kùdì mbingu makumi mwandamutekète mifwànyìne kamufikisha. Mòna’s, yéyè ùcivwa anu mu Baabùlònà, mu mbingu makumi mwandamutekète amu, kadi pààbì Nzambi’s ùvwa mumwambile ne ki cikondo cyônsò cìvvà cikòsela cisàmbà aci.

⁵³ Mpindyewu, ekeleeziya wanyì kaaba aka mmumanyè ne mu bidimu byônsò ebi ntu misangu yônsò anu munwàmbilàmbile ne: “Wéwè muswe kumanya ditùkù dya lumingu, tàngilà ku kabalamatùkù. Kadi wéwè muswe kumanya cikondo citùdi ne mwoyi, tàngilà beena Yudà abu.” Ki ntankù umwèpelè udikù. Nzambi kàtukù mukòsèle bàà Bisàmbà bya bendè bikondo bibala to-to; kakùvvakù cipòòlò kampàndà cya cikondo to. Nenku ki mwaba awu wûndì mêmè ngeela meeji ne bafundi banene mbapetè cibwejàkàjì, ne bàvwa bâteeta kwangata cyôci eci bu cya beena Yudà ne bàà Bisàmbà bya bendè, bwalu Yéyè wàkamba ne: “Cisàmbà cyebe.” Kadi uvwa Yé wàkula nendè awu n’Danyèlè, kí ng’Ekeleeziya to; cisàmbà cya Danyèlè, beena Yudà. Bu Yéyè wàkula ne Ekeleeziya, kwêna mwa kuya ne aci mwaba nansha wumwe to; wéwè’s udi—wéwè’s udi usanganyiibwa paanyima pale, nansha mene kumpàlè kwa dilwa dya Kilisto. Cìvwa cifwànyìne kupàtuka pambèlu pàà mbingu ya cipròfetà ya mushindu kanà wônsò mûvwà uswa kucitéèka amu. Cìkaadi cimanè kupìta. Kadi Yéyè ùvwa wàkula ne beena Yudà, ki bwa cinyì beena Yudà bâdi ntankù wa Nzambi.

⁵⁴ Nudi bavùlùke kaaba aka, anu abidi àdì pansi aa ne, pàvvà Mwanèètù Arganbright, wa mu Californie, cindondà cya mfumu wa Kasùmbù kàà Buloba bujimà kàà Beena Kantuku-byanza bàà Evanjeeliyo mu Kaabujimà, mulwè kwànyì kumbèlu muntwàdile mukàbà wà-wà mèyi; kí mmukàbà wà mèyi to, kadi mmukàbà wà bindidimbì, wùvvàbo... wà *Tusunsa Tùsàtù Kumpàlè Kwà Mundankùlù*. Wùvvwa mukwàciìbwe pa dikèbulula dya mu maalu a mamanya. Pângämònu beena Yudà abu bààlukila, bààlukila mu Yélusàlèmà, mêmè kulwa ku tabernacle eku, kwamba ne: “Ndi ndyùmvwa anu bu mukùdimùnùne cyàkàbidi mucimà.” Bààbûngì bàà kunùdì mbavùlùke cyôci aci. Mêmè kwamba ne: “Pa kumònà beena Yudà bàba bààlukila’s wè!”

Mu Maatàayì nshapità wa 24, Yesu mmwambe ne: “Panùdì numònà muci wa mfigi wèla ntòngà.” Nudi bamanye cya dindila, nwamònù’s, beena Yudà munkaciì mwa kwalukila!

⁵⁵ Mpindyewu, ndi ne mèyi kampàndà a dyela naawu nsèka mafunda kaaba aka. Ndi muswe kuditwamù. Mpindyewu, mpindyewu, nén—nêngàngatè dîbà dyàbûngì, bwa nwamònakù peenu mwa kubifunda. Mpindyewu, byônsò ebi bìdi byènzeka, ebi... Mpindyewu tudi... Mu cikondo citùdi mpindyewu eci. byônsò ebi bìdi byènzekela... Mbeena Yudà; kí ncitàngile Ekeleeziya to, nansha kakese. Byônsò kuumukila ku

Bwàkabuulwibwà nshapità mwi3, too ne ku wa 19, kabyènakù ne dipetangana nansha dìmwè ne Ekeleesiya to. Kwêna mwa kwenza ne bìmwenekè bijaalàmè to. Kacyèna anumù to.

⁵⁶ Mpindyewu ndi muswe kuumvwija mûndì mupetè cyôcì eci. Mpindyewu, ku cibàsà cya difündila, bààbûngì bàà kunùdì nebàmonè ne ndi muzôle, bikondo bishìilàngànè ntàntà, mùdìbi bikabwela mu ntàntà wa bikondo, bwa kwenjiibwabì mu mushindu wa bantu bônsò kuumvwabò. Nudi mwa... Kanwèna mwa kubìmwèna lwà paanyima pààpa to, ngeela meeji, mbabifundène tuumàleetà tutàmbe bukese. Bwalu mmfündilu wa Becky. Mvwa ngeela meeji... Nenku, dizòla adi, mvwa ne dibì ditàmbe dyôdì adi. Kadi, Becky ngudi muzôle dyôdì adi, dya cimfwànyì cya cilòtòtà cya Nebùkàndànèèsà. Ne ndi ngeela meeji ne ncitàmbe kufwànangana ne nsongààkàjì's, Becky, kaciìyì bu mutu mulùme to. Kadi, nansha nanku, necì—necifile anu bulubà, citùdì naaci bwalu.

⁵⁷ Mpindyewu, twêtù babalè mu Bible ne kùdi mbingu makumi mwandamutekète mikòsela cisàmbà, mpindyewu, aci...kacyènakù ne dipetangana ne Ekeleesiya to. Mbingu makumi mwandamutekète kayènakù yítàngila Ekeleesiya to. Nwènù bamònè kaaba aka, ku dizòla eku, ndi mutèèke cikondo cya ekeleesiya pankaci pàà mbingu makumi mwandamutekète ayi.

⁵⁸ Tudi naadì kaaba aka. Mwanèètù kampànda wa mu Géorgie nguvwa mutùzòlèledì kaaba aka, patùvvà tulonga bikondo bya ekeleesiya apu. Nenku tudi cya bushuwa batwìshìlbwe ne tudi mwa kuumvwa cìdì cyôcì eci cyùmvwija. Mwaba mutòòke mu ekeleesiya ewu, mbwena kwamba ne cìvwa cyônsò cya cìpostòlò. Ne pashìishe mu cikondo ciibidì cya ekeleesiya, bàvwa ne dilongesha dya beena Nikàlàwù, anyì, bàvwa ne byenzedi bya beena Nikàlàwù's wè; kacìcvwa cyanjì kuvvijiibwa dilongesha to. Cikondo ciisâtù cya ekeleesiya, kulwaci dilongesha. Nenku mu cikondo ciinâyì cya ekeleesiya, kulwaci bulongolodi, ki kwikalaci buupaapà bwa cyena Loomò. Kadi mu cikondo ciinâyì cya—cya ekeleesiya, ki cìvvà bikondo bya mîdimà.

Nudi numòna's, mîdimà yìdì pônsò apu ayi yìdì yìleeja cyena Nikàlàwù, anyì cyena Loomò. Citùpà citòòke aci cìdì cìleeja Nyuma Mwîmpè, Ekeleesiya. Nenku, pààkabangaci mu cikondo cya Pôlò Munsantu, Ekeleesiya mujimà wa cìpostòlò ùvvwa mûle tèntè ne Nyuma Mwîmpè. Pashìishe bantu bàà cipidì citùmbùke bààkabanga kulwamù. Pashìishe ki ndekeelu wa byônsò kudyènzabò cimùkù ne kucyènzabò ekeleesiya mupyamùpyà. Ne anu beena kaékèleesiyyà kakese aku mbàvvwàbo bòòsha, ne bàbààsa mabwe, ne babèèlèla nyama ya ntambwe, ne bikwabo byônsò.

⁵⁹ Mu Dilongolola ki Luther kupàtukayè, ne bukénkè bukolèku ndambù, nudi numòna's. Mu matükù a Wesley, kutwàlayè

bukénkè bukwabo bukolè ndambù. Kadi mu cikondo cya ekeleesiya cya ndekeelu eci, cikondo cya ekeleesiya cya beena Nikàlàwù, ki cikondo citùdì... Kî ncyá beena Nikàlàwù to, kadi Laòdikiyà, ki cikondo citùdì ne mwóyi eci. Nudi numòná's, kamwéna Bukénkè bupítèpíté bûngì to.

⁶⁰ Muntu kampànda, pààkamònàye dizòlà dyàcì kuulu kwàka, kwambayè ne: “Bundù bwebe, Mwanètù Branham! Ditùkù dinene dya dikenkesha dya bukénkè edi!”

Mêmè kwamba ne: “Nêndifwànyìkìjìlè ne, pààsenguludibwàci, aci kacyéna nansha cicileeja mu cyôcì to, paùdi wangata bàà myoyi mikezùke menemene, balediibwe cyàkàbìdì ku Nyuma.” Vùlukààyi ne, eci ki cikondo cya ekeleesiya cìmwèpelè civwà Kilisto mwela pambèlu pàà Ekeleesiya Wendè Sungasunga, ku byônsò. Tudi ne ditonda dinene, kadi: “Tudi ne citùdì naacì anyì's?” ki citùdì twétù twamba ncyôcì aci. Kilisto ùdi cya bushuwa mu ekeleesiya anyì? S'neïkalè wa banyààbanyà menemene.

⁶¹ Mpindyewu, mpindyewu twanjì kwambaayi mu cikòsò mbingu makumi mwandamutekètè ya Danyèlè ayi. Mpindyewu ndi mufwànyìnekù kwambulula cyàkàbìdì kaaba aka; bambi bàà Evanjeeliyo, nwènù babènge kwitaba eci, bidi anu bîmpè. Mmyabanya mu bipungu bisatu, mutùdì tusangana mu Danyèlè 9. Bipungu bisatu. Cya kumpàla, cipungu cya mbingu mwandamutekètè; pashìshe makumi abidi misangu yisatu ne yibidi, mbwena kwamba ne makumi asambombo ne yibidi; ne pashìshe cipungu cya lumingu lumwe. Mmyabanya mu bipungu bisatu bishìllàngànè.

⁶² Mpindyewu, ndi tuyàbànye ku cibàsà cya difündila eku. Cipungu cya kumpàla; cipungu ciibìdì; ne ku dyànyì dyumvwa, ku Evanjeeliyo, ku Nyuma Mwîmpè, ne, ku cikondo cya nshìikidilu, Nzambi ùdi ùpingana cyàkàbìdì kùdì beena Yudà.

⁶³ Mpindyewu, tudi bamanyìnè ku Evanjeeliyo yônsò, yìdì Pôlò mulongèshe, ne bakwabo, ne, Nzambi neàpinganè cyàkàbìdì kùdì beena Yudà. Ee, dîbà adi, piìkalàbi ne Yéyè neàpinganè cyàkàbìdì kùdì beena Yudà, mmunyì mutùdì mwa kucyàngata kucyàluja ku cikondo cya Danyèlè? Bìkèngela tucyàngatè bwa cikondo cya ndekeelu eci. Piine apu mpaanyima pàà Ekeleesiya wa bàà Bisàmbà bya bendè mumane kuya, bwalu Yéyè ùdi ùtàngila bwalu bwa Izaleela bu ditùnga, twétù bu muntu-nkààyà.

⁶⁴ Mpindyewu, ndi ne ndambu wa mifündù kaaba aka yìndì muswe kunùbadila patùdì twenda tuya apa. Mpindyewu:

... dipàtuka dya dîyì ditùma dya kwibakulula
Yelusàlèmà...

Aci, cìwà mmu matùkù 14 a ngondo mwisâtù. Yônsò wa kunùdì yéyè muswe kufunda aci, mu cyena Ebelu neùsanganè bâcìbìkila ne *N-i-s-a-n*, Nisan, mbwena kwamba ne “ngondo

mwisâtù." Dìyì adi dyàkatùmiibwa mu matùkù 14 a ngondo mwisâtù, cidimu cya 445 kumpala kwa Kilisto, dìyì kupàtukadì bwa kwibaka, kwibakulula ntempèlù. Nudi nucyùmvwa, bu munùkaadì babalè Mifundù. Too ne pààkajikijiwbwàye, byàkangata bidimu makumi anaayi ne citeema bwa kujikija ntempèlù ne cimenga, bwa kubiibakulula. Ne mùdì Bible mwambe kaaba aka, Danyèlè ngudi wakula, anyì Mwanjelo wàmbila Danyèlè, ne:

...bimanu, ne bìvwa mwa kwibakiibwa *mu bikondo*
bya ndululu.

Ne bààbûngì bàà kutùdì mbavùlùke ne, pààkiibakiibwàbi, bâvwa ne kakàsù ku cyanza ne mwelè wà mvita ku cikwabo cyanza, bwa kwikala kupongwela mwena lukunà. "Ne bìvwa mwa kwibakiibwa *mu bikondo* bya ndululu."

⁶⁵ Pa nanku, apa mpândì mpetela cyôcì aci, mpeta matùkù àànyì awu. Mpindyewu, tudi ne tubala-matùkù tubidi, tusatu tushìilàngànè. Patùdì twalukila ku kabala-matùkù kàà kale kàà maalu a mabùlùnga, ne tudi tusangana ne, mu kabala-matùkù kàà Julien mùdi matùkù nkàmà yisatu, ne makumi asambombo ne ataanu ne cyàbînaayi címwè cya ditùkù mu cidimu. Bâdi baàbadila pa dipità dya Saadì ne mitooto mishìilèshìilàngànè, ne bikwabo. Ki pàdìbo baàbadila apu. Mpindyewu tudi tusangana, mu kabala-matùkù kàà cyena Loomò mutùdì ne mwöyo mpindyewu emu, matùkù nkàmà yisatu ne makumi asambombo ne ataanu, ku kabala-matùkù aku. Kadi mu kabala-matùkù kàà beena Kilisto, anyì kàà cipròfetà, tudi tusangana ne mùdi matùkù anu nkàmà yisatu ne makumi asambombo cyanàànà mu cidimu. Mpindyewu, nudi bafwànyïne kudikonka ne mmunyì mùdì cibwejákàjì eci cilwè.

⁶⁶ Mpindyewu, eci ncîndì mwa kwamba anu bu ne mêmè mwine ngudi wakula. Ndi ngeela meeji ne kale wàwa kumpàlà kwa kabùtù kàà mvula ya Noà, kale mu matùkù a Yobò, ne bikwabo, bâvwa bâlama dîbà ku mitooto. Nenku tudi tuumvwa bàmba, anyì kale kumpàlà kwa cikondo aci ne, buloba bùvvwa bwimàne bululàme. Ne pashìishe mu mpekaatu wâkenza muntu awu, ki ditònkokidiba dya buloba, bwàkasendama ne mvula ayi yàkalwa, ki bwa cinyì tukààdi ne mabwe manene a mashìka, ne bikwabo, nenku lusongo lwônsò ne ntàku wa buloba mbyûle ne mabwe a mashìka. Aci tudi bamanyè. Nenku buloba kí mbusòmbe bululàme to. Mbusòmbe busendàme. Aci ncyàkabùnyùkushà, e kubuumusha mu mwaba wàbù dîbà adi, wùvvwabo bâtàngidila ngondo ne mitooto awu. Anyì—anyì, kí mbafwànyïne kabidi kulama dîbà ku byôbì abi to, bwalu bùkaadi buyè luseke, bushàale busendàme. Ki bwa cinyì, kí mbufwànyïne kupetangana ne mitooto ayi pa dîbà dimwedimwe adi to, bwalu mbu—mbupampàlámùke ku mitooto ayi. Nudi bumvwè anyì? Ngeela meeji ne kí cìdì bwalu ncyôcì aci.

⁶⁷ Mbushààle bulààdile paanyima mu mushindu awu. Nenku aci cìdi anu cileeja ne eci cìdi anu cipungu cya cikondo. Kanwènaayikù mwa kumònà anyì? Nzambi kàtu ne bintu bipampàlèmùke nansha. Üdi ùbilekela anu byènda mushindu awu bwa cikondo cikese cyanàànà. Ne ndì cya bushuwa ngiitabuuja ne cintu aci ncyàkenzekà.

Nenku ku matùkù a ndekeelu eku nkwbàbuulwilà Nzambi Ekeleesiya minsokòntù eyi. Kàtu mucyénzè kumpàla nansha. Ne cidiye kàyì mucyénzèle, mbwà kulama Ekeleesiya mwikàle mutàbàle ne ùsambilà dìbà dyônsò, kàyi mumanyè dìbà dìvwàci mwa kulwa to. Kadi nudi bavùlùke ne, mu Danyèlè 12, Yéyè mmwambe ne: “Bàdì ne lungènyi nebùmvwè ku ndekeelu, mu ditùkù dya ndekeelu edi.” Nwamònù anyì? Cyàkamupèèbwa.

⁶⁸ Nyuma wa lungènyi ùdi ùlwa mu Ekeleesiya, bwa kumanyisha Ekeleesiya, ku dibuulula dya Nyuma Mwîmpè, ùbweja Ekeleesiya ne ùbuulula ne nditùkù kaayì ditùdì ne mwoyi. Bya mwomumwe anu mwàkalwà Ngabùdyèlè kùdì—kùdì Danyèlè amu, Nyuma Mwîmpè ùdi ùlwa kùdì Ekeleesiya mu matùkù a ndekeelu, bwa kubuulula bintu binène, bya ndòndò, bisokòme ebi. Nuumvù mpindyewu anyì?

⁶⁹ Mpindyewu, aci's ncifwànyìne kutònkola cidimu cya maalu a mabùlùngà anyì cidimu cya Julien, kabala-matùkù aku, nwamònù's, cidimu cya ba-Franc-maçons, bwalu buloba mbusendàme. Aci, twétù bônsò tudi bacimanyìne ku dilonga dya mu tulaasa. Nenku mbupampàlèmùke, ki bwa cinyì yòyì, mitoto ayi, kí mmifwànyìne kujaalamangana ne buloba dìbà dìmwèdìmwè adi to. Ki bwa cinyì, kabala-matùkù kàà cyena Loomò nkabì, kôkò pààkù, bwalu kwêna mwa kululamija matùkù to. Kùdì anu bintu byàbûngì bîndi mufwànyìne kwamba mwab'ewu mene. Bwa apu tudi tujandula, ku bufuki bwôbù bwine ne, bùdì bùtulongesha ne kùdì matùkù anu makumi asatu bulubulu mu cidimu.

⁷⁰ Mpindyewu, twàngatàayi Bwàkabuulwibwà mutwìkalà ne cya kuya kaaba aka mu matùkù a bapròfetà babidi abu. Bible mmwambe ne: “Bààkamba cipròfetà munda mwa matùkù cinunu ne nkàma yibidi ne makumi asambombo.” Mpindyewu, paùdi wangata kabala-matùkù kàà maalu a mabùlùngà, ncyà bushuwa ne ncifwànyìne kupangila anu menemene bwa kwikalà bidimu bisatu ne cyàbìbìdì cimwe. Ne paùdi wangata kabala-matùkù kàà cyena Loomò katùdì naaku leelu ewu aka, ncifwànyìne kucipangila kule ne kule. Kadi paùdì wangata kabala-matùkù kàà cipròfetà, müdi menemene anu matùkù cinunu ne nkàmà yibidi ne makumi asambombo, pa kubala matùkù makumi asatu ku ngondo. Nwamònù anyì?

⁷¹ Tudi ne matùkù makumi asatu mu yìmwè ngondo, makumi asatu ne dìmwè mu udi ulonda, makumi abidi ne mwandamukùlù mu mikwabo. Nwamonu's, tudi bônsò

mu cibwejàkàjì. Kadi Nzambi kàtu ùya naabì mènkònya, wàbànda wàpweka, wàtwa kumpàla wàtwa paanyima to. Üdi Yéyè ùcilenga anu mushindu wumwewumwe awu. Eyowa's, mukalenge. Mushindu anu wumwewumwe awu menemene, matùkù makumi asatu mu ngondo; kabiyi bya makumi asatu ne dimwè, pashiishe makumi asatu, cintu kampànda cikwabo to. Nwamonu anyì? Kadi byônsò abi mbìvvà byenza mu cibùcilu cinènè cya Nzambi, bwa kulama Ekeleeziya mwikàle mutàbàle ne ùsambilà, mudìlongòlòle, biikàle ne bivwàlù byenu bisukula mu Mashi a Mwânà wa mukooko. Kadi, kaa, mu matùkù a ndekeelu aa, Yéyè mmulayè! Uh-huh. Mpindyewu tudi bamònè mwaba wutùdì ne mwoyi. Mpindyewu, vùlukààyi, kiipàcilà, kiipàcilà kamwèpelè, nkàà kwenza cyôcì eci.

⁷² Mpindyewu, bu kwikàle mwandamutekète... Tàngilààyi, kùdi anu matùkù makumi anaayi ne citeema bulubulu... bidimu makumi anaayi ne citeema's wè, eyowa, mu cikondo cya diibaka dya ntempèlù aci. Mwandamutekète awu, mmbingu mwandamutekète ya cipròfetà, mbingu mwandamutekète, bwalu kùdi mbingu mwandamutekète mikòsela ntempèlù, bwa kwibakulula ntempèlù. Ne wàkìibakiibwa anu mu bidimu makumi anaayi ne citeema bulubulu. Mpindyewu tudi ne dyumvwija dya cikondo aci cya mbingu, bwalu piìkalàbi ne Bible ngudi mwambe, Mwanjelo ngudi mwambe, mbyangàte mbingu mwandamutekète too ne ku diibaka dya ntempèlù. Nenku ciwva anu bidimu makumi anaayi ne citeema bulubulu bwa kwibaka ntempèlù, kuumukila—kuumukila ku matùkù 14 a ngondo mwisâtù too ne ku 5–538 kumpàla kwa Kilisto. Too ne pààkalwà ntempèlù kwalujuludiibwa cyàkàbìdì, ne ku dyalujuludiibwa dya misèèsù, bidimu makumi anaayi ne citeema bulubulu. Pa nanku, citùdì tupeta ncinyì? Citùdì tupeta ncinyì? Bwalu, piìkalàbi ne mbingu mwandamutekète bìdi byènza bidimu makumi anaayi ne citeema, dìbà adi lumingu lùmwè's lùdi bidimu mwandamutekète. Ne mwandamutekète kuvudija ku mwandamutekète bìdi byènza makumi anaayi ne citeema. S'ncyôcì menemene. S'ki bwalu mbwòbù abu.

⁷³ Pa nanku mpindyewu kakùcyèna kabidi bya difwìkakaja pa bwalu abu to. Twâmanyì mpindyewu ne lumingu ne lumingu lùvwa luumvwija bidimu mwandamutekète. Nwacyümvù anyì? Tùcyàmbààyi bônsò pàmwè. "Lumingu lùmwè mmwomùmwè ne bidimu mwandamutekète." Bwa mpindyewu kaayi tudi bamanyè ne twacyümvù. Lumingu lùmwè mmwomùmwè ne bidimu mwandamutekète.

⁷⁴ Ki twétù *aba*, kaaba aka mene, lumingu lwà kumpàla. Bidimu makumi anaayi ne citeema bwa diibakulula dya ntempèlù. Mpindyewu, mushoonyi wà ku lusongo ewu wùdi wùleeja ditùngà dya beena. Yudà pàdiwu wùkòsolola apa. Eci cìdi anu cikondo cyanàànà. Ne pàdiwu wùpweka kaaba aka, wùdi wùpweka wùpàtuka mu ditùngà dya beena

Yudà, wùkabwela mu cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè. Pashiìshe wùdi wùbànda cyàkàbìdì wùkabàkula Izaleela, ne wùtungunuka.

⁷⁵ Mpindyewu, bàà Bisàmbà bya bendè kabàtu babàkòsèle cikondo to. Mbambe anu ne: “Cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè.” Kadi tudi tusangana ne, nansha Yesu mwine kààkabàkòsela cikondo kampànda to. Bwalu tudi tusangana kaaba aka, mu Luukà 21.24, Yéyè mmmwambe ne: “Nebàdyatakajè ku makàsà bimanu bya Yélusàlémà too ne pààlwà bàà Bisàmbà bya bendè...” Imànaayi nteelè aci. Ndi ncítèèla ku mwoyi’s. Imànaayi ncìbalè, bwalu necììkalè pa mukàbà wà mèyì apa, nenku tudi baswe kwikala batwìshìibwe ne tudi bacyúmvwè bímpe. Eyo, nwénù baswe kubuululakù pàmwè naanyì mu mwaba awu, mu Luukà Munsantu 21.24. Ndi mulongè cyòcì eci bitòòke tòò, ne mwànyì mwônsò.

Ne nebàponè ku lusongo lwà mwelè wà mvità, ne nebàye naabò...

BàdìYe wàmaba aba mbanganyì? Beena Yudà. Aci cìvwa ndibùtudiibwa dya ntempèlù, mu cidimu cya 70 cya bikondo byetu ebi.

...ne bôbò nebàye naabò mu bupika mu matunga ônsò,...

Mpindyewu vùlukààyi ne, kî ng’anu mu Baabùlònà nkààyaamù to, kî ng’anu mu Loomò nkààyaamù to, kadi mu “matunga ônsò.” Ki mùdì beena Yudà bàsanganyiibwa leelu ewu, “matunga ônsò.”

...ne Yélusàlémà neàdyatakajiibwè ku makàsà kùdì bàà Bisàmbà bya bendè, too ne pììkalà cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè cyûle.

⁷⁶ Nenku, ki cikondo cikòsa aci, kadi muntu nansha umwe kî mmumanyè ne necììkalè dîbà kaayi to. Nwamùnu anyì? Mbwalu busokoka, nwamònù’s, cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè aci. Kadi, beena Yudà... Nenku, katwéna mwa kumanyina cikondo pa bìdì bìtàngilà Ekeleeziya to, nansha Yéyè mutwè cìmpìngà anyì nansha Yéyè mutùngùnùke, anyì nî ncinyì cìdìYe wènza. Kwéna mwa kumanyina ku aci to. Kadi, tàngilààyi beena Yudà, ki kabala-matùkù kàà cikondo. Nudi nucimóna anyì? Nzambi ùtu cya bushuwa mubàkòsèle ditùkù, dîbà, ne cikondo menemene, kadi Yéyè kàtukù mubikòsèle bàà Bisàmbà bya bendè to. M’Mukòsèle beena Yudà, pa nanku tutangilààyi beena Yudà, dîbà adi netùmonè mwaba wutùdì.

⁷⁷ Mpindyewu, mpindyewu, mbingu mwandamutekètè yìvwa mbidimu makumi anaayi ne citeema. Twacyúmvù mpindyewu bitòòke tòò ne, lumingu lùmwè alu lùdi—lumingu lùmwè lùdi bidimu mwandamutekètè; lumingu lùmwè, bidimu mwandamutekètè.

⁷⁸ Mpindyewu mbatwàmbìle ne: “Kuumukila ku dipàtuka dya díyì ditùma...” Mpindyewu, ki mwaba wùdì lutàtù lùlwa ngwôwò ewu. Mpindyewu mbatwàmbìle ne:

...kuumukila ku dipàtuka dya díyì ditùma bwa kwibakulula cimenga too ne ku Maasiyà (ne Maasiyà awu ùvwa n’Kilisto, mu bushuwa bwa bwalu) nekwikale mbingu mwandamutekète, ne mbingu makumi asambombo ne yibidi; (byènza mbingu makumi asambombo ne citeema)...

Nwamònù anyì? Eyo. Ne mwandamutekète kuvudija ku makumi asambombo ne citeema bìdi byènza bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu. Mpindyewu, nudi nucifùnda anyì? Nwènù baswe bwa ncyàmbùlùlè kabidi, nêngiìkalè ne disanka bwa kucyènza.

⁷⁹ Mpindyewu mbatwàmbìle ne: “Kuumukila ku dipàtuka dya díyì ditùma bwa kwibakulula cimenga, too ne ku Maasiyà, nekwikale mwandamutekète,” (mwandamutekète, ayi nyà kumpàla—ya kumpàla, apa mene) “mbingu mwandamutekète, ne makumi abidi misangu yisatu ne yibidi,” byènza ne, makumi asambombo ne yibidi kusangisha ne mwandamutekète mmwomùmwè ne makumi asambombo ne citeema, mbingu makumi asambombo ne citeema. Mwandamutekète kuvudija ku makumi asambombo ne citeema bìvwa mwa kwenza bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu. Ki bwa cinyì, too ne ku Maasiyà... Mpindyewu tukààdi tuseemena ku citupà eci kaaba *aka*. Too ne ku Maasiyà, kùdi ne cya kwikala bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu, bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu.

⁸⁰ Mpindyewu, mpindyewu, Yesu, Maasiyà, wàkabwela mu cimenga cya Yèlusàlèmà, bu mucimunyi, mubànde paanyima pàà kampundu katòòke, mu Dyàlumingu dya Malala, mu matùkù a2 a ngondo mwinâyì, cidimu cya 30 cya bikondo byetu ebi. Yesu wàkabwela mu Yèlusàlèmà mu Dyàlumingu dya Malala, mu cidimu cya 30 cya bikondo byetu ebi. Nenku mpindyewu, mpindyewu, kuumukila ku cidimu cya 445 cya kumpàlè kwa Kilisto too ne ku cya 30 cya bikondo byetu ebi, kùdi bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamutekète ne bitaanu bulubulu.

⁸¹ Kadi, anu mutùkaadì bamanè kumònà, mbingu makumi asambombo ne citeema yìdi yènza bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu. Mpindyewu. apu mpàdì lutàtù lùlwa, anu apu mene. Nwamònù anyì? Tudi anu, bwa ku bìdi bifunda mu Bible emu, cikondo, anu ne bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamutekète ne bitaanu. Kadi, mu bushuwa bwa bwalu, bìdi mbidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu, dishìllangana dya bidimu mwandamukùlù.

⁸² Mpindyewu, Nzambi kêna mwa kwenza bwa bipangilè to. Piikalà Ye mwambe ne nebìikalè matùkù bûngì kampànda, bìdi anu matùkù bûngì abu. Yéyè mwambe ne mbûngì kampànda, bìdi anu bûngì abu. Pa nanku citwènzà twêtù ki cinganyì? Mpindyewu, bidimu bya 475 kumpàlè kwa Kilisto too ne ku cya 30 cya bikondo byetu ebi abi, abi mbidimu bya kabala-matùkù kàà Julien anyì kàà maalu a mabùlùnga, bìdi ne matùkù nkàmà yisatu ne makumi asambombo ne ataanu ne cyàbinaayi cìmwè dya ditùkù ku—ku cidimu. Kadi patùdì tukèèpesha matùkù awu bilondèshile kabala-matùkù këètù kàà cipròfetà . . .

⁸³ Mpindyewu nganjì kwimana apa bwa katancì kakese cyanàànà. Bwa nwènù kumanya kakùyi mpatà nansha ya kânà ne, ncyêna anu mufwànyine kwangata kaaba kàmwè aku to. Ndi mwa kubyàngacila mu kaabujimà kàà Mifündù bwa kunùjaadikila ne matùkù mwandamutekète awu ngwòwò mwandamutekète awu, lumingu lùmwè lüdi—lüdi bidimu mwandamutekète, mu Bible. Ndi mfùma ku dicyènza apa, mu Bwàkabuulwibwà nshapità wa 13, anyì nshapità wa 11 ku mvensà mwi3. Bapròfetà abu nebènzè cipròfetà munda mwa matùkù cinunu ne nkàmà yibidi ne makumi asambombo, cìdi munkaci mwa lumingu lwà ndekeelu lwà beena Yudà, pashiìshe bâdi bàkòshiibwa ne mvitâ ya Àmàgedò yìbanga. Dibà adi byôbì nanku, ki cyôcì kabidi, mmatùkù anu makumi asatu menemene mu ngondo. Nwamònú anyi? Nenku, kabyèna—kabyèna bya matùkù makumi asatu ne dimwè ne bya matùkù makumi abidi ne mwandamukùlù, ne bikwabo abi to. Bìdi anu matùkù makumi asatu menemene mu ngondo, musangu wônsò.

⁸⁴ Kabala-matùkù keetu kàà cipròfetà kàdi kàya neetu ku matùkù nkàmà yisatu ne makumi asambombo, mutùdì tukwàta mudimu mpindyewu mu Mifündù. Tudi menemene anu ne nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne isatu. Ki bwalu abu's, nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne isatu. Ki twêtù aba anu menemene ne cileeji cya cipròfetà, bulelèla anu bwètù bwa menemene ebu. Bwalu, kuumukila ku cikondo cya dipàtuka dya dîyì dya kwibaka ntempèlù, too ne ku dibùtudiibwa, pààkabèngàbo Kilisto ne kuMushebeyabò mu cidimu cya 33 cya bikondo byetu ebi, pààkashebeyiibwà Kilisto, kùdi anu menemene bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu.

Mpindyewu, kuumukila ku dipàtuka dya dîyì ditùma bwa kwibakulula Yélusàlémà, mbingu mwandamutekète nyàkakòshiibwà, cìvwà cyùmvwijà bidimu makumi anaayi ne citeema. Nenku bidimu makumi anaayi ne citeema abi kukùmbanabì anu bulubulu. Ee, kuumukila ku diibakuludiibwa dya ntempèlù too ne ku Maasiyà, kùvwa bidimu nkàmà yinaayi ne makumi asatu ne mwandamukùlù. Pa nanku, nkàmà yinaayi ne makumi asat- . . . nkàmà yinaayi ne makumi asatu ne ne yinaayi. Ne nkàmà yinaayi ne makumi asatu ne ne yinaayi (cikondo),

makumi anaayi ne citeema, bìdi byènza anu menemene bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu. Ncitutè anu mu cyôcì, anu ditùkù menemene, ku ditùkù too ne ku ditùkù. Amen! Ki bwali abu's.

⁸⁵ “Maasiyà Mfumu neàlwé.” Nwamonu anyì? Mwandamutekète kuvudija ku makumi asambombo ne citeema mwomunwe ne nkàmà yinaayi ne makumi asat...ne—ne makumi mwandamukùlù ne yinaayi ya bidimu. Ncitutè anu mu cyôcì, menemene. Pa nanku, díbà adi, tudi bamanyè anu bipwàngàne, tudi bamanyè anu menemene ne, Mufundù awu ngwà cya bushuwa. S’ki cyôcì eci. Kadi, nudi numònà’s, yónsò eyi...

⁸⁶ Pàvwà Nzambi mubùtùle buloba bwa kumpala kwa mvula ya Noà ku mâyì, ne mushintùlùle matùkù a ngondo a maalu a mabùlunga; ne pashiishe mulekèle beena Loomò babwelè ne bakwàtakàje kabala-matùkù kaabo bôbò, kàdì kènza kutuuta kadi kutùpika, ne bikwabo apu. Ne mêmè, ndi ngeela meeji ne, nansha mene mu mukàndà wa cibungu mûmvwà mbala...

⁸⁷ Byôbì biine, ambà tûng, Mwanèétù Kenny Collins, yéyè mwine ùdi mu citanda emu mu dinda emu anyì, Kenneth Collins? Udi mumanyè paùvwà muntùmìne cisumbu cinene cya mikàndà yà bibungu aci anyì? Udi muvùlùke cyôcì aci anyì? Uvwa muntùmìne kuntu kwàka pàmwè ne màshinyì majimà tèntè a cisemuna a bibungu abi. Mêmè kudyàmbidila ne: “Ncinyì cìdiku muntu wa kàyi mumanyè cintu ciine bu mêmè ewu mufwànyìne kwenza ne byônsò abi?” Udi mumanyè’s, Mukalenge nguvwa ukulombola awu, Kenny. Mwômò amu ki mûndì mupetèle maluba aa, anu mu mukàndà wà kale wà cibungu awu, “cikondo,” ne mûmvwà ndonga. Ne Becky ùdi ùkwàta naabì mudimu mu cilongelu cyabo. Ndi naabi mu bîro byànyì amu, mu cibambalu cyànyì cya ciikishilu cya mwinshì mwa buloba aci. Ki twêtù kupwekamù ne kucyàngata, ne twêtù kutàpamù dísù, ne kucìsangana, anu menemene, mu tubala-matùkù twônsò ne bikondo bïkaadiku kacya abi. Nwamònù anyì? Pa nanku, twêtù kucipeta.

⁸⁸ Ki cyôcì aci, anu menemene, bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu. Kuumukila ku dipàtuka dya diyì ditùma bwa kwalujulula—bwa kwalujulula nzubu awu, too ne ku cikondo cìvvà Maasiyà Mfumu mubèngìibwe, bìdi byènza anu menemene bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu, bilondëshile kabala-matùkù aku.

⁸⁹ Mpindyewu nudi numònà ne, twêtù tudi tukwàta mudimu ne kabala-matùkù kamwekamwe aku mwab’ewu mene. Bwalu, bu Nzambi mwa kukwàta mudimu ne kabala-matùkù aka, díbà adi’s bïkèngela Yéyè kukwàta naako mudimu mu bikwabo bikondo abi mu Bible mujimà. Ncya bushuwa anyì? Nzambi kàtu ùshintuluka nansha. Pa nanku, piikalàbi ne

mbingu mwandamutekète yìvwa bidimu makumi anaayi ne citeema, mbingu mwandamutekète cyàkàbìdì's yìdi bidimu makumi anaayi ne citeema. Lumingu lùmwè lùdi bidimu mwandamutekète, nwamònù's, pa nanku bìdi byènza ne cììkalè anu cipwàngàne. Ne pììkalàcì cìkùmbanangana anu menemene mwaba awu, necikumbànnganè anu menemene cyàkàbìdì. Amen! Kaa, ekelekele! Aci's cìdi cìnsalula anu mêmè yònsò. Kaa, ntu—ntu—ntu munange, ntu munange kumanya bìndì ngamba. Ntu—ntu—ntu mucìnangè.

Bwalu, anu mwàkambà mukùlumpè awu, mu Kentucky mwàmwa, ùngambilà mêmè, wàmba ne: "Mêmè ntu muswe kutèeleja muntu kampànda wàkula, udi mumanye bìdiye wàmba."

Mêmè kwamba ne: "Nansha mêmè pàànyì, ntu munange nanku awu."

Kwambayè ne: "Ki lutàtù lunùdì naalù nwêñù bayiishi, kanùtu bamanyè binùdì nwamba to."

⁹⁰ "Ee," mûngààkambà, "Mêmè ndi ngaanyisha kààlumbandì keebe aku, kadi's kùdi bìmwè bintu mutùdì cya bushuwa bamanyè bitùdì twamba." Uh-huh. Nyà bushuwa. Mêmè ndi mumanye ne ndi muledìbwé cyàkàbìdì. Ndi mumanye ne ndi muumùke ku lufù tuyè ku Mwoyi. Ndi mumanye ne kùdikù Nzambi, bwalu nkààdikù mwakùle Nendè.

Nkààdikù muMuumvwe wàkwila kùndì, ne wàkula naanyì, ne wàkula ne bakwabo, ne ùngambilà bwa bakwabo. Ne ndi mumanye ne Yéyè údi Nzambi. Aci nyà bushuwa. Yéyè wàkapetakù musàngeelu wà kupweka ne kulekela ndikwàcisha Nendè fòtô, cìdi beena maalu a mamanya kabàyikù mwa kuvila to. Ne pàndi mbuulula mu Mifùndù ndi mumònè ne aci mbwà kuuja anu menemene cikondo cya ekeleeziya eci, anu menemene cìdi cyènzekà, mu mushindu wà ne ndi mmanye ne ki kutùkaadì. Amen.

⁹¹ Mpindyewu, tudi mwa kwikala katùyi balongè tùlaasà to. Tudi mwa kwikala katùyi bantu bàà tùyaayi tükamònè to, ne bikwabo bya nanku awu. Tudi mwa kwikala katùyi bantu bàà myanzù mitùmbùke to, kadi bwa Nzambi kaayì tudi baMumanyè. Tudi baMumanyè bwalu kùdi Nyuma Mwîmpè, nwamònù's, ne bìdi bipetangana ku Mwaku ne ku Mwaku mu Mifùndù yònsò nkòòng, dîbà adi's tudi tumanya ne mbilelèlè. Tudi ne mwoyi mu matùkù a ndekeelu.

⁹² Mpindyewu, mwaba awu, vùlukààyi mpindyewu, ne, cidimu cya ciprofetà eci, cya matùkù nkàmà yisatu ne makumi asambombo mu cidimu eci. Tàngilààyi bikwabo bintu byònsò. Bufùki, bamwe bàà kunùdì ní bàdikù mwa kuumvwa, nansha pa bìdì bitangila bakàjì, ne bikwabo. Nwamònù anyì? Makumi asatu, matùkù makumi asatu, cimònaayi anu cyanàànà—cìdi... Bufùki bwônsò mbulongolola mushindu awu. Nwamònù anyì?

Kî mmakumi asatu ne dimwe, makumi asatu, makumi abidi ne mwandamukùlù, anyì cintu kampànda nansha. Bidi anu menemene matùkù makumi asatu. Bwa cidimu ne cidimu cyônsò, ki kabala-matùkù kàà cipròfetà aku, anu matùkù nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne asatu menemene.

⁹³ Apa tudi ne eileeji mu cyôcì cya cipròfetà, bidimu nkàmà yinaayi ne—ne makumi anaayi ne bitaanu, kumpàla, ki cìvwà anu cyôcì menemene. Mpindyewu, byônsò abi bìvwa byamba mu cipròfetà ne nebyènzekè. Ne mbingu makumi mwandamutekète ayi kayààkuulakù musangu awu to, pa nanku mmishààle bwa matùkù a ndekeelu mpindyewu.

⁹⁴ Mpindyewu, nwênu bânà beetu beena Mpenta, mpindyewu, nwênu bânà beetu Bantémù bàà Yèhowàh, nudikù nufika ku dyumvwa anyì? Nudi bamanyè mwaba wùdì binunu lukàmà ne makumi anaayi ne binaayi abu bamwènekèle anyì? Nudi bamanyè mwaba wùdì bishimà binène byônsò bya Bwàkabuulwibwà abi bimwènekèle anyì? Mu cikondo cya beena Yudà, kî mmu cyetu twétù to. Kakwéna cintu nansha cimwe cítéèlamù to, anu Ekeleesiya mwikàle ùdilongolola ne ùpàtuka. Bushuwa, ne bukolè bwa Nzambi, tudi twenza bishimà né maalu manene. Aci kaayi tudi bamanyè. Kadi cintu menemene cìvwa apa kùdi beena Yudà; ndi nswa kwamba, bukolè bwena dìinà, bùdì bwènza maalu, bùdì bwènza bishimà. Binaayi . . .

⁹⁵ Binunu lukàmà ne makumi anaayi ne binaayi abu kabèèna bàmwènekela amu to. Bôbò bâdi . . . Kabèèna bàmwènekela mu nshapità mwi3 to. Bâdi mu Mifundù amu, kumpàlè kule. Nenku mpindyewu tudi tumònà ne bintu byônsò bìvwa ne cya kwenzeka ebi, bìvwa mmu cikondo cya lumingu lwà mwandamutekète eci, lumingu lwà ndekeelu elu. Mpindyewu, pììkalàbi ne bôbò bâkaadi bamanè kwangata mbingu makumi asambombo ne citeema, ne bayipìcishe anu menemene mwàkambà Nzambi ne mbayipìcishe amu, ne byenzèke anu menemene mwàkambà Nzambi ne bìvwa mwa kwenzeka, dîbà adi's kùcidi kabidi lumingu lùmwè lulaya beena Yudà. Mpindyewu, bânà beetu, dilongòlòlàyì anu cyanàànà. Nwamònù anyì? Nwamònù anyì? Tèèjâàyi mutùkaadì pabwípi. Lumingu lwà ndekeelu, mwandamutekète, cidimu cya mwandamutekète.

⁹⁶ Mpindyewu, bantu bônsò mbumvwèku too ne apa anyì, panwikalà bumvwè? Bantu bônsò mbumvwè too ne apa ne, m'Bulelèlè anu bwetu bwa menemene ebu. M'Bible. Mbidimu bya cipròfetà.

⁹⁷ Mpindyewu twâfiki too ne mwaba awu, ne twabyàngàcìdì apa too ne ku dibèngà dya Maasiyà, nwamònù's, kuumukila ku . . . too ne ku dibèngà dya Maasiyà, lumingu lwà ndekeelu.

⁹⁸ Mpindyewu, ndi muswe kwimana anu apa bwa katancì kakese cyanàànà bwa kuumvwijakù eci. Ne, pàkabèngàbo Maasiyà, mpàvvwàbo, mu bushuwa bwa bwalu, babènge Yesu bu

Musùngidi, ne baMupoopèlè pa nkùrusè. Vùlukààyi mwab'ewu cìdì Bible mwambe ne: "Ne Yéyè neùmushiibwè, kadi kaciyi Bwèndè Yéyè mwine to, Maasiyà, Mfumu awu." Mpindyewu anjì elààyibì meeji mùdì cipròfetà aci cituutè anu mu cyôci menemene. Ndi muswe kunùbwejacì. Cya ne, piìkalàbi ne cipròfetà aci ncituutè anu menemene mu ditùkù dya ngondo, anu menemene pa díbà, ne anu menemene mwàkambiibwàbi ne civwa mwa kwikala, lukwabo lwà mwandamutekète elu, mbingu mwandamutekète yìdì mishààle eyi, anyi, bidimu mwandamutekète ebi's wè, (matùkù mwandamutekète: bidimu mwandamutekète), s'neyituutè anu menemene bilondèshile Mifundù.

⁹⁹ Mpindyewu vùlukààyi ne, Yéyè wàkuumushiibwa, Maasiyà. Beena Yudà, Nzambi wàkalekela kutàngila bwalu bwàbò. Kabààkaya kule to. Díbà adi bààkatangalajiibwa kùdì Bukalenge bwalàbàle bwa Loomò. Nenku, díbà adi, nwènù bamònè pa dizòlà dyànyì edi, ndi muswe bwa nùdipetè mpindyewu ne nùdizòlé. Nudi bamònè pàndì mutèèke nkuruse apa anyì? Ki pààkaMubèngàbo apu. Kadi cikondo cyàkaleepakù anu kakese cyanàànà pa cyôci aci, nwamònù's. Bwa cinyì? Makumi asatu, makumi anaayi, makumi ataanu, makumi asambombo, makumi mwandamutekète. Paanyimà pàà bidimu makumi anaayi, Tiitò, kalààlà kàà màsàlaayì kàà Loomò, kubùtulayè Izaleela, Yélusàlèmà, ne kutangalajayè cisàmbà aci pa buloba bujimà. Nudi numònà's, Tiitò, paanyimà pàà bidimu makumi anaayi. Pa nanku, mu bushuwa bwa bwalu, cikondo cya beena Yudà cyàkaleepa too ne ku cijimà . . .

¹⁰⁰ Nzambi kàvwa ùtàngila bwalu bwabo to. Yéyè ûvwa ùtàngila bwalu bwabo anu too ne pààkabèngàbo Kilisto apu. Díbà adi pààkapoopelàbo Kilisto pa nkùrusè, bààkeela lubilà ne: "Mashi Èndè ikalè pambidi peetu ne pàà bânà beetu balela," ne cyàkenzeka nanku kubangila anu apu. Kadi kumpàlà kwa bôbò kutangalajiibwa . . . Tèèlejààyi! Kaa, mwanèètù! Kumpàlà kwa bônsò kutangalajiibwabò pa buloba bujimà, byàkangata Nzambi bidimu bitwè ku makumi anaayi bwa kushimbula ntempèlù ne kubàtangalaja pa buloba bujimà. Kadi Nzambi wàkapanga kutàngila kabidi bwalu bwabo. Nzambi wàkapanga kutàngila kabidi bwalu bwabo.

Wàkatùngunuka ne kutàngila bwalu bwa bàà Bisàmbà bya bendè. Aci nudi bamanyè, nwacyùmvù mpindyewu anyì? Mpindyewu, apa mpatùdì tubangila mu bikondo bya ekeleesiya, cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè, Nzambi kule ne beena Yudà.

¹⁰¹ Mpindyewu, wêwè mwanèètù missionnaire, wa kùdi—kùdi—kùdi beena Yudà, mwanèètù munanga wa mushinga mukole kaaba aka. Apa mpàndì muswe bwa wêwè kubàkwila aci ne kucyùmvwa. Nwamònù's, Nzambi wàkiimanyika ditàngila dya bwalu bwa beena Yudà anu apu, bwalu Nzambi misangu yônsò

ùtu ùtàngila bwalu bwa Izaleela anu bu ditunga. Tudi bônsò bamanyè ne Izaleela nditunga. Bâà Bisàmbà bya bendè bâdi cisàmbà, ne byàkakèngela bwa kwangata Yè cisàmbà munkaci mwa bâà Bisàmbà bya bendè, bwa Dînà Dyèndè. Netükafikèku mu katancì kakese emu.

¹⁰² Kadi mpindyewu, mu bikondo mwandamutekètè bya ekeleesiya mutwàlongù amu, mu cikondo cya bâà Bisàmbà bya bendè, kuumukila ku dipoopediibwa dya Kilisto pa nkûrusè too ne kundeelu kwa bikondo bya ekeleesiya. Mpindyewu twâpeci aci. Tudi bacilongè, too ne kundeelu. Mpindyewu tukààdi tukafika mwaba wutùdì mwa kulenga cyôci eci, kubwela mu Bitampì Mwandamutekète, Mpànzà Mwandamutekète, Mpungi Mwandamutekète, ne byônsò abi, ne kubileeja byônsò pàmwè mu bimfwànyi; byônsò bítàngila beena Yudà, ne dilumbulwisha dya bantu bâdi pa buloba kùdi Nzambi. Ne bâshâàdilè . . .

¹⁰³ Vùlukààyi ne, mu cikondo cinène cya dikengeshiibwa eci, nekwìkalè mìliyô ya bâà Bisàmbà bya bendè bìikalà mwa kufwàmu. Mukàjì-musela mubèngìibwe awu, bâshâàdilè bâà dimiinu dya—dya mukàjì abu, virgo mukùtàkàne awu, yêyè neàpicilèmu buludì. Cyôci's—cyôci's ncitòòke anu müdì mbingu makumi mwandamutekète eyi; citòòke anu tòò. Ne bôbô nebàpicilèmu. Pa nanku, wêwè kùyi ne Nyuma Mwîmpè to, mbîmpè ùditwè mu diMukèba lukàsà ne mwebe mwônsò. Tudi ku cikondo cya nshììkidilu.

¹⁰⁴ Mpindyewu mònaayi, bikondo mwandamutekète bya ekeleesiya. Mpindyewu, kabyàkunkèngela bwa kubikenketa nansha, bwalu tudi naabì pa mikàbà ya mèyi, ne bidi munkaci mwa kufundiibwa mu mikàndà ne bikwabo byônsò. Aci, aci cìvwa ncikondo cidi Nzambi kàyikù mwambe ne nekwìkalè matùkù bûngì kampànda, mêbà bûngì kampànda, anyì bidimu bûngì kampànda to; Yêyè kàtukù mwambe cintu nansha cimwe to. Mmwambe ne: "Too ne pààjikà cipungu cya bâà Bisàmbà bya bendè." Mmwambe ne: "Too ne!" Bimanu nebìdyatakajiibwè ku makàsà too ne pààlekelà Nzambi kutàngila bwalu bwa bâà Bisàmbà bya bendè.

¹⁰⁵ Mpindyewu, tudi tusangana ne, munda mwa biine bikondo ebi, tudi bapetè Nyuma Mwîmpè mulwè. Ne dîbâ adi Nzambi, ku cibangidilu kwâka, ùkaavwa mubange kwamba dîbâ adi, ku dibèngà dya Kilisto kwâka, Nzambi wàkaleeja Yone anu menemene cìvwà mwa kwenzeka mu bukòòkeshi bwa bâà Bisàmbà bya bendè. Mpindyewu, nwamònù's, twêtù katwènakù ne cikondo kampànda ciimanyika to, müdì beena Yuda amu, kadi tudi twêtù ne cimanyinu kampànda. Tudi ne—tudi ne dikunji dya cimanyinu. Ee, Nzambi mmwenze ne beena Yudà anu menemene cyàkambà Yè ne Néenzer mu bidimu makumi asambombo ne citeema amu abi, anyì, bìvwa mbidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu, kadi mbingu

makumi asambombo ne citeema. Ne lumingu lùmwè ndushààle, lumingu lùmwè lùcidi lukòsa.

¹⁰⁶ Mpindyewu, katwèna mwa kucyàngata bwa *apa* nansha, bwalu eci m'Bisàmbà bya bendè, Ekeleesiya. Mpindyewu, mbanganyì bàdì bumvwe aci? [Disangisha didi dyàmba ne: "Amen."—Muf.] Mpindyewu, eci m'Bwàkabuulwibwà, kubangila ku nshapità wa kumpàla, too ne ku nshapità mwi3 mùdibo bàya neetu too ne mu Laòdikiyà. Mpindyewu, tudi tumòna anu menemene mùdibi ne cyônsò aci cìwva ng'Ekeleesiya, bukwâ'Èkèleezìyà bwôbù bwine. Nzambi kacya kí mmwelému ngènzàmpèkàtù to, yêyè awu ùdi anu... ambà anu yêyè muswe kusùngidiibwa's. Kadi, bukwâ'Èkèleezìyà abu bùvwa bwônsò butòòke; pashiìshe kulwakù beena Nikàlàwù bààkaswà kwenza bulongolodi kampànda. Bantu bàà myânzù mitùmbùke bààkabwelamù. Eci cìwva nku Nicée, Loomò, pààkenzàbo Nsangilu wa ku Nicée. Kadi cyàkenzàbo ncinyi? Bààkavwija ekeleesiya bulongolodi, pashiìshe kubangabò kukèngesha beena Kilisto. Pashiìshe, mu cikondo cya ekeleesiya cyàkalondà, pàmwè ne cyônsò, bwena Kilisto, mu mmwènèkelu wa dibàtiiza dya Nyuma Mwîmpè, bwàkumushiibwa bwônsò.

¹⁰⁷ Kadi dîbà adi, aci nwénù nudi bamanyè ne, ngâkaya kangata maalu-malonda, *Baataatù Bâà Ku Nicée*, ne *Baataatù Bâà Kumpàlà Kwà Nicée*, ne maalu-malonda ônsò a ekeleesiya, ne mifundù ya kale menemene yímvwâku mufwànyìne kupeta ayi, ne cyônsò cya ku byôbì cyàkanujaadikila ne Ekeleesiya uvwa Nzambi wàmба awu kàvvwa ng'ekeleesiya wa Katolike uvwa muvwijìlbwe bulongolodi awu anyi bulongolodi bukwabo nansha bumwe to. Cìvwà Nzambi wàmба, ne mitooto yônsò minene ya bikondo ayi, bâvwa mbantu bàkalongeshà dibàtiiza dya Nyuma Mwîmpè, dibàtiiza mu Dînà dya Yesu Kilisto, ne dilwa dya Nyuma wa Nzambi, ne—ne dyakula dya mu myakulu, ne dyandamuna dya myakulu, ne dyondopa, ne bishimà, ne bimanyinu. Abi ki bìdi Nzambi wàbanya. Yêyè kêna mwa kushintulula mmwènenu Wendè nansha, kwamba ne: "Ee, ewu mmwènenu Wànyì wa Ekeleesiya, Ekeleesiya wa bapostolo; bwa mpindyewu mmwènenu Wanyì ng'ekeleesiya wa bantu bàà myânzù mitùmbùke." Nzambi kàtu ûshintuluka nansha! Cìcidi anu Nyuma Mwîmpè.

¹⁰⁸ Nenku tudi tutàngila ne tulwa naaci, dîbà adi, patùdì tumòna ngiikàdilù wa Nzambi ne cìdì Ye... ne dîbà adi kupàtula Mufundù Wèndè. Nenku pashiìshe kwangata bwalu—bwalu-bulonda bùdì bùleejà ne cìdi cìtuuta anu menemene pa kaaba; anu menemene pa ditùkù dya ngondo, pa dîbà, pa cintu cyônsò cìdi Nzambi mwambidile kùdì Yone ne, cìwva mwa kwenzeke aci, cyàkenzeka mu cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè aci.

¹⁰⁹ Mpindyewu, tudi tudisangana, kakùyikù mpatà nansha mikese to, mu Cikondo cya Laòdikiyà. Tudi bamanyè ne ki mutùdì tusanganyiibwa. Tudi bapicile mu Cikondo

cya ba-Luthériens; tudi bapìcile mu Cikondo cya Wesley; mpindyewu tudi mu Cikondo cya Laòdikiyà, cikondo cya ndekeelu. Ne tudi tufika ku dyumvwa ne yônsò wa ku ekeleesiya ayi ùvwa ne musanjeela. Tudi tusangana nanku awu. Mitoto mwandamutekète mu cyanza Cyèndè, yìvvà Nyuma Mwandamutekète yìdì mipâtuke kumpàlè kwa Nzambi. Umwe ne umwe ùvwa ne musanjeela. Nenku tudi tupweka ne tujandula, ku Bible, ngiikàdilù kaayì ùvvà musanjeela awu mwa kwikala nendè, ngiikàdilù kaayì ùvvà musanjeela awu mwa kwikala nendè. Nenku twangata muntu mu maalu-malonda uvwa ne yéyè ngiikàdilù awu awu. Ne pashiishe patùdì tupeta muntu awu mu maalu-malonda, uvwa ne yéyè ngiikàdilù awu awu, tudi tufika ku dijandula ne yéyè nguvwa musanjeela wa cyôci cikondo cya ekeleesiya aci. Pashiishe tudi tujandula Nyuma, ne cìvwà mwine muntu awu mwenzè. Ne tudi tujandula ne yéyè awu ùvwa munsantu mûle tèntè ne Nyuma Mwîmpè, Irénée Munsantu, ne bakwabo bônsò abu, ne—ne Colombian Munsantu, ne bantu bônsò bàvvà bûlé tèntè ne Nyuma Mwîmpè abu. Ne tudi bamanyè, ku Mufundù ne, mushindu wà Nyuma awu nguvwa ne cya kwikala pa muntu wa mushindu awu bwa cyôci cikondo aci. Ki bwalu mbwôbù abu, pa nanku kacyèna mwa kwikala cya mafi nansha. Amen! Butùmbi kùdì Nzambi's wè! Aci cidi anu...

¹¹⁰ Ncyêna mumanye to, mwanèètù. Aci cidi ne bwenzeji kündi kutàmba nî ncinyi nî ncinyì cyônsò cîndiku mumanye, nwamonu's, bwalu n'Diyì dya Nzambi Dyôdì diine dyàkula. Pândì ngumvwa Nzambi wàmба cintu kampànda, ndi ngamba ne: "Amen! Aci ncilelèlè. Ncyâ bushuwa." Nwamonu anyì? Aci cidi cikòsa bwalu. Kwônsò nkujikè. "Nzambi ngudi mwambe." Aci, aci cyàmanyì bwalu.

Ee, Nzambi mmwambe ne necyènzekè mushindu awu, nenku pèètù tucisangana mu maalu-malonda ne ku Mifundù. Tuvwa mwa kubala pa bìdì bitàngilà cikondo cya ekeleesiya eci, cìvwaci mwa kwenza, cìvwà mwa kwenzeka, musanjeela wa mushindu kaayì uwakù bwa cyôci cikondo cya ekeleesiya aci. "Kùdì—kùdì mwanjelo wa ekeleesiya wa Laòdikiyà. Kùdì mwanjelo wa ekeleesiya wa Saadì, Twatilà," mikwabo yônsò mishiìleshìlàngànè eyi. Nenku twalukila mu maalu-malonda ne tupeta musanjeela wa—wa yéyè ekeleesiya awu, nenku tujandula ne ùvwa nganyì. Pa nanku dîbà adi tuvwa tucizòla, tufunda ménà àbò mwinshi mwàcì, nenku ki bôbò abu's. Nwamònou's, tudi bamanyè ne cìvwa cikùmbanangana anu menemene.

¹¹¹ Mpindyewu, kabidi tudi bamanyè ne Nzambi ùvwa, ùvwa misangu yônsò, ne ùtu misangu yônsò, anu ùbèngangana ne ntèndeelou mudìlongolwela. Eyowa's, mukalenge. Wákacyàmba ne: "Beena Nikàlàwù, bâNdì mukine!" Nickao mbwena kwamba ne "kukwàta beena kwitabuuja ku bukòkeshi." Beena kwitabuuja mbwena kwamba ne, beena kwitabuuja mbwena

kwamba ne, “ekeleesiya, mubidi.” *Nickao* mbwena kwamba ne “kukwàta ku bukòòkeshi, kucìmuna,” mu ngaakwìlù mukwabo, “kuvwija muntu munsantu kampànda, muntu kampànda kumutù kwa mukwabo.”

Twêtù bônsò tudi bânà. Tudi ne Mfumu umwèpelè, n’Nzambi. Tudi ne Umwèpelè udi Munsantu, ne mwine awu n’Nzambi. Amen! Ne Yéyè ùdi munkaci mwetu emu, mu mmwènekelu wa Nyuma Mwîmpè. Ki Munsantu n’Yéyè awu.

¹¹² Mpindyewu, tudi tupweka too ne patùdì tutwìshiibwa anu menemene ne mu kupìcila kwa mu ci—cikondo cya beena Yudà aci tudi anu menemene ne mbingu makumi asambombo ne citeema ayi, ku maalu-malonda, ku kabala-matùkù, ku cidimu cya cipròfetà cya Nzambi, twenda tuya ne maalu-malonda a kabala-matùkù kàà cipròfetà aku, tuumukila anu ku Dipungila Dikùlukulu too ne ku Dipyadipyà, ne biikàle tuleeja anu menemene ne ncintu cimwecimwe aci. Nwamònù anyì?

Mpindyewu tudi ne ekeleesiya wa bàà Bisàmbà bya bendè kuumukila anu ku ntwàdijilu, too ne ku ditùkù dya ndekeelu, ne tudi tumanya ne tudi ne mwoyi mu ditùkù dya ndekeelu. Amen! Nudi nuumvwa anyì? [Disangisha dìdi dyàmba ne: “Amen.”—Muf.] Mpindyewu, díbà adi, piìkalàbi ne tudi ne mwoyi mu ditùkù dya ndekeelu edi, kundekeelu kwa cikondo eci, tudi penyi díbà adi?

¹¹³ Mònaayi, lwà paanyima menemene apa, nudi numònà ewu mushoonyi wùdì mwela paanyima lwà munda *emu*, mùvvà Nzambi ùtàngila bwalu bwa beena Yudà... Anyì, kàyikù ùtàngila bwalu bwa beena Yudà to, byàkaMwangata cikondo cile bwa kubàfikisha. ByàkaMwangata bidimu makumi anaayi bwa kubàfikisha mu ngiikàdilù uvwaYè mwa kubàbùtwisha, mu matùnga ônsò. Mu myaba yônsò, mu matùkù a bàà Bisàmbà bya bendè, byàkakèngela bwa kubàfikishaYè mu ngiikààdilù awu kumpàlà kwa kufikishaYè Dîyì Dyèndè ku dyenzeka. Nudi numònà cîndì njinga kwamba anyì? Bônsò bàdì bacyùmvwè bâmbè ne: “Amen!” [Disangisha dìdi dyàmba ne: “Amen.”—Muf.] Nwamònù’s, ndi muswe kwikala mutwìshiibwe ne nudi nucyùmvwa.

¹¹⁴ Mpindyewu cìdì cyenzèke ncinyì? Bàndishààyi mêsù kuulu ku lusongo lwà cikondo cya ndekeelu cya ekeleesiya eci. Nudi numònà dileepesha dikese edi anyì? Matùkù a bàà Bisàmbà bya bendè àkaadi àjika. Nenku munda mwa bidimu makumi anaayi bya ndekeelu ebi, beena Yudà bàdì munkaci mwa kupingana ku Yelusalémà, baálukila ku buloba bwabo. Aleluuyah! Nudi bamònè kutùkaadì aku anyì? Byàkakèngela bidimu makumi anaayi, kuumukila ku dyumushiibwa dya Maasiyà, too ne pààkalwà Tiitò kushimbula ntempèlù ne kutangalaja beena Yudà. Nkupite kabidi bidimu bikwabo makumi anaayi bìdì Nzambi mupapishe myoyi yà ba-Pâlò bàà mishindu yônsò mu

myaba yônsò, ne kwaluja beena Yudà mu buloba bwabo. Kadi leelu ewu bàkaadi baalükìle cyàkàbìdì mu buloba bwabo, ne Ekeleeziya ùkaadi kundekeelu. Amen! Kaa, ndi—ndi—ndi nteeta anu bwa kubala's; ncyêna ne mushindu to.

¹¹⁵ Mònaayi, beena Yuda bàdi mu buloba bwabo, ne bàdi munkaci mwa kwalukila. Nwénù bapetè mukàndà wà *Dishùkila Dyà Mvità Yà Buloba Bujimà*, mupimbu mwibidì, pàvvà Kalààlà kàà bàsàalaayì Allenby, paanyimà pàà Mvita ya Kumpàlà ya Buloba Bujimà, mulwe mu ndékè kuulu kwa Yélusàlémà ne mumubùcikile, ne mukwàte Yélusàlémà. Ki beena Kilisto abu kwendabò mu Yélusàlémà amu buumùshe bifulu ku mitù. Ki Allenby kudifilayè kàyi mutuutè cingoma nansha cimwe to, anyì—anyì, bôbò bààkadìfìla kùdì Allenby, ba-Turcs abu. Ne kubangila anu apu, Nzambi wákabanga kupapisha mwoyi wà Mussolini, mwoyi wà Hitler, mwoyi wà Stalin, myoyi ya bantu mu ditùnga dijimà, bàkìna beena Yudà abu.

¹¹⁶ Ki pashìlshe nyuunyi ya minene menemene yàkatùlukà ayi, yìbìükidiibwa ne Ndékè ya ku Esètè, anyì Ndékè ya Amerike Mujimà, anyì, cyônsò cìvwàyi aci, ngeela meeji ne yìvwa yìbìükidiibwa ne n'TWA, cìvwa mu ci—cikàndàkàndà—cikàndàkàndà cya *Life*, ngeela meeji ne ki cyôci, *Look* anyì *Life*, ngeela meeji ne cìvwa n'*Life*, anu mu bidimu bisatu anyì binaayi cyanàànà byáshàádi ebi, ki Nzambi kumbà kwaluja beena Yudà mu buloba bwabo, mùvvàbò kabàciyi bàsanganyiibwa to munda mwa bidimu binunu bibidi, pàvvà bàà Bisàmbà bya bendè munkaci mwa kudilongolola apu. Kadi patùdì twakulangana apa bàà Bisàmbà bya bendè bìpàci Kilisto bààMwedì pambèlù pàà ekeleeziya, bilondèshile Bwàkabuulwibwà nshapità mwi3. Kàcyèna nansha mene mwa kwalukila mu ekeleeziya Wendè to. Kakwènaku mwaba wà kuya Yè nansha wumwe to. Yèyè mmubèngìbwé.

¹¹⁷ Kadi dîbà dyákànyì bwa Dyambwibwa's. Bapikula bônsò bàà too ne *apa* abu, tutobà tukese tukese etu mushindu ewu, ndijuuka dya bansantu mu dibìükà dya ku lufù. Nudi numòna's, tudi tusangila bônsò *apa* mene. Bible mmwambe ne: "Twêtù bàdi ne mwoyi ne biikàle bashààle too ne ku dilwa dya Mukalenge katwàkupangisha anyì kucyàmakana kumpàla aba bàdi balààle to." Kubangila anu *apa*, *apa*, ne *apa*.

¹¹⁸ Mmunyì, wêwè mwanèètù mwena Mpenta, mmunyì mûdiku mwa kubyàngata byôbì byônsò bwa apa mu Cikondo cya Ekeleeziya wa Laòdìkiyà emu?

Bôbò's—bôbò's mbalààle, munda mwa cyônsò cya ku bikondo ebi, bindile. "Ne twêtù bàdi ne mwoyi, musùmbà mukese wùdì mushààle apa ewu, bàdi bashààle ne mwoyi too ne ku. . . Dilwa dya Mukalenge katwàkucyàmakana aba bàdi balààle to; bwalu mpungi wa Nzambi neàdile, ne bafwè mu Kilisto nebänjì kubiika dyàmbedi; ne netwàmbwibwè pàmwè naabò," amen, "pàmwè

naabò,” s’ki twêtù *aba*, tusangila *apa* mene, “bwa kuya kasangila ne Mukalenge mu mpeepèlè.” Nenku’s ki bwalu mbwôbù abu. Tudi penyi? Anu *apa* mene. Maasiyà wàkuumushibwa penyi? Anu menemene mwaba wùvvà Díyì dyambè awu. Lumingu lwà makumi mwandamutekète alu nelùbangilè penyi? Anu menemene paanyimà pàà Ekeleesiya ewu muumùshìlbwe. Dibà adi Nzambi wàlukila kùdù beena Yudà.

¹¹⁹ Kanwènaayikù nuvùluka anyì? Aci mpàdì anu ne Ekeleesiya wàyi. Ekeleesiya ùya, dibà adi beena Yudà bëèla bàkwàta, bàbwela. Kadi, dyàmbedi, cintu cidi cilonđà mu dilondangana adi, kî nditâbuluja dya bucole dya ditùnga—dya bucole dya ditùnga dijiima munkaci mwa bàà Bisàmbà bya bendè nansha. Cintu cidi cilonđa mu dilondangana adi, ndilwa dya Bukalenge bwa Nzambi, Dilwa dya Kilisto.

¹²⁰ Mpindyewu, nwènù baswè, tudi bafwànyìnekù kwalukila apa mpindyewu ku Danyèlè nshapità mwi2, mvensà wa 34 ne mvensà wa 35. Nenku Danyèlè pààkapèeshiibwàye... nshapità mwi2, 34 ne 35, Danyèlè pààkamanàye kupèeshiibwa cikèènà-kumònà cya ne matükù a cisàmbà cyèndè àkajika, ne bwa cikondo kampànda, ne kumònayè bàà Bisàmbà bya bendè bàbwela, ne kumònayè cikèènà-kumònà cya dibwe dinene menemene edi apa, anyì, lupingu lunene menemene, lùvvà ne mutù wà ngôlò, ne cyâdì cya argent alu (Mpindyewu tàngilàyi, cidi cyènda cítàmba kushila, cyùmuka ku argent cìya ku ngôlò.), cidi cilondà ciikàle bibelu bya cyamu cifiìke, anyì, bibelu bya cyamu cya mìtakù, ne pashiìshe makàsà ne mikòlò bya cyamu cifiìke, kadi bânà bàà nkàsà, bàvwa mbânà bàà nkàsà dikumi, ne bânà bàà nkàsà abu bàvvà bàà cyamu cifiìke ne diima, ne yéyè wàkamba ne: “Anu muwàmònú ne cyamu cifiìke kacivwa cifwànyìne kusambakana ne diima amu, makalenge aa neìkalè matàpùluke ne kaàyì mwa kusambakana ebu ne ebu to, kadi neàsambakaje pàmwè mamiinu àwù, àteeta bwa kucibulangana makole.” Nwamònú anyì?

¹²¹ Mpindyewu, cidi cyenzèke, mutù wà ngôlò awu wùvvwa n’Nebùkàndànéssà, mwàkacyùmvwijàye. Kwambayè ne: “Mfumù mukwabo neàlwé kadi mwikàle mushààdile kùdù wêwè,” ùvwa n’Darius, wa beena Medààyi ne Peelààsà, ùkwàta bukalenge bwa bàà Bisàmbà bya bendè ku bukòòkeshi bwèndè. Bâàkalondà, paanyimà pàà beena Meedààyi ne Peelààsà, bàvwa mbanganyì? Beena Ngelikà, Alexandre le Grand, ne bakwabo; beena Ngelikà kukwàtabò bukalenge abu ku bukòòkeshi bwàbò. Pashiìshe mbanganyì bâbùnyènyi beena Ngelikà? Beena Loomò. Nenku mbanganyì bâdì bakòòkeshé bâà Bisàmbà bya bendè kubangila apu? Beena Loomò! Beena Loomò, mpindyewu, ki bàvvà cyamu cifiìke aci.

¹²² Dibà adi mònaayi ne, Loomò ùdikù too ne kundekeelu, bwalu yéyè ngwâkaya too ne kundekeelu kwa bânà bàà nkàsà. Nenku yéyè wàkamònà bitoci, diima; ne abu mbantu, citùdì benjìlbwe

naaci aci. Ne cyamu cifiike, dikàndà dya Loomò, dyàkendela mu dyônsò dya ku matunga awu. Ne Loomò ngudi ne dikàndà mu ditunga ne ditunga dyônsò mwinshi mwa Dyulu.

¹²³ Kudi muntu umwèpelè pa buloba udi mwa kwimanyika mvitâ anyì kujuula mvitâ, kakùyi...mu kwamba anu kwa díyì dimwe cyanàànà. M'paapà. Anji ambàayi tûng bu yéyè mwa kwamba ne: "Mwena Katolike nansha umwe kàmbulu cingoma to." Aci's ncikòse bwalu, mwanèètù, wàmbè wêwè cyônsò ciwàswà kwamba aci. Citùpà cya citàmbe bunene cya pa buloba, cya bwena Kilisto, s'mbeena Katolike. Nwamònou anyì? Eyo. Yéyè âmbè anu díyì dimwe cyanàànà, ki cídiku.

¹²⁴ Anu mùdibo bambè kaaba aka ne: "Nganyì..." Netùbwelèmu pashìsche. "Nganyì udi mwa kwenza nyama wa lwonji mvitâ? Nganyì udi mwa kwakula bu yéyè? Nganyì udi mwa kwenza nanku? Nanku, twéñzàayi cimfwànyì cya nyama wa lwonji." Ki nsangilu wa maèkèleeyìà nyéyè awu, "kwenza cimfwànyì cifwànàngane nendè." Nwamònou anyì? Kusanga mangumba pàmwè, ncikaadìbo bamanè kwenza. Kaa, tukààdi anu kundekeelu. Ki cyônsò cídiku's, mulunda wanyì. Tudi apa ku ndekeelu. Nwamònou anyì? "Twéñzàayi cimfwànyì cya nyama wa lwonji," cintu cifwànàngane nendè. Cimfwànyì ncintu cifwànàngane ne cintu kampànda. Nwamònou anyì? Mpindyewu tudi ku cikondo cya nshììkidilu.

¹²⁵ Mpindyewu mònaayi emu nunku, kundekeelu kwa cikondo eci. Mpindyewu, Danyèlè, mu nshapità mwi2, ku mvensà—mvensà wa 34 ne wa 35, wàkatàngila lupìngù elu ne ntémà yônsò. Ne yéyè wàkalùtàngila too ne paàkalwà Dibwe kutùuka ku mukùnà, kakùyi dyambulwisha dya byanza to, ne Dyàkabùnguluka ne kutuuta lupìngù alu ku makàsà, ne kulùvingutula. Mpindyewu, kaDyàkalùtuutakù ku mutù to, mpindyewu. Dyàkalùtuuta ku makàsà; aci cìvwa ncikondo cya nshììkidilu, bânà bàà nkàsà dikumi abu.

¹²⁶ Nukààvwakù bamònè, anu kaaba aka menemene, dyàkàmwè kumpàlà kwa Eisenhower kupàtukayè, mwena Mishòonyì wa ndekeelu wa...wa Amerike awu, ku diikala—ku diikala Mfumu wa ditunga, bwalu ndi ngeela mpatà ne nekwikalakù mukwabo's. Kadi—kadi piìkalà...anu bwa kuleeja cyôci aci, anu bwa bantu bàtabulukèku. Pààkenzàye ditwilangana adi, kùvvwa...Cisangilu cya ndekeelu cìvvà (bôbô) cìvvwàye mutwilàngane ne Russie aci, kùvvwa dileeja dya mpàlà dya matunga ataanan a ku Esètè a ba-communistes, matunga ataanan a ku Wesètè. Mukalenge Khrouchtchev nguvwa kumutù kwa matunga a ku Esètè. Mukalenge Eisenhower nguvwa kumutù kwa matunga a ku Wesètè. Nenku Khrouchtchev, mündì ngumvwa bàmba ne mùdibo bandondèle ne, mu mwakulu wà cyena Russie, Krushchev mbwena kwamba ne "diima." Ne Eisenhower mbwena kwamba ne "cyamu cifiike," mu Anglais. Ki cyamu cifiike ne diima mbyôbì abi, kabyàkudisangakù

to. Ki kukòpolayè cisàbaatà cyèndè ne kucìtuutayè pa mèèsà, ne bikwabo byônsò. Kabyàkudisangakù to.

¹²⁷ Kadi mùvwa mmu matùkù a makalenge maalàbàle aa mùvwà Dibwe adi, Dibwe dyàkatùùkà ku mukùnà adi, kakùyi dyambulwisha dya byanza, kutuutadì lupingù alu ku makàsà. Mpindyewu: “Ditùuke ku mukùnà.” Cìvwa ne cya kwikala mukùnà wà dibwe. Dyàkatùùka ku mukùnà wà dibwe. Mpindyewu, nukààvwakù bamònè anyì?

¹²⁸ Mpindyewu, nwènù bambi naanyì, ne bânà beetu bàà balùme ne bàà bakàjì, pa buloba bujimà. Ku dyànyì dyumvwa, Bible wa kumpàlà wâkafundiibwa, Nzambi wâkamufunda mu dyulu, bwalu bàdi ne cya kwikala bâtàngila muulu bwa kumònà ne kùtu—kütukù Nzambi mu Dyulu, ne Nzambi awu ùtu kumutù kwabo. Ne nwènù bamònè mu cidiminanzaji... Mpindyewu nansha umwe wa kunùdi kiìkadikù wàya... Shààlaayi anu ne Bible ewu. Nwamònù anyì? Kadi, ci—cidiminanzaji, udi ubanga kumpla mu cidiminanzaji, mûndì mêmè ngumvwa, mvirgo; cya ndekeelu mu nombà wa cidiminanzaji cìdi n’Leo nyama wa Ntambwe. Aci n’Dilwa dya kumpàlà dya Kilisto, muvwire kùdì virgo; Dilwa diibidi, n’Ntambwe wa cisàmbà cya Yudà. Nwamònù anyì? Pashìishe tudi ne cikondo cya kànsérè, ne, kabidi, mu cidiminanzaji amu.

¹²⁹ Mpindyewu, tudi tusangana ne kùvwa mukwabo mufunda, anyì mukwabo mutèèka, ne bìvwa mbipaapu bya musàkà. Nukààvwakù bamònè mu bipaapu bya musàkà, mwàkabangàci, cyalàbàle ku ntàku, cyenzè bu mukùnà, cyenza ne lubwwebwe lushìndàme, cibànde muulu too ne mùdici cìkafika ku lusongo anyì? Kadi kacya kakùvvakù mùsongà mwasa pa cipaapu cya musàkà apu to, cipaapu cinènè cya musàkà mu Èjiipitù mwàmwa. Pàtulàku webè... Wêwè ne kabeji kàà ndola umwe mu mpaayà, pàtulà kabeji kàà ndola umwe aku kadi ùkàtàngìlèbi, Nenku neùsanganè kaaba aka citampì cya Amerike ku luseke lùmwè, ne ku lukwabo luseke kùdi, lwà kwinshìaku, cipaapu cya musàkà. Ne kuulu kwa cipaapu cya musàkàaku, dibwe dya mùsongà, kadi cìdi ndîsù dinene menemene. Ne cìdi cibìkidiibwa, kwinshì kwa cipaapu cya musàkà eku ne: “Citampì cinène.” Mukankù wà Amerike kawèna citampì cinène bwa cinyì? S’ki citampì cya Nzambi. Vùlukààyi ne, tuvwa ne ciibidilu cya kwimba kaamusambu kakese ne:

Mu njila mujimà batàngìle ku cisòmbedi
cilelèlè cya musùùkà,
Kùdi Dîsù dìkujooja;
Cidya cyônsò cyûdì wela, Dîsù dinene edi
nditâbàle,
Kùdi Dîsù dìkujooja.

Ncya bushuwa. Nudikù bavùlùke, patùvwà kale wàwa ne kaacibilù kakese—kakese kàà disànska apu anyì? Tuvwa twamba ne:

Wêwè wiba ne wiibila ne ushimangana, kadi
mu ekeleesiya ufila bujaadiki,
Kùdi Dísù dìkujojoa.

¹³⁰ Mpindyewu, citampì cinène. Mpindyewu, tudi bamanyè, ne mêmè ncycéna ncylimwakù to, diine dipima dya cipaapu cya musàkà adi. Kadi ndi mufûme ku dinwâmbila mu malongesha a ndekeelu, mu àmwè a ku malongesha atùdì bapetè aa, bwa nùmonè ne byônsò bìdì anu bìtungunuka, pàmwè.

¹³¹ Mpindyewu, cipaapu cya musàkà cyàkabanga, bwa kuleeja Ekeleesiya, cyalàbàle ku ntàku. Ne pàdici cyènda cìbànda ciseemena ku lusongo, cìdi cìbanga kutàmba kulwa mu—mu mmwènekelu wa mìlòngojì.

¹³² Mpindyewu, tudi tusangana ne, cìdi cìfika buludì kumutù menemene kwa lusongo aku, kadi kabààkacijikijakù to. Bwa cinyì? Bwa cinyì? Ntu ndìkonka ne mbwà cinyì! Bwalu Bible mmwambe ne Dibwe dya mùsongà dyàkabèngiibwa. Àkabèngiibwa.

¹³³ Mpindyewu tàngilààyi, cikondo cya ekeleesiya... Tèèlejààyaaku ne ntèmà mpindyewu. Eci kacinùpici to. Cikondo cya ekeleesiya ncylimùkile ku cibangidilu cya Dilongolola, Luther, mu bikondo bya kale byàbya mùvwà mabwe a cishimikidi matèèkìbwé, cìvwa dilongesha dya bapostolo aci. Pashìishe tudi tusangana ne, pàvwà bikondo byènda biya, kuumukila ku cikondo kuya ku cikwabo, Ekeleesiya ùvwa wènda ùtàmba kushààla mukèèpèlè dìbà dyônsò, too ne mùvwàye ùshààla mwenzè bu... Luther wàkayiisha dibingishiibwa. Cikondo aci, anu bwa kwikala cyanàànà, kujikula anu ne udi mwena Kilisto, bàvwa bafwànyine kukushebeya, matùkù a difwìlà dya diitabuuja awu, bafwile diitabuuja abu.

¹³⁴ Mpindyewu tudi tusangana ne, mu matùkù a Wesley, wêwè uvwa munsantu mubùnguluki wa mu malaba wêwè mujìkùle Kilisto musangu awu, Méthodiste mupyamùypyà awu. Bantu bààkapàtuka muneemu emu pààkalwà Wesley muneemu, ne Asbury, kwenzabo masangisha muneemu mu Amerike, mvwa mbala bwalu bwabo bulonda, mùvwàbo bàènzelà mu nzubu ya túlaasà. Ekeleesiya yabo muneemu kayiyi mwa kubiìtakù to. Kadi ndekeelu wa byônsò kufikabò too ne mùvwà Nyuma Mwîmpè ubàpwelaka, ne bàvwa bápònà pansi, ne bàvwa bàbápòngolwela mâyì, bàbèèla lupeepèlè ne cipeepudi, bëèla meeji ne mbafwè cipùkà. Ne mêmè mwine nkààtukù mubwelè mu masangisha àbò, munda mwa bidimu byànyì makumi ataanu emu. Ne ngâkabàmòna bápònà pansi ku bwenzeji bwa Nyuma Mwîmpè mushindu awu, ne biikàle bàbààsa mâyì mwîsù, ne

bikwabo byônsò, ba-Méthodistes bàà kale bàà badikàdile abu, kùkaadi bidimu byàbûngì. S'cìwva ndikèngeshiibwa.

¹³⁵ Mpindyewu, pashiishe, paanyimà pàà cikondo aci cimanè kujika, cikondo cya Wesley, kwàkalwa cikondo cya beena Mpenta ne dibàtiiza dya Nyuma Mwîmpè. Nwamònù's, nudi nwenda nwangata mbùngakeenu, dîbà dyônsò. Mpindyewu vùlukààyi ne, Dibwe dya mùsongà adi kadiiva dyanjì kwikalapù to. Bwa cinyì? Bâvwa bâpèësha Ekeleesiya mbùngakeenu anu mu yéyè menemene, anyì cipaapu cya musàkà mbùngakeenu bwa kukùmbanganaci ne Dibwe dya mùsongà, kadi Dibwe dya mùsonga kacya kadyàkalwakù to. Kaa, nudi bamònè mwaba wûndi, kí mmwómò anyì?

¹³⁶ Mpindyewu, mudimu wà bwambi kuumukila ku Luther too ne ku ndekeelu wa Mpenta, mu banyààbanyà bàà menemene abu kuulu eku abu... Ki bwa cinyì Bukénkè bùdi bwàmiba kujima, mu cikondo eci, pa kabala-matükù pààpa, pa dizola adi. Ncikondo cya mpenta, cya mpenta; kî—kî mmangumba a beena Mpenta to, bwalu bôbò mbenzè anu menemene bu Laòdikiyà. Bôbò mbeena Laòdikiyà. Mbenzè bu beena Nikàlàwù, badivwijè malongolodi.

Kadi Ekeleesiya mulelèlà, pa buloba bujimà, ùkaadi mwangàte mbùngakeenu ne mukèèpèle mu mushindu wà ne nkulwe mudimu wà bwambi munkaci Mwèndè, mu fwànàngàne anu menemene ne mudimu wâ bwambi wà Yesu Kilisto. Mpindyewu ncinyì cìdibo naaci? Bâdi ne cintu cimana kwakaja. Mpindyewu cintu cìdî cilondà ncinyì? Dibwe dibèngìlbwe, dya cipaapu cya musàkà edi, ditùuke ku mukùnà kakuyì cinyì? Kakuyì dyambulwisha dya byanza. Nzambi nguvwa muDítume. Nudi bacimònè anyì? [Disangisha didi dyàmba ne: "Amen."—Muf.] Didi dibèngìlbwe adi, Dibwe dibèngìlbwe adi, didi mutù wà Eci; ki mutù, dibwe dya mùsongà. Ne Yéyè mene udibò babènge awu, munda mwa cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè, n'Kilisto. Ne Kilisto kààkakòshiibwa kadi kutèèkiibwa apa bu mupinganyi, anyì mwânà wa Nzambi, anyì muntu kampànda wa mwânzù mutumbùke mu ekeleesiya nansha. Yéyè ùdi Nyuma Mwîmpè. Ne mùsongà wà cipaapu cya musàkà newikalè Kilisto wâlwa awu. Nudi bacimònè anyì? ["Amen."]

¹³⁷ Mpindyewu, mbwalu bâdì ne mbùngakeenu udi ukèngediibwa, (Nudi bamònè mwaba wûndi mupèëshe eci mbùngakeenu bu wa cipaapu cya musàkà, dijuuka dya bansantu anyì?) bènza lwendo lwà mîndòlolooci batàngile mu Butumbi. Nudi mpindyewu nucyùmvwa anyì? [Disangisha didi dyàmba ne: "Amen."—Muf.] Kilisto, Dibwe dya mùsongà, Dibwe dibèngìlbwe, Dîsù didi dîmònà byônsò, ûlwà anu menemene mùdì Bible mwambe. Ne Danyèlè mmwambe ne yéyè wàkatàngila cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè eci too ne mwàkuumukà Dibwe ku mukùnà, divwà kadiyì dikòsa ne byanza to. Kacya kabàtukù batèèke dibwe dya mùsongà pa

cipaapu cya musàkà aci to. Kadyàkatùùdiibwa ne byanza bya muntu to. Cyanza cya Nzambi ncyàkatùùlà Dibwe adi. Nudi nucimònà anyì? [“Amen.”] Ne Dyàkenza cinyì? Dyàkantuuta lupìngù alu ne bukolè bwônsò ku makàsà, kuluvungutula, kulùshìya anu lupwishi. Aleluuyah! Cyàkenzekà ncinyì mu cikondo aci, ku dilwa dya Dibwe adi? Ekeleesiya wàkabànda mu Butùmbi, mu Dyambwibwa, bwalu aci cyàkajikija cipungu cya bàà Bisàmbà bya bendè. Nzambi ngwâkacìjikija, dilwa dya Dibwe adi.

¹³⁸ Kale wàwa kùvwa kùlwa bantu kampànda mu ekeleesiya emu, muntu mulùme mukese ne mukàjèndè. Bàvwa bàngata Bible bàMutèèka pansi mwaba kampànda; ne bàvwa bàya, bënda bìmبا ne:

Kaa, ndi ngenda nkèba Dibwe dìvvà dyènda
dibùnguluka mu Baabùlònà adi,
Dibùnguluka mu Baabùlònà... (Bàya eku
ne eku, bënda bàkèbangana ne Cyôcì aci,
nwasamònou’s.)
Ngenda nkèba Dibwe dyàkalwà dyènda
dibùnguluka dibwela mu Baabùlònà adi.

¹³⁹ S’ki Yéyè awu! Kilisto ki Dibwe adi. Yéyè kààkalediibwa kùdì muntu to. Wàkalediibwa kùdì Nzambi. NeÀlwe bwa kwangata Ekeleesiya udi muledìibwe cyàkàbìdì, ku Nyuma wa Nzambi, bwalu dikàndà dya Dibwe dya mùsongà adi dìdi dyèndakana mu Ekeleesiya mujimà, cyenzè bu cyamu cya cikòka bintu.

¹⁴⁰ Ndi mvùluka pâmvwà kuntweku, mbandila cyenzedi cya byamu aci mwine musangu awu, kùvwàbo bàpeeya bintu byônsò abi. Nenku bisôtà byônsò bìvvà mwaba awu abi, ne bôbò bâbikòmba. Dibwe dinene adi kulwadi kubyàngula, dibwe dinene dya cyamu cya nzembu adi, kubyànguladì byônsò bwalu bìvwa bìkòkiibwakù.

Bìdi bìkèngela bwa twêtù kukòkiibwa ku Dibwe dya mùsongà adi. Dibwe dya mùsongà adi n’Nyuma Mwímpè, Kilisto. Ne yônsò wa kutùdì udi ne dikòkiibwa ku Nyuma Mwímpè. Pàdì Dibwe adi dituuta lupìngù, Ekeleesiya neàbuukè àye kùdiDi, wàlukila mu Butùmbi. NeÀngaciibwè muulu, mu Dyambwibwa dya bansantu, pààyàYe mu ditükù adi.

¹⁴¹ Mpindyewu, tàngilààyi kùneeku. Tudi tusangana ne, beena Yudà bâdi mpindyewu bàálukila, kwénjì bidimu bitwè ku makumi anaayi, cikondo pabwípì ne cya mwomumwe ne cya bwena cyàkabàngatà bwa kuya too ne ku dibùtudiibwa dya ntempèlù. Mbibângâtè pabwípì ne bidimu makumi anaayi bwa kwalukila, too ne piìbakàbo mukwabo ntempèlù. Nwasamònou’s, tudi anu kundekeelu kwa njila mene. Ee, bàà Bisàmbà bya bendè bôbò...

¹⁴² Mpindyewu twàngatààyi... Tudi tumònà Ekeleeziya, dilwa dya Dibwe adi. Twàngatààyi cikondo cya ndekeelu eci. Tudi bacilongè. Tudi tumònà mpindyewu. Ngeela meeji ne ndi ne bintu bifunda mwab'ewu pa cyôcì aci. Tùmonèbi, katanci kakese cyanàànà. "Nenku mfumu udi ne cya kulwa awu, udi mufwìlakanyi ne Kilisto awu, neénzè cipungidi ne beena Yudà." Nenku mu Danyèlè 7...anyì—anyì 9.27. "Kadi munkaci mwa lumingu, bidimu bisatu ne cyàbìbìdì cimwe, nyama wa lwonji neénzè cipungidi cyèndè..." Ndi—ndi muswe nye kafika ku cyôcì aci, pashìishe ndambu, cipungidi aci. Tudi baswe kushiya... Ndi muswe kubangila apa mene mpindyewu.

¹⁴³ Cyônsò cya ku bikondo bya bàà Bisàmbà bya bendè ebi ncijaadikììbwé kakùyi kalèma ku mùsànjeelà wabò, ku mukenji, ne ku civwà mwa kwenzeka aci.

Cikondo eci eci civwa cikondo cya butùmbi.

Cikondo cyàkalondà, mbambe ne kùvwa mwa kwikala dilongesha dìbìkidiibwa, anyì kùbwela cintu kampànda, cìbìkidiibwa ne, "maa—maalu mamba a beena Nikàlìwù."

Pashìishe kulwakù, cintu cyàkalondà, too ne kushààlacì dilongesha.

Pashìishe kulwacì, dibàkà dya...ne ekeleeziya wa beena Nikàlìwù, ne dikèngesha dya bansantu. Byônsò byäkenzeka anu mushindu awu.

Twêtù kulwa ku cyàkalondà, anu ndambu mukese menemene wa Bukènkè kubangayè. "Udi ne kaadikàndà kakese, ne udi ne dínà dya ne udi ne mwoyi, kadi pèèbè mufwe. Kànkamikà cyûkaadì naacì aci, bwa Ncìikadi ngâlwa, kuumusha citèèkedi cya mwêndù."

¹⁴⁴ Pashìishe kulwakù Wesley, paanyimà pàà aci, ne cyèndè cikondo. Twêtù kumònà anu menemene civwà...cikondo cya Wesley, cyàkabiìkidiibwa bìshi? Cya Filàdèlèfiyà. Cikondo—cikondo cya citàmbe bunene cya dinanga citùkaadiku bapetè, cikondo cya Filàdèlèfiyà, civwa anu mu cikondo mene cya John Wesley amu.

Pààkuumukàyè, ki Mpenta kulwayè, ne aci civwa cya civùmvù.

Pashìishe tudi twalukila ne tusangana ne m'Mukenji wà mushindu kaayi wùvvà mwa kulwa kùdì beena Mpenta, ku ndekeelu.

Vùlkààyi ne, yônsò ùvwa ùlwà ku ndekeelu kwa cikondo. Pôlò Munsantu wàkalwa ku ndekeelu. Bakwabo bônsò bààkalwa ku ndekeelu, Irénée Munsantu ne bakwabo bônsò bàà kùdibo. Cikondo cya umwe civwa citùngunukila ku cya mukwabo, bitentamangana, ne yéyè ùvwa ùcyàngata ne ùtùngunuka naaci too ne ku cikondo civwà cilondà. Nwamònú anyì?

¹⁴⁵ Mpindyewu, tudi tusangana ne, mu eci cikondo, mìdi mutooto, mutùdì naawù kwôkù aku. Tùdi ne mutooto, mùsànjeelà. Tudi ne muntu kampànda, Mukenji ka—kampànda wùdì wùpàtuka bwa cikondo; kùdi cisàmbà bwa kuWùbèngä; kùdi cisàmbà bwa kuWàkidila. Ne mùsànjeelà wa cikondo eci ùvwa ne cya kulwa mu bukolè bwa Eliyà. Aci ncy a bushuwa. Ne yéyè ùvwa ne cya “Kwalujulula Diitabuuja dya bânà kùdi baataatù, kwaluja bàshààdilè bàà mpenta, bàdi bashààle abu, ku Diitabuuja dilelèlè dya bapostolo.”

¹⁴⁶ Mpindyewu, Diitabuuja dilelèlè dya bapostolo, nwénù baCibalè mu Mukàndà wà Byenzedi, nenùsanganè ne kakùvwakù musangu nansha wùmwè wùkaadìku muntu nansha umwe mubàtiìjìibwe, “mu dínà dya ‘Taatù, Mwânà, Nyuma Mwîmpè’” to. Kakùvwakù nansha umwe wabò mumyamìnyìibwe mâyì to. Kakùvwakù nansha cimwe cya ku bintu bitùdì naabì leelu ewu, bìdì bìbììkidiibwa ne Mpenta ebi, cìkaavwàku cyenzèke mwine musangu awu to. Bôbò bàvwa ne mamwèneshiibwa malelèlè, ne Nyuma wa Nzambi munkaci mwabo, uvwa kakuyì dipangila to Mwânà wa Nzambi mwikàle ùkwàta naabò mudimu.

Mwine muntu uvwa ne cya kulwa ewu, Mukenji ewu, eyowa's wè, wùvvà ne cya kulwa awu, ùvwa ne cya kwikala mufwànàngàne ne Eliyà. Eliyà ùvwa ne cya kulwa misangu yisatu.

Mpindyewu wêwè udi wamba, ne: “Yone Mubàtiiji’s nguvwa muntu awu.” Bu nwénù mwa kumònà, Yesu wàkamba ne Yone Mubàtiiji nguvwa mùsànjeelà wa Maalàkì 3, kàyi wa Maalàkì 4 to. “Mònaayi, Ndi ntùma mùsànjeelà Wanyì kumpàlè Kwànyì.” Ngeela meeji ne mu Maatààyi 11.6, mwaba kampànda mwômù amu nenùcìsangànè, Maatààyi nshapità wa 11.

¹⁴⁷ Mpindyewu, kadi mu matùkù a ndekeelu aa, kùdi ne cya kulwa Nyuma wa Eliyà munkaci mwa bantu, ne yéyè ùdi ne cya kwenza cintu anu cimwecimwe cyàkenzàbo kale wàwa aci. Ngiikàdilù wendè ùvwa mwa kwikala anu umwèumwè awu, ngiikàdilù wa Ekeleeziya. Ngiikàdilù wa yéyè—yéyè muntu awu ùvwa mwa kwikala anu umwèumwè awu. Ne Mukenji wùdì wùpàtukà awu, ùteeta... Yéyè ùvwa mwa kukinyiibwa, kùdi bantu. Yéyè ùvwa mwa kukina bakàjì, bàà ngiikàdilù ya mibì abu's, twamb'eku twamb'eku, bàà babì abu. Munangè myaba ya bipèèlè; muntu wa cilunji cya cìshintuluka, wa ùbìnduluka díbà dyônsò, mùvvà Eliyà, ne mùvvà Yone amu. Ne tudi bamònè cintu cyônsò eci cyènzechaka. Piikalabi ne tudi bapetè Mukenji, s'tudi tumònà Kilisto mubèngìibwe. Bìkèngela wìkalè wa ku bùmwè bwa ku malongolodi aa bwa cyanàànà kwêna mwa kubwelamù to. Pa nanku, Yéyè, Yéyè mmwimansha pambelu. Nwamònù anyì? Kilisto kêna mwa kukwàta mudimu munkaci mwabo to.

“Wêwè udi mwena nganyì?”

“Mwena Kilisto.”

“Udi wa mu dìngumba kaayì?”

“Ncyêna nansha wa ku dimwe to.”

“Kawèna mwa kukwàta neebé mudimu to.”

¹⁴⁸ Nwamònú's, Yéyè mmubèngìibwe. Cya bushuwa! Nwamònú's, mubèngìibwe! Ki mwàkabèngiibwà kabidi Eliyà, ne ki mwàkabèngiibwà kabidi Yone. Kadi, ncinyì, byàkabàtacisha anyì? Byàkatacisha mukenji wàbò anyì? Bààkamba ne: “Kaa, nwénù bâà nshingu mitàndàbàle nwé.” Bâàkabàpòngolwelaci pambidi. Kabààkadyàngana mukana to. Bâàkaya anu kumpàla. Ne Mukenji wà Nzambi newùtungumukè anu ne kuya, cidi ní nganyì ní nganyì mwambe nansha ciikàle cinyì, nwamònú's, too ne ku dikùmbana dya maalu ônsò, ne piìkalà... cidi cimana kulongolola necipòngolodiibwè. Nenku tudi ku ndekeelu.

¹⁴⁹ Mpindyewu, tudi tusanganyiibwa mpindyewu, mu bidimu makumi anaayi bya dyalukila, kacya ku Mvità ya Kumpàla ya Buloba bujimà, nenku beena Yudà mbaalùkile mu buloba bwabo. Kacya Nzambi kàtukù mutàngile bwalu bwa Izaleela pàdiye kàyi mu buloba bwèndè to.

¹⁵⁰ Mpindyewu, nudi bavùlùke pàvwa beena Yudà bâàlukila apu, beena Yudà bâà mu matùnga makwabo abu, ne cikàndàkàndà cya Look cyàkafila kaabwalu kàà cyôci aci. Mêmè mvwakù mubalè kapese kàà cibèjibeji aku, cikàndàkàndà kampàndà cya maalu a ntèndeeluu, ne pàvvàbo... Ndèkè ayi kwikilayì bwa kwambula beena Yudà abu mu Iran mwàmwa. Kadi ncyêna mumanye ne bâvwa bônsò penyì to, bâvwa batangàlaké anu cyànnàànà.

Mpindyewu, ki beena Yudà balelèlè mbôbò abu, bâvvà kacya kabàyikù bapetè mpùngà nansha mukese to. Mpindyewu, mwanètù, ki binunu byenu lukàmà ne makumi anaayi ne binaayi mbyôbì abi. Patwàyà mu Bwàkabuulwibwà 11, nenùbàmònè. Yéyè mmwambe ne: “Kùdi bisàmbà dikumi ne bibidi (bya Gaadà), bisàmbà dikumi ne bibidi (bya Azèèlè), bisàmbà dikumi ne bibidi (bya Lubènà), bisàmbà dikumi ne bibidi...” Ne bôbò bônsò abu bâvvwa biimànè penyì? Pa Mukùnà wà Sinaayì. Beena Yudà, baalukile mu buloba bwabo, ki bôbò abu mwaba awu. Bâvvwa ng'aba bâvvà kabàyi musùmbà wà beena mucimà bâà Wall Street aba nansha. To, mukalenge. Bâvvwa mbeena Yudà bâà balelèlè abu.

¹⁵¹ Nenku laabì mukùlakàjì ewu pàvvàye mwimane mwaba awu ne kumònayè ndèkè awu wìkila, beena Yudà abu. Nudi bacibalè mu cikàndàkàndà amu. Bôbò bâcìvwa anu bàdima ne nkàsù ya mabaya. Kadi pààkamònàbo cintu aci ciikila kuntwaku, kabààkaseemenakù pabwîpi naaci to. Laabì

mukùlakàjì awu wàkiimana mwaba awu e kwambayè ne: “Vùlukààyi ne, mupròfetà wetù wàkamba ne: ‘Patwàlukilà ku buloba bwetu, netwàlukilè bambula pa mapwâpwà a mukankù.’”

Matungà àkaadi àpanduluka, Izaleela nyewu
ùtàbuluka,
Bimanyinu byàkadyànjilà bapròfetà kwamba.

Tukààdi mene anu pa kulenga lumingu lwà mwandamutekète alu bwabo bôbò.

¹⁵² Ndi ngeela meeji, mêmè mwine ne, mwimàne mwaba awu, pàvwà Mwanèètù Pethrus mubàtùmìne tukàndà tukese twa Dipungila atu, ne kutùbalabò. Kwambabò ne: “Ee, cyôcì ne m’Maasiyà, twänjì-twänjì tùMumònèbi wènza cimanyinu cya Mupròfetà aci; piìkalàYe kàyi mu fwe to, Üdi ne mwoyi.” Kwambabò ne: “Yéyè mmubiike ku lufu; Üdi ne mwoyi mu Ekeleziya Wendè; twänjì tùMumònèbi wènza cimanyinu cya Mupròfetà aci, nenku netùMwitàbùùjè.” Beena Yudà bôbò bâtu misangu yônsò anu biitabuuja... Bôbò mbamanyè ne Maasiyà awu ùvwa ne cya kwikala Mupròfetà.

¹⁵³ Nenku pàmvwà mwimàne kwa Mwanèètù Arganbright ditùkù adi, kwèndè kumbèlu aku, ne beena Yudà abu biimàne mwaba awu, kwambabò ne: “Wèwè lwâku anu kwetu kwàka, ku cisàmbà cyetu.”

¹⁵⁴ Mêmè kwamba ne: “Bushuwa, nêngììkalè ne disànkà bwa kulwa.” Mêmè kumbà kwangata dipàngadika, ne lükàsà bu lwà ménysi.

¹⁵⁵ Mêmè kuya ku Caire, mu Èjiipítù. Dilòòlò adi, pângààkamònà ndèkè awu wìkila mu Caire amu, cyàkamvùlwija bwalu abu. Nenku patwàkafikà kuntwaku, mvwa ne ticket wanyì ku cyanza bwa kuya ku Izaleela, bàvwa ne cya kutwìlangana naanyì. Mvwa mwambe ne: “Ndààyaaku, nûsangishè ndambu wa binunu bya balombodi. Nùlwayi naabo mu cibandabanda mu mwaba kampànda, netùjandulè ne Yéyè ní ùcidi Mupròfetà. Amen. Ee, tùmonèbi cyènzàYè.” Kaa, aci’s cìvwà cibâtèèkela anu ku dyûlù. Aci’s ki cìvwàbò bâkèba. Bu bôbò mwa kumònà aci, bàvwa mwa kwitabuuja.

¹⁵⁶ Kadi cîngààkenzà ncinyì? Mêmè kuya ku Caire aku, ne mêmè kubanga kuya kuntwaku. Nkààvwa mumane kupeta ticket wanyì; kushààle tusunsa tutwè ku makumi abidi bwa kubiìkilabò. Cintu kampànda kwambaCì ne: “Kî mpindyewu to. Lupànzà lwà bubì, lwà baà Bisàmbà bya bendè, kî ndwanjì kuula to. Lwà beena Amòlì kî ndwanjì kuula to. Umùshà mukòlò mu bwalu abu.” Mêmè kudyàmbidila ne pàmwâpa mêmè nguvwa mudìfwànyìkjìle cyôcì aci, ki mêmè kuya kumfundu kwa ditanda adi ne kusambilà. KwambaCì ne: “Umùshà mukòlò mu bwalu abu bwa mpindyewu.” Dîbà adi ki mêmè kwangata

ticket wanyì awu e kuya mûngà mwaba. Ncyàkaya to, bwalu dîbà kí ndyanjì kukùmbana to.

¹⁵⁷ Mpindyewu, ndîbà kaayì dyànyishilà Nzambi beena Yudà abu, bwa kubangulula Yè kutàngila bwalu bwabo, ncyêna mwa kunwàmbilaci to. Ncyêna mumanyè to. Muntu nansha umwe kí mmumanyè aci to. Kadi, tèèlejàayi, Izaleela piìkalaye ùkaadi mu buloba bwèndè, byônsò's bikaadi bilongolola. Mabwe ônsò àkaadi mangula, ne midimu ya dimyamina dya mâyì, ne mâyì, ne byônsò bìtù Nzambi mulayè. Mbasangàne biinà bya mâyì ne bikwabo muntwamu, ne misùlù minene ya yìdipwekela, byenzè ne ki mwaba wà mutàmbe kulengela wà kacya nwamònà's. Bâkaadi biibàke cimenga muntwamu. Bâkaadi ne midimu ya dimyamina mâyì. Bâdi ne ditunga dya ditàmbe bwîmpè bwa buloba bujimà, kuntwaku. Ne tudi basangàne, mu Mbû Mufwè mene amu ne, mùdi bintu bya mushindà, bipite bûngì, bikùmbànè bwa kusumba buloba bujimà. Nwamònù anyi?

¹⁵⁸ Byônsò mbimacile anu mu byanza byàbò bôbò. Mbafikè ku dicyènza bishi? Mbwalu mwoyi wà Hitler wàkapapishiibwa, mwoyi wà Mussolini wàkapapishiibwa, anu mwàkapapishiibwà mwoyi wa Pâlò amu, biikàle bàbàsàka bàbààluja mu buloba abu. Ne munda mwa bidimu makumi anaayi ki kwalukilabò mu buloba abu eku. Mpindyewu's ki bôbò abu basòmbe, bindile.

¹⁵⁹ Ekeleesiya wa bàà Bisàmbà bya bendè ûdi mu Laòdikiyà, ku ndekeelu kwa Cikondo cya Laòdikiyà. Bu... Beena Yudà bâkaadi mu buloba bwabo, bâkaadimù. Ne dipàmbuka dya bàà Bisàmbà bya bendè dikaadi dyenzèke. Ne twêtù tudi ne Mfumu wa ditunga mutùdì nendè emu. Tudi ne ditunga dipandùlùkàngàne mutùdì naadi emu. Tudi ne maabômbè a mushindà makùdika mu matanda. Tudi ne ekeleesiya udi wa civùmvù. Tudi ne Ekeleesiya, cisàmbà, cìdì cidisangè pàmwè. Tudi ne mudimu wà bwambi wùdì wùkùmbananganà ne mudimu wà bwambi wà Yesu Kilisto, bwa kubàkula Dibwe adi pààlwàDi. Ncinyì cìdì cishààle bwa kwenzekaci? S'ncifwànyìnè kwenzeka mu kasunsa kanà kônsò. Kí nkushààle kantu nansha kàmwè to. Tukààdi ku cikondo cya nshìikidilu. Kaa, butùmbi's wè! Ncyêna mumanyè ní ngâpeta mushindù wà kubwela mu cyanga aci, anyì ncyàkupeta, kadi ndi muswe—muswe anu bwa kunùpeteshakù citùpà cyàci, nansha bishi.

¹⁶⁰ Tèèlejàayi, nudi...? Mbanganyì bàdìku mwa kumònà mpindyewu? Nudi bamònè mwaba wùdì Mufundù wùjaadika ne mbingu makumi mwandamutekètè yìvwa mbidimu makumi anaayi ne citeema awu anyi? [Disangisha dìdi dyàmba ne: "Amen."—Muf.] Nudi bamònè mwaba wùdibi ne mbingu makumi asambombo ne yibidi yìvwa mbidimu nkàmà yinaayi ne makumi asatu ne binaayi awu anyi? Nudi bamònè mwaba wùdibi ne—ne mbingu makumi asambombo ne yibidi yìvwa—yìvwa—yìvwa...? Civwa ncinyì? Nkàmà mwandamukùlù ne... Bidimu nkàmà yinaayi ne—ne makumi mwandamukùlù ne bisatu.

Bidimu nkàmà yinaayi ne makumi mwandamukùlù ne bisatu too ne ku cikondo eci. Nudi bamònè mwaba wàkuumushiibwà Mfumu anyì? Nwamònù's, nudi nwangata bidimu makumi anaayi bwa bôbò beena Yudà abu bwa ndekeelu wa byônsò kubwelabò mu mwaba wàbò, wàkambà Nzambi awu.

¹⁶¹ Tàngilàayi apa pàdì cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè cipicile mu byônsò bitùdì bambè ne civwa mwa kupicila amu; mwaba awu, kî nne *twêtù* mbàdì bambè ne cìvwa mwa kupicilamù to; ncìdì Bible mwambè ne cìvwa mwa kupicilamù aci. Cìdì Bible mwambe ne civwa mwa kupicilamù aci, neilwe buludì too ne ku cikondo cya ndekeelu eci; ne munda mwa bidimu makumi anaayi mmùdì beena Yudà abu munkaci mwa kwalukila apa, bâdilongolola bwa Nzambi kwenzaYè anu menemene cyâkenzàYe apa nunku aci. Bâàkapàtuka mushindu awu, ne bâdi bâàlukilamù mushindu awu. Nenku Izaleela ùkaadi mwalukile mu buloba bwèndè.

¹⁶² Mpindyewu, ndibà kaayì dyàbangà Nzambi lumingu lwabo lwà ndekeelu alu? Ndibà kaayì? S'didi mwa kwikala leelu ewu. S'didi mwa kwikala kumpàlà kwa dìbà kubweladì dìlòòlò edi. Nzambi ngwadyàmba. Dìbà diìkalàci, mêmè ncyêna mumanyè to. Ndi pàanyì ndìkonka. Kadi nêntwalè cintu kampànda kaaba aka, mpindyewu, mu katanci kakese, ne ncyêna mumanyè ní nwaciìtabuuja anyi kanwàkuciìtabuuja. Kadi bikèngela n-n-ncyàmbè, nansha bishi, ngeela meeji.

¹⁶³ Twêtù tudi mu buloba bwetu. Beena Yudà bâkaadi mu buloba bwabo. Tukààdi ku ndekeelu kwa cikondo, badilongòlòle bwa Dyambwibwa. Dyambwibwa dìdi dilwa, Ekeleeziya ùbànda, twêtù twangaciibwa muulu bwa katwìlangana Nendè mu mpeepèlè. Aci kaayi twêtù bônsò tudi bamanyè. Dibwe dyàkatùukà ku mukùnà adi, dìdi pabwípi ne kulwa pa dìbà kanà dyônsò. Nenku pààlwàDi, Dìdi dyènza cinyì? Dìdi diìmanyika cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè. Byônsò byàjikì, ne Nzambi ùdi wìmanyika anu kashidi ditàngila dya bwalu bwabo. "Ewu udi mukooyìke àtungunukè ne kwikala mukooyìke; ewu udi wa cijila àtungunukè ne kwikala wa cijila." Nwamònù anyì? Dìbà adi cìdìYe wènza ncinyì? Ùdi wàngata Ekeleeziya Wendè, bâdi bûle tètentè ne Nyuma Mwímpè abu.

¹⁶⁴ "Mukooyìke" awu nganyì? Ki virgo mukùtàkàne awu ne aba bâdi bâjuukà bwa dilumbulwisha, lwà *emu* nunku. Netwàngatè aci pa karta kakwabo, patwàtungunukà ne cyôcì eci paanyimà, mwaba wùdiye ùlwa ku Cilumbulwidi cya Nkwasa Mutòòke ne mwikàle ne cya kulumbulwishiibwa kùdì bapikula. Pôlò mmuwàmbile bwa katwìkadi tuyà ne cilumbu ku tubàdì to, bwalu bansantu mbààlumbulwishà buloba. Ncya bushuwa. Tudi ku nshìikidilu, *apa*, mpindyewu. Eyo.

¹⁶⁵ Kadi munkaci mwa lwine lumingu elu...Mpindyewu, ki makumi mwandamutekètè ngôwò aa. Mpindyewu, piìkalàbi ne

yòyì eyi yìvwa anu menemene bidimu mwandamutekète, lwônsò lwà ku mbingu ayi, ne twêtù bamanè kwangata mbingu makumi asambombo ne citeema, dîbà adi's tudi ne cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè, ne tudi bamanyè ne tudi ku ndekeelu wa cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè, dîbà adi's nkushààle lumingu lukwabo lumwepele bwa beena Yudà. Ncya bushuwa anyì? Ne aci cidi anu menemene bidimu mwandamutekète. Piìkalàbi ne *eci* civwa mbidimu mwandamutekète, *cyàcya* mbidimu mwandamutekète, bwalu Yéyè wàkamba ne: “Kùdi mbingu makumi mwandamutekète mikòsela *cisàmbà* cyebe.” Nanku tudi bamanyè ne tudi ne bidimu mwandamutekète bwa beena Yudà. Aci ncilelèlè anyì? Mpindyewu citàngìlaayaaku. Kwôkò lukonko, ndi muswe ndùmanyè. Nwamònù anyì?

¹⁶⁶ Mpindyewu, nenku munkaci mwa lumingu, munkaci mwa lwine lumingu lwà beena Yudà elu's; nwamònù's, mbwena kwamba ne mbidimu—mbidimu bisatu ne cyàbibidi cimwe; mufwìlakanyi ne Kilisto, mfumu awu, mfumu udi ne cya kulwa awu. Nenku nùvulukààyi ne, yêyè awu ùdi ùpàtukila mu Loomò, mwine mfumu udi ne cya kulwa awu. Nganyì mwine awu? Paapà kampànda. Mfumu munkaci mwa bantu, udi ne cya kulwa, nekùjuukè Pàlò kampànda udi kàyi mumanyè Yòzefù to.

¹⁶⁷ Mpindyewu, nwénù beena Mishòonyì nudi nwamba ne: “Ee, mpindyewu, ki cyôcì.” Kadi anjì indìlaayi kakese. Tudi tusangana ne beena Mishòonyì bàdi ne bulongolodi kampànda, bwènza nsangilu wa maèkèleeziyà, cimfwànyì cya nyama wa lwonji, ne biikàle anu bènda pàmwè naayì.

¹⁶⁸ Ne tudi tusangana mwab'ewu ne beena Yudà mbabiìkìdìibwe bwa kubwela mu yéyè nsangilu ewu, (eyowa's, mukalenge), ne bôbò mbiitàbe. Ne Bible mmwambè ne mbiitàbe. Ne yéyè awu ùdi wènza naabo cipungidi.

Munkaci mwa lumingu lwà makumi mwandamutekète, yêyè ùdi ùcishipa, mufwìlakanyì ne Kilisto ùdi ùshipa cipungidi cyèndè aci ne beena Yudà, “*cisàmbà* cyebe.” Bwa cinyì?

Ne tudi tubala mu Bwàkabuulwibwà 11, ne: “Mêmè nêntumè...” Ki 11 awu. Nukààdi nwenda nuseemena ku 19 mpindyewu. Bwa ne Yéyè neàtumè bapròfetà Bèndè babidi, ne bôbò nebàmbè cipròfetà mu ciine cikondo aci, ne pashiìshe nebàfiikilè bapròfetà aba munda ne nebàbàshebèye cya bushuwa. Mmwômò anyì? Ne mibidi yabo mifwe neyishaalè milààdika mu mùsèèsù wà nyuma wùdibo bàbìikila ne n'Sodomà ne Gomòlà, mùvwà Mukalenge wetù mupoopèdìibwe pa nkùrusè amu, Yélusàlémà. Mmwômò anyì? Ne yìdi yishààla milààdikamù munda mwa matùkù asatu a mundaamuunyà ne a bufìku. Ne paanyimà pàà matùkù asatu a mundaamuunyà ne a bufìku, nyuma wa mwoyi neàbwelè munda mwabo, ne nebàbiishiibwè ku lufù ne nebàye mu Butùmbi. Cyàdiikùmì cimwe cya cimenga cyàkapòna pa dîbà adi. Mmwômò anyì? Nwamònù anyì? Ncinyì

ciine aci? Munkaci mwa bidimu makumi mwandamutekète bya ndekeelu ebi.

¹⁶⁹ Pààbànda Ekeleesiya; dìbà adi nsangilu awu, virgo mukùtakàne awu, ba-Méthodistes, ba-Baptistes, ba-Presbytériens, ne beena Mpenta bàà civùmvù abu, bôbò bônsò bàdisangè mu nsangilu kampànda. Bôbò biine, s'bàkaadi ne ndongolwelu wabò munene patùdi twakulangana apa. Nenku pènzàbo nanku, nebénzè cipungidi. Nenku, ee, mpindyewu, paapà mupyamùpyà utùdi nendè mpindyewu ewu mmuswe kubàbwejamù bônsò. Kanwènaayikù mwa kumònà mùdì cintu aci cyènda cìbànda buludì anyì? Yèyè neënzèpu muyiiki, ne neàbàbwejèmu bônsò, musangu wà nzànzànzà wà kacya kùkaadi nkàmà ne nkàmà ne nkàmà ya bidimu; bidimu cinunu, anyì bibidi, bìdici kacya kaciyyikù cyanjì kwenjiibwa to. Kadi mpindyewu yèyè neïkalè ne cya kubàbwejamù, bônsò pàmwè, ne kwenza nsangilu kampànda, mwìkala beena Yudà mwa kuciìtabila. Kaa, ekelekele! Butùmbi's wè! Aleluuyah! Butùmbi bwìkale kùdì Nzambi wetù Udi ne mwoyi kashidi ne kashidi! S'ki bwalu mbwòbù abu! Mpindyewu, mwànèètù, s'mbipeepèle anu menemene, bipeepèle mu mushindu wà mwânà mukese mufwànyìne kucyùmvwa. Nsangilu wa kubwejamù beena Yudà, ne beena Mishòonyì, ne beena Katolike awu, bônsò pàmwè.

Nenku, vùlukààyi, bapròfetà babidi aba nebénzè cinyì pààlwàbo?

¹⁷⁰ Nyama wa lwonji ewu, mfumu wâtangalaja bukolè bwa cisàmbà cya cijila ewu, cyènzàye ncinyì? Neàshipè cipungidi cyèndè aci naabò. Paanyimà paà bidimu bisatu ne cyàbìbìdì cimwe, yèyè neàbèlè pambèlu. Mpindyewu, bantu bâdi bôbò bêèla meeji ne awu n'communisme. Aci's cìdi anu bwalu wêwè udi... Nyuma wa Nzambi kî mmwanjì kukwambila to. Kê n'communisme to; nntèndeelulu. Bible mmwambe ne: "Ncifwànyìne kwikala cifwànàngànè menemene mu mushindu wà cifwànyìne kuseeswisha ne Basungula mene bu ne bìvwa mwa kwenzeka." Yesu ngwâkamba nanku awu. Nwamònù's, tukààdi ku ndekeelu.

¹⁷¹ Mpindyewu, bapròfetà babidi aba, cyènzàbo ncinyì? Môsà ne Eliyà mbàajuukà mu cyalu. Nebàmbilè beena Yudà abu cilèmà cyabo. Nenku mu musùmbà wà beena Yudà bâdì kuntwaku mpindyewu, bâdi ne cya kwenza binunu lukàmà ne makumi anaayi ne binaayi abu, Nzambi neàbàbiidilè ku bapròfetà aba. Ncinyi aci? Nyuma wa Eliyà, uvwa pa Ekeleesiya wa bàà Bisàmbà bya bendè ewu awu, neàtungunukè buludi àkabwelè mu ekeleesiya wa beena Yudà awu, ùya anu buludì bwa kubiìkila; ne Môsà pàmwè nendè. Aleluuyah! Nudi nucyùmvwa anyì? Ne yèyè neàyiishè Mukenji wumwewumwe wà Mpenta awu, kùdì beena Yudà abu ne, bààkabènga Maasiyà. Amen! Nudi nucyùmvwa anyì? Necìlikalè Mukenji wà Mpenta anu wôwò wumwewumwe awu, wàbàyiishàbo kùdì beena Yudà

aba. Kadi nebàkinè beena Yudà abu bibì be mu mushindu wà ne nebàbàshebèyè ne kubàshebeya. Ne bààkakinyiibwa kùdì matùngà ônsò.

Kadi munkaci mwa lumingu, bwalu bààkajuuula binunu lukàmà ne makumi anaayi ne binaayi, banene ne bàà bucole . . . Bàvwa ne Nyuma Mwimpè. Nenku, mwanèètù, wêwè udi wakula wamba bwa dyenza dya bishimà, bôbò's bààkabyènza. Bààkiimyika maulu, ne kakwàkamata mvùla mu matukù a cipròfetà cyabo to; bààkatuuta buloba ne bipupù, misangu yônsò yìvwàbo baswe bwa kucyènza. Bààkafila bipupù ne bintu bikwabo byônsò. Bôbò's nebàyoobeshè beena Loomò abu. Kadi, ndekeelu wa byônsò, nebàshebeyiibwè. Nzambi wetu n'Nzambi wa ùkwàcisha bwôwà pàdì Ye ùkwàta ciiji. Kadi vùlukàayi ne, aci mmu lumingu lwà makumi mwandamutekète alu, ne Ekeleesiya ùdi ùsanganyiibwa mu Butùmbi, amen, Didyà dya Dibanjì didi munkaci mwa kwenzeka. Eyowa!

¹⁷² Mpindyewu mònayi. Mwaba awu ki wutùdì bamònè Mukàjì-musèla wàlukila mu Ntempèlù wa Bukalenge bwa bidimu cinunu apa nunku ku ndekeelu kwa cikondo cya beena Yudà, "mwela maanyì awu." Ki Mubàki ulwàlwa ewu, mubànde pa kabalu katòkè; bôbò bàvwa bënda bàMulonda, pa tubalù tutòòke. *Kabalù*, "makolè." Muvwàle cilàmbà citòkè; mashi, anyì, cinkutu cizabika mu mashi; bafundé pambidi Pèndè ne: "Diyì dya Nzambi." Yeyè ùvwa ùlwa bu Mucìmunyi wa bukolè, eyowa's, mukalenge, bwa kushikika Bukalenge bwa bidimu cinunu, kubwela mu Ntempèlù. Butùmbi's wè! Ki pàdì Ye ùtwilangana ne binunu lukàmà ne makumi anaayi ne binaayi abi, mpindyewu, paanyima pàà lumingu lwà makumi mwandamutekète alu kaaba aka.

¹⁷³ Lumingu lwà makumi mwandamutekète, eci cìdi cyènzechka munda mwa lumingu lwà makumi mwandamutekète. Mu bisatu abi, munkacì mwàbì amu, yeyè ùdi ùcishipa, bwalu ùdi ùshebeya baprófetà babidi bàà cyena mpenta abu, eyowa's, mukalenge, bàdì bâtuutà buloba abu.

Nenku, balùmyànà wa yààyà, Yeyè ùdi wèla ekeleesiya awu mulawu, ne Ùdi ùmwosha ne kapyà. Ne, mònayi's, yeyè . . . Tudi tumusangana mwaba awu, nansha mene bendeshi nendè bàà mâtù biimàne mànzàlànzhà kwàka, bàumba ne: "Bakwètù wanyì, bakwètù wanyì, cimenga cya Loomò civwà kaciyi mwa kufwà cyàcyà, cyàfiki ku ndekeelu waci munda mwa dibà dimwe." Cyàkashiyiibwa anu tusùnsukilà. Nzambi's mmumanyè mwa kwenza maalu. Ki umwe wa ku Banjelo kutàngila, kwamba ne: "Mona's, mashi a yônsò wâkafwila diitabuuja dya Kilisto àkasanganyiibwa munda mwèndè," bwa diseeswishangana dyèndè, ùpàtuka apa ne ùdyènza bulongolodi, ne wènza bintàkanyì bikwabo byônsò ebi, ne ùkooyisha ekeleesiya, ne mubwejèmu bintu abi, ne mushebèyèshèbèye bwa diitabuuja

biine bàvwà bâteeta kuCìtwà nyama ku mikolo ne kubìpàtula abu.

¹⁷⁴ Butùmbi's wè! Kaa, ncyéna—ncyéna mumanyè to. Ndi—ndi—ndi ndyùmvwa anu ne ntungunukè ne lwendu's. Nwamònù anyì? Kanwénaayikù ne disànska bwa Bukénkè bwa Mwânà anyì, kwendela mu Bukénkè bwa Mwânà! Tudi penyi's, mwanèètù? Ku dîbà dya ndekeelu's! Mbifwànyìne kwenzeka, pa dîbà kanà dyônsò. Tukààdikùs!

¹⁷⁵ Mu—Mukenji mmwambìibwe kùdì ekeleeziya wa ndekeelu, ekeleeziya udi mubènge Kilisto wendè awu. Beena Yudà bâkaadi mu buloba bwabo kùdì cipòòlò cya dîbà, bidimu makumi anaayi. Cimenga cipyacipyà cibàkìibù. Mbindile cinyì? Maasiyà udi ne cya kulwa awu. Necyènzekè dîbà kaayi? Ncyéna mumanyè. Pâtuutà Dibwe adi lupìngù *elu*, Yéyè neìkalè tuyè; byônsò nebììkalè bijikè dîbà adi.

¹⁷⁶ Mpindyewu mònaayi apa. Munkaci mwa lumingu, matùkù asatu ne cyàbìbìdì cimwe... bidimu bisatu ne cyàbìbìdì cimwe's wè, eyowa, yéyè ùdî ùshipa cipungidi ne ûlekeesha mulàmbù wà mashi ne mulàmbù... wikalàbo bamanè kulongolola awu.

Bwalu, nebààlukile buludì ku dyamba ne: "Mpindyewu, tàngilààyi, nwêñù bônsò nudi maèkèleeziyà. Nudi mwa kwanyishiibwa mu cimfwànyì cya nyama wa lwonji eci. Netùshaalè mu bwobùmwè. Netùùmushè communisme. Netwàngatè anu communisme awu tûmwele yônsò pambèlu." Nwamònù anyì? Ne bôbò's bâdi mwa kucyènza. Nwamònù anyì? Ne nebacyénzé's.

¹⁷⁷ Kadi tàngilààyi mpindyewu. Nenku kulongolola, ne kulongolola cyôci eci, dikuukwila ne mulàmbù wà bwàcyàbwàcyà nebyàlukilè mu cimenga piìbakuludiibwà ntempèlù. Nenku mfumu wîkala ne cya kulwa munkaci mwa lumingu ewu, neàshipè cipungidi cyèndè ne neàlekeeshè milàmbù. Mbambe ne: "Yéyè neàtangalajè, neàbitangàlajè." Ne cyènzàye, necîshaalè too ne ku dikùmbana dya maalu ônsò.

¹⁷⁸ Nenku mònaayi:

...ditàmba kupaasalala dya cinyangu bwa kuvwija kabütù...

"Ditàmba kupaasalala dya cinyangu." *Cinyangu* ncinyì? "Dikooyika." Nwamònù anyì? "Kuvwija kabütù," ncinyì aci? "Kulekeesha." Ditàmba kupaasalala dya *cikampànda*, kulekeesha *cikansanga*. Nwamònù anyì? Ditàmba kupaasalala dya bukolè bwa Loomò abu, bwa kukwàta virgo mikùtakàne yônsò, beena Yudà ne bônsò ku bukòòkeshi bwèndè. "Anyì netwîkalè bônsò beena Loomò anyì katwàkwikala cintu nansha cimwe to." Yéyè neàshipè cipungidi cyèndè munkaci mwa lumingu.

¹⁷⁹ “Ditàmba kupaasalala dya cinyangu.” Piìkalàbi ne cìwva ncinyangu mu cikondo cya Yesu, pààkalwà Loomò kuntwaku ne dilàkà dyabo dya mukana adi, s’neçììkalè Loomò cyàkàbìdì, s’neçììkalè cinyangu cyàkàbìdì kùdì ekeleesiya.

... bwa kuvwija *kabùtu*, ne necìtungunukè too ne ku dikùmbana dya maalu ônsò...

Cyènzhàye ncinyi? Yéyè neàtungunukè naaci too ne ku dikùmbana dya maalu ônsò, mbwena kwamba ne, ndekeelu.

¹⁸⁰ Mpindyewu, cyena Yudà, ne cyena Loomò, cyena Mishòónyi (mbwena kwamba ne, virgo mikùtakàne ayi), nebàdyéñzè cimùkù mu mmmwènekelu wa nsangilu wa maékèleeziyà. Ne nebùìkalè bu mwàkambà Yesu mu Maatààyì 24, ne mu Bwàkabuulwibwà 13.14.

Twàngatààyì Bwàkabuulwibwà 13.14, tûmonèbi ne ncinyi. Mvwa mucifunde kaaba aka, bwa kumònà ne ncinyì, 13.14. Eyo, mukalenge.

Ne wàkaseeswisha bônsò bàdì basòmbèlè pa buloba ku bishìmà bivwàye ne bukolè bwa kwenza abi (wenzeja ekeleesiya eyi cimùkù’s) *ku mèsù...wàmba...ku mèsù kwa nyama wa lwonji; wàmbila bàdì basòmbèlè pa buloba ne, bàwwa ne cya kwenza cimfwànyì cya nyama wa lwonji*, yéyè uvwa ne mpùtà wa lufù wa ku mwele wà mvita, ne uvwa ne mwoyi awu.

¹⁸¹ Mpindyewu, kakùyi mpata nansha mikese to, tudi bamanyè ne, nyama wa lwonji awu uvwà nganyì, bukolè bùvwà ne mpùtà wa lufù bwàkashààlè ne mwoyi abu. Mpààkashebeyiibwà Loomò wa cimpàngaanù, kadi Loomò wa ciipaapà kwangatayè kaaba kèndè; pààkashebeyiibwà bukolè bwa cimpàngaanù, kadi bukolè bwa ciipaapà kwangatabù kaaba kààbù;

¹⁸² Mpindyewu, mpindyewu, Bwàkabuulwibwà 13.14. Yesu, mu Maatààyì 24, wàkabàdimwija pa bwalu abu. “Cimfwànyì cya nyama wa lwonji.”

¹⁸³ Pôlò, mu Tesàlònìkà Mwibîdì nshapìtà mwi2, ku mvensà mwi3 ne mwi4. Tûmwangàtaayi, tûmonèbi Pôlò, cìdiye wàmba pa bwalu abu kaaba aka. Nyuma Mwímpè munene awu pambidi pàà mupròfetà munene wa Mukalenge ewu, tûmonààyìbì cìdiye mwambe pa bwalu abu mu ditùkù dya ndekeelu. Mu Tesàlònìkà Mwibîdì nshapìtà mwi2 ki mùdici. Eyo, mukalenge. Nenku túbangè ne mvensà mwi3, ngeela meeji ne nyéyè. Eyo, túbalààyaaku mpindyewu. Téèlejàayi ne ntémà yônsò, bantu bônsò. Mbanganyì bàdiku biìtabuuja ne Pôlò ûvwa mûle tèntè ne Nyuma Mwímpè? Amen. Tàngilààyì kaaba aka.

Muntu nansha umwe kànùseeswìshìku to nansha bya munyì; bwalu ditùkù adì kadyàkulwa to, pàdì dipàmbuka kadiyi dyanji kulwa dyàmbedi,...

Ùdi ùteeta kubùùmushaci mu mitù ne Yéyè ùwwa ùlwa pa díbà adi mene. Kwambayè ne: “Bidi bìkèngela kwǎnjì kulwa dipàmbuka ku Ekeleesiya, dyàmbedi,” nwamònù’s, dìlwa mu Cikondo cya Laòdikiyà eci.

. . . *ne muntu wa mpekaatu awu àsokolodiibwè*, . . .

“Muntu wa mpekaatu,” bupidyà ku Nyuma Mwîmpè. Bupidyà bùsokolodiibwè.

. . . *mwânà wa dibùtuka*,

Mùvvà Yudààsà amu’s, mulami wa cibùciliu cya ekeleesiya.

Udi ulwisha ne ùdizàngika yéyè mwine kumutù kwa cyônsò cìdibo bàbìkila ne Nzambi, anyì cìdibo bâkuukwila, mu mushindu wà ne yéyè bu Nzambi ùdi ùsòmba mu ntempèlù wa Nzambi, . . .

Mwanèètù, kùdikù muntu pa buloba apa, pa kuumusha mu Vatican, udi wenza aci anyì? Cidi penyì?

¹⁸⁴ Mpindyewu, ndààyaaku mu Bwàkabuulwibwà 13 emu, nenku necikuleejè ne muntu awu mmusòmbe pa cimenga . . . mu cimenga kampànda, ne ciine cimenga aci ncishikika pa—pa tukùnà mwandamutekète. Ne nombà wa nyama wa lwonji ùdi nkàmà yisambombo ne makumi asambombo ne yisambombo, mufunda mu—mu Latin . . . màleetà a cyena Loomò, àdì nkàmà yisambombo ne makumi asambombo ne yisambombo awu, àdì *VICARIVS FILII DEI*, mbwena kwamba ne: “Pa kaaba kàà Nzambi,” pa nkwaswa wa butùmbi wa paapà. Ne nkwaswa wendè awu, ùdi ne cifuku cya butùmbi cya ntòndo yisatu. Ne mêmè nkààdikù mujoojè cifulu cya butùmbi aci, mwimanyine pabwîpì menemene anu mùdì cyanza cyànyì pabwîpì ne mpàla wanyì emu, nunku ewu, ne—ne mêmè kumòna cifulu cya butùmbi cilengeja cya paapà aci anu mu Vatican mene amu, mêmè mwine, mwimane ncijooja, bwa ngììkalè mutwishiibwe ne ndi mumanyè címvwà ngamba aci. “Yéyè ùdi ùlwisha, yéyè mwine kumutù kwa cyônsò cìdibo bàbìkila ne Nzambi aci, bantu bônsò bàà difwànà dya Nzambi abu. Yéyè ki udi mutàmbe bunsantu ku bônsò abu; musòmbe mu ntempèlù wa Nzambi, ùdileeja anu ne yéyè ki Nzambi,” ûfwilangana luse ku mpekaatu pa buloba, ne bikwabo, nudi bamanyè’s. Bushuwa.

¹⁸⁵ Pòlò mmwambe ne: “Bikèngela dipàmbuka adi dyànjì kulwa dyàmbedi, mwânà wa dibùtuka awu àsokolodiibwè.”

Kanwèna bavùlùke, ne, pâncìvvà . . . neenù, mvwa nnwàmbila maalu aa anyì?

186 Kaa, mvwakù mwa kujinga kwikala musòmbe mwaba awu, ntèèleja Pòlò ùyiisha cyôci aci’s kadi nwénù? Hmm! Mushindu mwine wûndi njinga kumutèèleja’s wè! Kaa, ekelekele!

¹⁸⁷ Mpindyewu, cyènzaye ncinyì? “Cimfwànyì cya nyama wa lwonji.” Tesàlonikà Mwibidi. Mpindyewu tèèlejààyi. Tèèlejààyi ne ntèmà mpindyewu, ne ntèmà yônsò. Ekeleesiya ùkaavwa

mumanè kwikala ùmvwa dilwa dya paapà adi. Ncinyi aci? Ndekeelu wa cikondo cya ekeleesiya aci, Pôlò. Baàkamònà cintu cya beena Nikàlàwù eci ciujuuka; bàvwa bàswa kwenza muntu munsantu, (ku cinyi?) paapà. Ngiikàdilù ya maalu a pa buloba ne bantu bàà bipidì bitùmbùke bàkaavwa badifindè mu ekeleesiya, ne bàshintulula ndongamu wa dikuukwila. Pôlò, mwikàle ne Nyuma Mwímpè, ùkaavwa muumvwè aci mu Nyuma. Nenku ekeleesiya, ne bipidì byèndè ne bantu bàà myânzù mitùmbùke, bantu bavwijjìlbwe bàà myânzù mitùmbùke, ne bikwabo, mwàkamònàbo ne kùvwa kùlwa cintu kampànda. Kadi Nyuma Mwímpè ùvwa ùbàdìmwi ja bwa matùkù a ndekeelu. Kanwènaayikù bavùlùke mwàkambà Yesu bwalu abu anyì? Byenzedi bya beena Nikàlàwù, ndekeelu wa byônsò kulwabì dilongesha, ne pashiìshe kulwaci bulongolodi! Bânà beetu, katwèna mu mîdimà mpindyewu nansha. Vùlukààyi, nwamònù's. S'ki twétù aba.

¹⁸⁸ Byenzedi bya beena Nikàlàwù, bulongolodi bwikàle bùbanga, bantu banene bàà myânzù mitùmbùke, biikàle kumutù kwa maèkèleeyiyà, ne bikwabo, pashiìshe kwenzabo ekeleesiya wa Katolike. Nenku Pôlò kwambayè ne kakwèna mwa kulwa cikondo cya nshìikidilu, kakwèna mwa kulwa cikondo, pàdiku kakuyi dipàmbuka dya ku Diitabuuja dilelèlè, dya mpenta to. Diitabuuja dya mpenta nediyùmushiibwè, ne bantu bàà myânzù mitùmbùke nebàbwelému. Nebiìkalè ne muntu wângata kaaba kàà Nzambi, wasòmba mu ntempèlù wa Nzambi, ne wâlwisha, ùdizàngika yéyè mwine kumutù kwa bantu bônsò mushindu awu. Nenku, aci, nwamònù's, ncinyi? *Nickao*, “kucìmuna beena kwitabuua.” Nwamònù anyì? “Cyônsò cìdibo bàbìikila ne Nzambi; neàsòmbè mu ntempèlù wendè wa Nzambi, bu Nzambi.” Pôlò wàkamba ne kùvwa mwa kwanji kulwa dipàmbuka dyàmbedi, mu matùkù a ndekeelu. Nenku's ki twétù aba, mwab'ewu mene mpindyewu, ne tumònà diine dipàmbuka adi, ne biikàle tumònà mùdì ekeleesiya wènda ùtâmba kuseemena kule naaCì, ne wàlukila cyàkàbìdì cyànyimà. Nenku tukààdi ku cikondo cya nshìikidilu. Eyo.

¹⁸⁹ Mpindyewu, piìkalàbi ne mbingu makumi asambombo ne citeema mmikùmbànàngàne anu menemene, ne beena Yudà biikàle mu buloba bwabo mpindyewu, ne cikondo cya ekeleesiya wa bàà Bisàmbà bya bendè cikùmbànàngàne anu menemene ku cikondo cya nshìikidilu, ku cikondo cya beena Nikàlàwù... anyì ku cikondo cya beena Làodìkìyà; Dilwa dya Mukalenge, ndekeelu wa bintu byônsò, ndekeelu wa cikondo eci ne Dyambwibwa, bidi pabwípì pàà mushindu kaayi? Dibà dìdìYe ùbunga lumingu lwà makumi mwandamutekète alu, anyì bidimu mwandamutekète abi, Ekeleesiya mmumane kuya.

¹⁹⁰ Nudikù mwa kucìmònà anyì, balundà bàànyì? Ela cyanza muulu ní udi mwa kucìmònà. Nwamònù anyi? Mpindyewu, katwìkadikù bânà batekète to. Katwìkadikù kabidi tunàya

to. Tukààdi ku cikondo cya nshìikidilu. Cintu kampànda cìdi pabwípì ne kwenzeka. Tukààdi ku ndekeelu. S'ki twêtù aba.

¹⁹¹ Mbingu makumi asambombo ne citeema eyi mmikùmbànàngàne anu menemene; diya dya beena Yudà ndikùmbànàngàne anu menemene; cikondo cya ekeleesiya ncikùmbànàngàne anu menemene. Tukààdi ku cikondo cya nshìikidilu, cikondo cya nshìikidilu, cikondo cya ekeleesiya wa Laòdikiyà, ku ndekeelu kwàci. Misànjeelà-mìtootò ayi yónsò yìkaadi mimanè kuyiisha mikenji yàyi. Wùkaadi mwambìibwe. Tukààdi anu mu mpulumuku. Bidimu makumi anaayi mbyôbì ebi bìdì beena Yudà munkaci mwa kwalukila. Bàkaadi mu buloba bwabo.

Cìdi cilondà ncinyì ciìkàlà ne cya kwenzeka? Dilwa dya Dibwe adi. S'ki bwalu mbwòbù abu. Necyènzekè dìbà kaayì? Ncyéna mumanye to. Kadi, mwanètù, bwànyì mêmè, ndi muswe kwikalà mudìlongòlòle. Ndi muswe kwikalà ne bilàmbà byànyì bimana kulongolola byônsò.

¹⁹² Mpindyewu, tudi anu ne—anu ne tusunsa tukese menemene, kadi ndi njinga bwa nùteelejèku ne ditalala dyônsò mpindyewu bwa katancì kakese cyanàànà.

Dìbà dìdì Ye ùbunga lumingu lwà makumi mwandamutekète alu, anyì bidimu mwandamutekète abi, Ekeleesiya mmumane kuya. Tèèlejààyaaku mpindyewu. Ndi ntèela cyàkabìdi, ntéélulula, bwa kanùpu mwoyi to. Eci ncìdì Nyuma Mwímpè mutèèke pa kasàlà kàànyì pâmvwà mfunda apu. Tudi mu cikondo cya Laòdikiyà. Kilisto ùdi munkaci mwa kubèngiibwa kùdì ekeleesiya Wendè Sungasunga. Mùtootò wà eci cikondo, Mukenji, mmumana kwamba. Ne Izaleela ùdi mu buloba bwèndè. Nudi bamònè kutùkaadì anyì? Tukààdi ku ndekeelu.

Mpindyewu, anu kaadìyì kàmwè anyì tukwabo tubidi bwa dyela nsékà.

¹⁹³ Byônsò bitùdì mpindyewu tumònà ebi, nebìtwàmbùlwishè, ku ngásà Wendè, patùdì tudyènzeja bwa kulenga Bitampì Mwandamutekète bya ndekeelu ebi. Nudi numònà mwaba wùvwabi bifwànyìne kwikalà bitùpicile anyì? Kuumukila ku Bwàkabuulwibwà 6.1 too ne ku Bwàkabuulwibwà 19.21, ncifwànyìne kwikalà citùpìte, bwalu, nwamònù's, tuvwa bafwànyìne kwikalà tuteeta kucyàngata bwa kale wàwa, mu cikondo cya bàà Bisàmbà bya bendè eci; pààbì, nudi numònà's, cìdi mu eci cikondo. Nwamònù anyì?

Mpindyewu, twacìjaadikidì ku Dîyì dya Nzambi, ne ku maalu-malonda, ne ku bintu byônsò, ne ku bimanyinu bya bikondo, ku matükù ne, kí nkushààle cintu nansha cimwe to. Tukààdi ku dikùmbana dya maalu ônsò dya bàà Bisàmbà bya bendè. Citwènza ncinyì—ncinyì pa bwalu abu? Mmusùùkà wànyì ne musùùkà wèbè; mmwoyi wànyì ne mwoyi wèbè; mmyoyi ya bananga bètù. Mbatàmbe kutwèngèleka be. Tudi bapetèpète

maalu matàmbe kupeepela. Mbîmpè bwa tùyaayi kumpàla. Dîbà dikaadi diyè bikolè kutàmba munùdi nwêñu nwela meeji amu, vùlukààyi anu cyanàànà.

¹⁹⁴ Mpindyewu, dîyì dya dìpapulangana, panwikalà baswe kudifunda. Tèèlejààyi ne ntémà, bu nwêñu mwa kuswà. Edi ndiyì dyànyì dya ndekeelu dya dyela nsèkà, dya kumpàlè kwa kwa dyôdì adi's; ndi ne kaacintu kakese menemene kaaba aka paanyimà pàà aka nunku, kantu kakese kafunda kândì muswe kwamba. Mpindyewu tùùkjìjààyi anu kakese cyanàànà nûteelejè ne ntémà, ndi nnùpèësha cintu kampàndà cya cìnùpapula, bwa kubwela buludì mu eci. Nwamònù anyì?

Kakwènakù nansha mpungà wa bunene bwa mupimbu wà keelè pankaci pàà ndekeelu wa cikondo eci ne Dilwa dya Kilisto to. Byônsò, kî nkushààle cintu nansha cimwe to. Izaleela ùkaadi mu buloba bwèndè anyì? Aci's tudi bamanyè. [Disangisha dìdi dyàmba ne: "Amen."—Muf.] Tudi mu Cikondo cya Laodikiyà anyì? ["Amen."] Mukenji wa cikondo eci cya mpenta wùkaadi mwambìibwe, bwa kutèta bwa kunyùkusha bantu bwa kubààluja ku Dibeneshà dya mpenta dya ku cibangidilu anyì? ["Amen."] Mùsànjeelà yônsò ùkaadi mulwe mu cikondo cyèndè, anu cintu cimwecimwe aci anyì? ["Amen."] Matungà àdi àlwisha matungà naawu anyì? ["Amen."] Cikupi anyì? Kùdikù ciyòolè cya nzala mu ditunga leelu ewu, Ekeleeziya mulelèlè wèndesha màshinyì nkàmà ya kilômètà bênda bàkèba bwa kuumvwa Dîyì dya Nzambi anyì? ["Amen."] "Kaciyi cya dyâmpà nkààyaadì to, kadi cya kuumvwa Dîyì dya Nzambi." Nkulwè ciyòolè cya nzala. Ncya bushuwa anyì? ["Amen."] Môna's, tudi ne mwoyi anu munkaci mwaci menemene, mwab'ewu mene patudi twakulangana apa. Nudi bamònè kutùkaadì anyì? Tudi bindile Dibwe adi.

¹⁹⁵ Dîyì dya dìpapulangana's! Kuumukila anu ku cikondo cyàkenzelà Nzambi Abraham mulayì...Eci kacinùpici to. Kuumukila anu ku cikondo cyàkenzelà Nzambi Abraham mulayì, Genese 12.3, too ne ku cikondo cyàkabèngiibwà Kilisto mu cidimu cya 33 cya bikondo byetu ebi, kùdi beena Yudà; bilondèshile Ngalàtiyà 3.16 ne 17, ne bilondèshile dilondangana dya maalu a bikondo dya beena Ebèlù dya Usher, dya U-s-h-e-r, dya Usher; bucole bwa Nzambi bùvwa ne beena Yudà munda mwa bidimu cinunu ne nkàmà citeema ne makumi ataanu ne binaayi bulubulu. Nzambi wàkatàngila bwalu bwa beena Yudà bidimu cinunu ne nkàmà citeema ne makumi ataanu ne binaayi, bilondèshile dilondangana dya maalu a bikondo dya beena Yudà, ne bilondèshile Ngalàtiyà 3.16 ne 17. Ndi ne mikwabo Mifundu yàbûngì, kadi ndi mfila anu yôyi ayi.

Pashìlshe, paanyimà pàà bôbò bamanè kubènga Kilisto, Yéyè wàkakùdimukila kùdi bâà Bisàmbà bya bendè, bwa kwangata cisàmbà bwa Dînà Dyèndè. Nudi baswè Mufundù pa cyôci aci, mwaba wùdici anyì? Byenzedi 15.14.

¹⁹⁶ Mpindyewu, patùdì twenza makumi, tudi tusangana ne tudi anu menemene (tèèlejààyi) ne bidimu dikumi ne mwandamutekètè bìdì bishààle, ne netwìkalè ne cipòòlò cya díbà anu cimwecimwe aci citùdì bapèeshìibwe, pàdi Nzambi ùtàngila bwalu bwetu mu bukolè bwa Nyuma Mwîmpè apa, kuumukila ku cidimu cya 33 too ne mu 1977. Cipòòlò cya díbà anu cimwecimwe aci, cya bidimu cinunu ne nkàmà citeema ne makumi ataanu ne binaayi, Nzambi ùdi ùtàngila bwalu bwetu mushhindu wumwewumwe wàkatàngilàYe bwa beena Yudà awu. Bwa aci nudi nwamba bishi?

¹⁹⁷ Mpindyewu, fùndaaku mu kàlìpê keebe amu, Mufundù mukese mwab'ewu wündì muswe kunùpèèsha ewu. Lewítiki 25, kubangila ku mvensà wa 8. Nzambi wàkeela díyì dya cibilù cya disànska, bidimu makumi anaayi ne citeema byônsò. Cidimu cya makumi ataanu ciwa ncibilù cya disànska. Tudi bamanyè nanku. Mmutùdì tuumvwa nanku. Kuumukila ku cibilù cya disànska cya kumpàla, cya mu Lewítiki 25.8 aci, mu 1977 ki mwikalà cibilù cya disànska cya makumi mwandamutekète, byènza anu bidimu binunu bisatu ne nkàmà yinaayi ne makumi asatu bulubulu. *Cibilù cya disànska*, mbwena kwamba ne: “Dibànda! Dilekelela!”

Kaa, tudi bindile dilwa dya Ditùkù dya disànkà dya Bukalenge bwa bidimu cinunu adi,
 Dyàlwà Mukalenge wetù mubènèshìibwe awu bwa kwangata Mukàj’Èndè-musèla;
 Kaa, buloba bùdi bütwa mikèmu, bwèla mbìlà bwa ditùkù adi dya diikisha dya kalolo,
 Dyàlukilà cyàkàbìdì Musùngidi wetù pa buloba.

¹⁹⁸ Nuumvù aci anyì? [Disangisha didi dyàmba ne: “Amen.”—Muf.] Nzambi mmutàngile bwalu bwetu cikondo bùngì anu bumwebumwe bùdiYe mutàngile bwalu bwa beena Yudà abu. Kuumukila ku cikondo cyàkapèèshàYe Abraham mulayì aci, too ne ku dibèngiibwa dya Maasiyà mu cidimu cya 33 cya bikondo byetu ebi, kùvwa bidimu cinunu ne nkàmà citeema ne makumi ataanu ne binaayi. Nenku patùdì twakulangana apa nkutùshààdile bidimu dikumi ne mwandamutekète. Tuvwa ne bidimu bitwè ku cinunu ne nkàmà citeema ne makumi asatu ne bya mu njila. Nkutùshààdile bidimu dikumi ne mwandamutekète, too ne mu cidimu cya '77, necììkalè cibilù cya disànkà cya makumi mwandamutekète kacya anu ku ntwàdijilu wa bibilù bya disànska. Nenku necììkalè cinyì? Kaa, mwanèetù! Tèèlejààyi ne ntèmà mpindyewu. Kacìnùpici to. Necììkalè cibilù cya disànkà cya dibàndà dya Mukàjì-musèla wa bàà Bisàmbà bya bendè, ne dyalukila dya Kilisto kùdì beena Yudà, pààpàtukàbo mu bupika. Amen! Kanwénaayikù numònà anyì? Buumùkile pa buloba bujimà, mbakùngwìle kuntwaku

bwa ditùkù adi. Kaa, ekelekele! Nudi bamònè kutùkaadì anyì? Katwèna bamanyè ne necyènzekè dìbà kaayì to. Tudi ku cikondo cya nshììkidilu.

¹⁹⁹ Mpindyewu tèèlejààyi. Bwenu nwènù beena kale bàdì mu-mu ekeleziya emu, bàdì kaaba aka kùkaadi ntàntà mule abu, ndi muswe bwa nùmonèku cintu kampànda. Ncìvwakù muyiilè cyôci eci to too ne makèèlèla awu; ndi mucyängùle kùdì mufundi wa maalu-malonda, Paul Boyd, ne pashiishe... Ne mêmè ndi mucilondèshile mu Mifundi, mwangùle matùkù makwabo a ngondo aa kaaba aka, ne bikwabo, ne mubyängàte, ne mubikèbùlùle, mubilondèshe too ne ku ndekeelu.

²⁰⁰ Mpindyewu, mu cidimu cya 1933, patùvvà munkaci mwa kukuukwila mu Masonic Temple emu, mwaba wùdì église de Christ ùsanganyiibwa leelu ewu ewu, mu dinda kampànda dya ngondo mwinâyi, kumpàlè kwa kuumuka kumbelu, mvwa ndàmbula kàshinyì kàànyì (Mvwa mupetè kàshinyì kàà modèle '33, ne mvwa munkaci mwa kukàlambula ku mudimu wà Mukalenge.), ki mu cikèènà-kumònà, mêmè kumònà cikondo cya nshììkidilu (Mpindyewu mónaayi mùdì bwalu ebu bùkòka ntèmà, kuntwaku pâncìvvà anu mwânà apu, ne nudi mwa kudìfwànyikijila mmwènekelu uvwa kàshinyì kàà modèle 1933 mwa kwikalà nendè, mpindyewu, mmwènekelu uvwakù mwa kwikalà nendè), nenku mêmè kuya ku Masonic Temple aku, kùvvà, bàmwè bàà kunùdì nwènù beena kale kaaba aka mbavùlùke, ncifunda pa dibeji dya kale kumbèlu, cìkaadi cimana kutuuta ku màshinyì ne ciyè pa buloba bujimà, nwamònù's, müvwa mmu cidimu cya 1933, ne mêmè kudyànjila kwamba ne kùvwa mwa kwikalà bwalu bunene kampàndà bwa bwènza dibungama bwènzekela États-Unis ewu kumpàlè, anyì, patwàmbà kufika mu cidimu cya 1977. Mbanganyì bàdiku bavùlùke pângààkambà cyôci aci? Tàngilààyi byanza. Bushuwa's.

²⁰¹ Tàngilààyi mpindyewu, mêmè kudyànjila kwamba bintu mwandamutekètè bìcìvvà munkaci mwa...kumpàlè kwa dikùmbana dinene dya maalu ônsò edi anyì cintu cinène cìvvà mwa kwenzeka muneemu mu États-Unis, cintu cinène kampàndà cya cìkwàcisha bwòwà.

Mêmè kwamba, mpindyewu vùlukààyi ne, eci cìvwa nkumpàlè kwa kubangaci, mêmè kwamba ne tuvwa mwa kubwela mu Mvità Miibidì ya Buloba bujimà. Mbanganyì bàdì bavùlùke ne ngâkacyàmba? Ambààyi ne: "Amen." [Disangisha didi dyàmba ne: "Amen."—Muf.] Eyo. Mvità Miibidì ya Buloba bujimà! Mêmè kwamba ne: "Mfumu wa ditunga udikù mpindyewu ewu ùdi..." Ndi mutentùle eci mu Mufundi wà kale, wùcìdikù ne leelu awu, cintu cya kale aci makèèlèla awu, ne: "Mfumu wa ditunga utùdì nendè mpindyewu ewu," wa bwena uvwa...Mbanganyì bàdì bavùlùke ne ùvwa nganyì? [Mwanèètù wa balùme kampàndà ùdi wàmba ne: "Franklin

Roosevelt.”] Franklin D. Roosevelt. Mêmè kwamba ne: “Mfumu wa ditunga utùdì nendè mpindyewu ewu neàfilè mpàla nansha too ne ku musangu mwinâyì,” ùvwa mu musangu wèndè wà kumpàla musangu awu, “neàfilè mpàla too ne ku musangu mwinâyì, ne netùkafikishiibwè ku Mvità Miibidì ya Buloba bujimà.”

²⁰² Mêmè kwamba ne: “Mfumu wa cimbàmbilà udi ujuuka mpindyewu mu Italie, Mussolini awu, neàngatè bukòòkeshi. Ne yéyè neàye ku Éthiopie, ne Éthiopie neàponè ku makàsà èndè.” Kudi bantu basòmbe mwab’ewu mpindyewu bàdì bamanyè ne, kùvwa musùmbà wa bantu bààkalwà e kwimana, pàmvwà ngenza disangisha dyànyì mu Redman’s Hall kuntwaku dilòòlò adi, pààkakèkèngelàbi bwa mêmè kuyakù bwa kuyiisha cyôci aci, Redman’s Hall, bàmba kunkùpa pambèlu pàà cibambalu aci bwalu mvwa mwambe cintu bu nanku. [Mwanèètù wa bakaji Wilson ûdi wàmба ne: “Amen. Ncya bushuwa.”—Muf.] Eyowa. Eyowa. Màndamù Wilson, ndi mumanyè ne wêwè udi... Ncya bushuwa. Pângààkambà cyôci aci... Kadi wàkacyènza anyì? “Kadi,” mûngààkambà, “neafikè ku ndekeelu wa bundù,” ne yéyè’s wàkakufika. Yéyè ne mukàjì uvwayè wènda nendè bundumbà, bààkabèèlesha tutungu ne kubàkudika ku mwonji mu mùsèèsù, makàsà meela muulu, bilàmbà byabo bilembeleja. Eyo, aci’s cyàkenzeka.

²⁰³ Ne pashiìshe mêmè kwamba ne: “Bányishidì bakàjì bwa kwelabò tukàndà twa masungulangana. Cidi kakùyi mpata to bundù pa ditunga. Nenku, mu dyela dya tukàndà amu, dîngà ditükù nebàsungulè muntu udi kàyi ùkùmbana to.” S’mbenzè cyôci aci mu masungulangana áshâàdi aa. Ekelekele, ekelekele! Inaayi... (Mêmè kwamba ne: “Maalu a mamanya neàye kumpàla mu mushindu wà ne...”) To, mwab’ewu, aci nciisâtù. Mfwilaayikù luse.

²⁰⁴ Cyàkalondà ncyôci eci, mwaba awu, ciinâyì. Mêmè kwamba ne: “Yetu mvitâ neyìikale ne Allemagne, ne nebìibakè mwaba munene menemene wà dibwe dya nshààmendà ne nebàdyélè mu bimanu muntwamu, ne beena Amerike nebàdye mutuutu wà wùkwàcisha ne bwôwà.” Nzambi wa Bukolè bwônsò mmumanye, Mwena kumpàla kündì mwimane mpindyewu awu, mêmè ngâkamònà ba-Nazis badìshikàmìnè abu bâtwà beena Amerike misèbà nunku ewu, ne bikwabo, ku lwine lumbu alu. Ne kudi nsongààlùme yàbûngì yìdi miimane mpindyewu kaaba aka yìvvà ku lumbu lwà Siegfried Line aku, bàdì bamanyè cìvwàci. Ne vùlukààyi ne, civwa mbidimu dikumi ne cimwe kumpàla kwa lumbu lwà Siegfried Line alu kwibakiibwalù. Nzambi mmulelèlè anyì? Yéyè ùcìtu anu ùdyànjila kwamba bintu byènzeneka anyì? Tàngilààyi. Aci, civwa nciinâyì.

²⁰⁵ Mpindyewu cintu ciitânù. “Maalu a mamanya neàye kumpàla mu mushindu wà ne nebènzè kàshinyì kàà kakàyi kàkèngela kwikalabò bàkàludika ne yèndà to. Ne tùshinyì

netùtungunukè anu ne kupèèshiibwa mbùngakeenu wa diyi, too ne ku dikùmbana dya maalu ônsò, cikondo cya nshìikidilu. Mémè kumònà díkù dya beena Amerike bënda bàpweka ne njila, mu njila mwalabàle, bëndela mu kàshinyì beelè nyimà kùvvà kùkèngelà yèndà kwikalayè aku, bivva bìmwèka anu bu bàvvà bànàya dames anyì twarta.” Nenku twêtù’s tukààdi bakàpetè. Kàkaadi ku télévision. *Maalu À Mamanya À Mwasàkànaayi*, to, *Byamù Bilamakaja*’s wè, bônsò’s bàdi naaci. Tukààdi bapetè kàshinyì aku. Nkakòntònònwena kule, kùdì—kùdì tulòndò twa mpolondo. Kabyàkukèngela bwa bôbò kwikalamù ne yèndà to. Udi ulongolola anu kaamulonda keebe mushindu ewu, anu mûtù wenza bwa télèfonè webè amu, nenku kàshinyì keebe aku kàya neebé too ne kuntwaku; kàkàyi mwa kupeta njùwù, anyì nî ncinyì, ne tûshinyì tukwabo to. Cyamu cya nzembu cidi cìsàka tukwabo twônsò kule neebé. Nwamònù anyì? Bàkaadi naakù. Kaa, ekelekele! Elààyikù meeji pa bwalu abu. Cidyànjila kwamba bidimu makumi asatu kumpàlà kwa kwenzekaci!

²⁰⁶ Mpindyewu, aci’s cidi cìkatùfikisha díbà adi ku disungula dya Kennedy bu Mfumu wa ditunga.

Nenku kàshinyì kììkalà mwa kubwela mu—mu cyalu aka, kàkùmbaja bintu bitaanu (pa mwandamutekète) bïkaadì byenzèke anu mu byôbì.

²⁰⁷ Mpindyewu, mêmè kudyànjila kwamba, ne mwambe ne: “Ndi mumònè muntu mukàjì munene ùjuuka, wa mmwènekelu mulenga, muvvâle bilàmbà byenzè bu bikùnzùbile bya bukalenge bubàndile.” Nenku ndi mwelè tubòkò tukese kwinshì eku ne: “(Ùvwa mukòòkeshi munene mu États-Unis; pàmwâpa ng’ekeleesiya wa Katolike.)” Muntu mukàjì, muntu mukàjì kampànda; ncyêna mumanyè ne necììkalè ekeleesiya wa Katolike to. Ncyêna mumanyè to. Ncyêna mwa kucyàmba to. Cintu cimwepele cîndì mumònè, ndi mumònè muntu mukàjì, ki kwàjiki.

²⁰⁸ Kadi edi nditunga dya mwânà mukàjì. Ditunga edi dìdi nombà dikumi ne isatu, mu cipròfetà. Didi ne mishoonyi dikumi ne yisatu, mìtootò dikumi ne yisatu. Dyàkabanga ne nkòlonyì dikumi ne yisatu. Dikumi ne yisatu, dikumi ne yisatu, byônsò bïdi dikumi ne yisatu. Dìdi dìmwènekela mu nshapità wa 13 wa Bwàkabuulwibwà, bifwànàngane. Dìdi dikumi ne yisatu. Ne dyôdì nditunga dya mwânà mukàjì.

²⁰⁹ Tubàdì twa dishipa dya mabàkà mu Amerike tûdi tûfila dishipa dya mabàkà, kùdì bëétù bantu bakàjì, kutàmba matunga makwabo ônsò. Nsòmbelu mulenga mu dyetu ditunga mmushààdile, ne dishipa dya mabàkà, kutàmba mùdibi mu France anyì mu Italie, mwine mùdì bundumbà bwènzekela mu misèèsù amu. Pa nanku, kadi bôbò abu mbandumbà; bëétù twêtù mbakàjì basèla kadi bâteeta kwikala basòmbe ne balùmè bûngì

cyakaa, ne balùmè bààbûngì bàdì basèlàngàne bâteeta kwikala basòmbe ne bakàjì bakwàbo.

²¹⁰ Mu matùngà mùdìbo ne disèlè dya bakàjì bààbûngì, mbitàmbe bwîmpè misangu cinunu. Kadi, pààbi's, disèlè dya bakàjì bààbûngì ndibì, tudi bamanyè. Kadi, mbwa kuleeja anu mutùdì twêtù bapwekè milongo.

²¹¹ Ndi ne kapese kàà cibèjibeji kuntu kwàka, mùdìbo baleejè ne pàvwà nsongààlùmè yetu twêtù ya beena Amerike miyè dyàmwàmwà dya mbû, mu mvitâ ya ndekeelu eyi, bàmba ne kupita pa, ngeela meeji, civwa mbya pa lukàmà bu makumi mwandamutekèke... Môna's, mpindyewu, anjì indilaayi kakese, ngeela meeji bàvwa mbasatu pa banaayi bàvvà bayè dyàmwàmwà dya mbû, bàvvà bakàjì baabo bashipè naabò mabàkà kumpàlà kwa kwalukilabò. Ne mutù wàcì wà bwalu munene wùdi wàmba ne: "Cidi cyenzékèle nsòmbelu mulenga wa beena Amerike beetu ncinyi?" Nudi bavùlùke ne nuvwa bawùmònè anyì? Nwènù bônsò nuvwa bawùmònè, ngeela meeji. "Cidi cyenzékèle nsòmbelu mulenga wa bakàjì beetu beena Amerike ncinyi?" Mu byapù, bàdì bàkwàta mudimu kuntwaku ne balùme bakwabo. Ndítungà dya mwânà mukàjì. Cyàpetàdi ncinyi? Nzambi muntu mukàjì, anyì nzambi mukàjì.

²¹² Mpindyewu, pashiishe, paanyimà pàà cyôcì aci, mêmè kukùdimuka e kutàngila. Ki mêmè kumònà États-Unis ewu munkaci mwa kwoshika cyenzè mùdì mushiki wà bintu wòshika amu, mbwebwe yìvwa mitaayisha. Ne ùvwa wòshika cyenzè mùdì mushiki wà-wà mudilu munda mwa bitùpà bya nkùnyi, amu, anyì cintu kampànda cimulàkùshe mudilu. Ki mêmè kutàngila too ne kùvvà mêsù àshìikila aku, ditungà dìvwa ditaayisha dishààle anu tusùnsukilà. Ki pashiishe cikèènà-kumònà aci kunguumukaci. Bitaanu pa bisatu abi bïkaadi byenzèke... anyì, bitaanu pa mwandamutekète's wè, bïkaadi byenzèke.

²¹³ Kadi's ki cyôcì cìdì cìlwa cileeja eci. Ki pashiishe mêmè kudyànjila kwamba. Kacya ncìtukù mwambe ne Mukalenge ngudi mucìngambile to, kadi, mêmè mwimane mu dinda adi mu ekeleesiya, mêmè kwamba ne: "Mushindu wùdì maalu ènda àya kumpàla..." Mêmè ntù mwalùkile too ne ku ndekeelu kwa lumbu lwàbò alu, ne mêmè kuya lubilu too ne ku ndekeelu mukwabo wa lumbu alu. Mêmè kwamba ne: "Mushindu wùdì maalu ènda àya kumpala, nêndyanjilè kwamba ne cikondo... Ncyêna mumanye ne ndi ncyàamba bwa cinyì to. Kadi ndi ndyànjila kwamba ne nebyènzekè byônsò pankaci pàà mpindyewu mene, cidimu cya 1933 eci, ne cya 1977."

Kadi ncìyi mucìmanyè to, Nzambi ngudi mumanye mwoyi wànyì, ncìvwakù mucìmanyè to too ne makèèlèlè awu ne, cidimu cya 1977 ncyàamba cibilù cya disànska, kabidi kwenzèke anu menemene cikondo bûngì bwa mwomùmwè bwàkapèeshà Ye

Izaleela abu, ne bikwabo byônsò ku ndekeelu. Pa nanku tudi ku... Kadi's ki twêtù aba ku ndekeelu kwa cikondo, ku dilwa dya lumingu lwa makumi mwandamutekète. Katwèna bamanyè ne ndibà kaayi dyàyà Ekeleesiya to. Kaa, ekelekele! Citùdì mwa kwenza ki cinyì's, nwénù balundà bànyì? Tukàadi penyì?

²¹⁴ Nudi bamònè citùdì mpindyewu anyì? [Disangisha didi dyàmba ne: "Amen."—Muf.] Nudi bumvwè mpindyewu lumingu lwà makumi mwandamutekète lwà Danyèle alu anyì? ["Amen."]

Mònaayi, mpindyewu, patwàtungunukà bwa kubwela mu Bitampì ebi ne bikwabo, tukàngula Bitampì abi. Cya kumpàla cìdì cipàtuka, mubàndi wa pa kabalù katòòke, ne mwikàle ne butà bwa mikete mu cyanza. Tàngilààyi ne mulùmyàna awu nganyì. Tàngilààyi mubàndi wa pa kabalù katòòkòlòke udi paanyimà pèndè awu. Nwamònù anyì? Tàngilààyi ne nganyì mwine awu, ne tàngilààyi mùdibò bâlwà. Tàngilààyi mùdì binunu lukàmà ne makumi anaayi ne binaayi abi bîlwa. Tàngilààyi pàdì virgo mukùtàkàne awu ûlwà. Pashiishe tàngilààyi mùdì bintu byônsò ebi byènzekà: dipòngolola dya Mpànzà, Makènga, nyuma ya bukooyà yisatu mifwànàngànè ne ndimbà ayi. Tàngilààyi bintu abi mùdibì bikùmbanangana anu menemene mu makènga awu, anu menemene pàdìwu àpòngolodiibwa apu. Musangu wônsò wùdì Citampì cikàngudiibwa, dikènga dìdì dipòngolodiibwa, ne dibùtudiibwa dilwa. Kadi tàngilààyi cìdì cyènzekà mpindyewu mene kundekeelu aku.

²¹⁵ Nenku, kaa, tàngilààyi baprófetà basatu aba...anyì baprófetà babidi aba, pâdibò bàjuuka kaaba aka. Kadi munkaci mwa lumingu, bâdì bùùmushiibwa mushindu awu, ne pashiishe Mvità ya Harmaguédon yìdi yìkùtuka. Pashiishe Nzambi ùdi ùbanga kwakula, Yéyè mwine, pashiishe ùdi újuuka ne ùbanga kulwangana mvità. Baprófetà abu bâdì bâtuuta buloba. Bâdì bâyiisha Dînà dya Yesu Kilisto. Bâdì bàbàtiiza mushindu wumwewumwe awu. Bâdì bènza cintu cimwecimwe, cyàkenzà beena mpenta bâà kumpàla, ne baataatù aci, ne bâàbûngì bâdì bàbâlonda. Kadi aba bâdì badyénzè nsangilu abu, bulongolodi abu, mbutùngùnùke anu ne kuya, ne nansha mene bukolè bwa baprófetà abu kabwàkabùcìbula to. Ki ndekeelu wa byônsò kwambabò ne: "Netùcìvwijè cyônsò bulongolodi bumwepele." Nenku ùdi ùbweja (ncinyì aci?) cinyangu, cyena Loomò, bwa kutàmba kupaasalaja cintu cyônsò nkòòng, cìdì cìvwija dibùtuka aci. "Cinyangu cìdì cìvwijà dibùtuka" aci, cìdì cìbwéja byônsò, "bukooyà."

²¹⁶ Vùlukààyi ne, maamù ndumbà wa kale uvwa musòmbe pa nyama wa lwonji, uvwa muvvâle bilàmbà bikùnze kùnzùù mushindu awu awu, nyama awu ûvwa ne mitù mwandamutekète ne nsèngù dikumi. Nudi bavùlùke aci anyì? "Ne yéyè ûvwa ne lupànzà mu cyanza, lwà bukooyà bwa cinyangu cyèndè." Aci cìvwa ndilongesha dyèndè dyàkatangalajilàye bantu. Kadi's ki

bwalu mbwôbù abu, nwêñù bânà beetu. Tukààdi ku cikondo cya nshììkidilu.

²¹⁷ Nwêñù bânà bakese, katwènakù bamanyè to, tudi bafwànyîne kubènga kwikalala ne mwoyi bya katùyikù mwa kwalukila kabidi dildòlò edi to. Tudi bafwànyine kubènga kwikalala ne mwoyi bya katùyikù mwa kumònangana kabidi mutnu ne mukwèndè to. Ncyéna mumanyè. Kadi, ndekeelu ùdi pabwípì menemene, ndekeelu ùdi pabwípì menemene. Mufundù's ngwôwò ewu. Kakùyi mpata to, ki cileejì cya mu Mifundù ncyôcì aci, cipwàngâne.

²¹⁸ Mpindyewu, kwôkù cintu kampànda cyûdì kùyi muumvwè to, mfündilè kabeji ùcimmányishè. Nwamònù anyì? Ambàku cintu kampànda. Bàmwè bàà kunùdì nwêñù bânà beetu bàdi bâtèelejà mikàbà ya mèyi kuntwaku abu, mu bitùpà bikwabo, kwôkù cintu kampànda cîndiku mwa kwenza bwa kunùkwâcisha, nùmmanyîshaayi. Wêwè udi mwa kubènga kutwà ku cyànyì, ne mêmè ndi mufwànyîne kubènga kutwà ku cya bulongolodi bwenu; kî ngwêwè to, kadi ndongolwelu wa bulongolodi bwenu abu. Ncitu mubènge kutwà ku cya beena Katolike to. Ncyéna ngamba ne ncyéna munangè beena Katolike, ne ncyéna munangè bantu bàà mu bulongolodi to. Kî nnanku to. Ntu munangè bantu bônsò, kadi ndi mbèngangana ne ndongolwelu udi kacya wàshâàla anu munùbâmbidikile pansi awu. Ki cîdiku ncyôcì ncyacì, ndongolwelu waci awu. Ki cyôcì aci.

²¹⁹ Mêmè ncivwa mubèngàngâne ne Allemagne to; cìvwa n'Nazisme. Ncivwa mubèngàngâne ne beena Italie to; bwalu bùvwa—bùvwa mbwà dibèngangana ne Fascisme. Nenku vùlukààyi ne, ngâkadyànjila kwamba dikwabo dîyì mu ciine cikondo aci, anu dîyì didyànjila kwamba cyanàànà, ne bààbùngì bàà kunùdì nwêñù beena kale abu mbacivùlùke. Ngâkamba ne: “Kùdi tusùmbù tunène tusatu tûdì tûteeta kwangata bukòòkeshi pa buloba leelu ewu: Fascisme, Nazisme, ne Communisme.” Kadi ngâkamba cinyì? Twônsò atu tuvwa mwa kuya kuupuka mu Communisme.

²²⁰ Pashiishe mêmè kunwàmbila bônsò bwa kucyàmbulula ne: “Ikàlaayi ne mêsù matàngija pa Russie.” Nudi bavùlùke aci anyì? “Ikàlaayi ne mêsù matàngija pa Russie. Yéyè yônsò neàkuupùkè mu Communisme.”

Nenku pashiishe neàkuupùkè yéyè yônsò, ndekeelu wa byônsò, mu cyena Katolike. Vùlukààyi ne, byônsò nebìkuupùkè mu cyena Katolike. Neya bushuwa menemene. Aci nku Mvitâ ya Harmaguédon, kule emu nunku, pààlwà Kilisto, Yéyè mwine.

²²¹ Kadi bapròfetà basatu aba... Bidimu bisatu ne cyàbìbìdì cimwe ebi's wè, aci m'Bwàkabuulwibwà 11.3, nukààdi bamubalè misangu ne misangu: “Ndi mufile bukolè kùdi bantèmù Bâànyì babidi, ne bôbò nebämbè bipròfetà munda mwa matùkù cinunu

ne nkàmà yibidi ne makumi asambombo.” Mbûngì kaayì abu, matùkù cinunu ne nkàmà yibidi ne makumi asambombo? Bidimu bisatu ne cyàbìbìdì cimwe. “Ne pashìishe nebàshebeyiibwè mu mùsèèsù,” anu munkaci mene mwa lumingu lwà makumi mwandamutekète elu’s.

Pa nanku, nwamònu mwaba wùdì mbingu makumi mwandamutekète ya Danyèlè yìsanganyiibwa anyì? Nudi bamònè mwaba wutùdi ne mwoyi anyì? Tukààdi ku ndekeelu, nwénù balundà bàanyì bananga. Tukààdi ku ndekeelu. Matùkù...

Matùngà àkaadi àpanduluka, Izaleela nyewu
ùtàbuluka,
Bimanyinu byàkadyànjilà baprófetà kwamba;
(S’ki twêtù aba.)
Matùkù a bàà Bisàmbà bya bendè mmabala,
(*Apà’s.*) mûle tèntè ne bintu bìdì bìkwàcisha
bwôwà;
“Alùkilaayi, Éyì nwénù bàdì batangàlajiìbwe,
kùdì beenu sungsunga.”

Tùwimbààyi:

Ditùkù dya bupikudi dìkaadi pabwîpì,
Myoyi ya bantu yìdi yàmba kwimana bwa
bwôwà;
Ujììbwäyi ne Nyuma, ikàlaayi ne myêndù yenu
milongolola ne misukula,
Bàndulukààyi! Bupikudi bwenu bùkaadi
pabwîpì.

Kaa, ekelekele! Abi kî mbilenga bilayà anyì?

Matùngà àkaadi àpanduluka, Izaleela nyewu
ùtàbuluka,
Bimanyinu byàkadyànjilà baprófetà kwamba;
Matùkù a bàà Bisàmbà bya bendè mmabala,
mûle tèntè ne bintu bìdì bìkwàcisha bwôwà,
“Alùkilaayi, Éyì nwénù bàdì batangàlajiìbwe,
kùdì beenu sungsunga.”

Bônsò pàmwè mpindyewu:

Ditùkù dya bupikudi dìkaadi pabwîpì,
Myoyi ya bantu yìdi yàmba kwimana bwa
bwôwà;
Ujììbwäyi ne Nyuma, ikàlaayi ne myêndù yenu
milongolola ne misukula,
Bàndulukààyi! Bupikudi bwenu bùkaadi
pabwîpì.

Lekàlaayi mêmè nnwimbilè citùminyi cikese.

Bapròfetà bàà mashimi bàdi bàshima, bàdi
bàvila Bulelèlè bwa Nzambi,
Bwa ne Yesu Kilisto awu ki Nzambi wetù;

Bàdi bàMuvwija Mupersona mwisâtù kampànda. Aci nudi
bamanyè. Kadi, kî ncìdì Ye nansha. Yéyè ùdi Nzambi wetù.

Kadi twêtù netwèndelè myaba yàkadyatà
bapostolo.

Bwalu ditùkù dya bupikudi dìkaadi pabwîpì,
Myoyi ya bantu yìdì yàmba kwimana bwa
bwôwà;
Ujìlbwâyi ne Nyuma, ikàlaayi ne myêndù yenu
milongolola ne misukula,
Bàndulukààyi! Bupikudi bwenu bùkaadi
pabwîpì.

²²² Kanwènaayikù ne disànska anyì? Alùkìla ku Mukenji, wêwè
mwanèètù! Alùkìla ku cya ku cibangidilu. Alùkìla ku mpenta!
Alùkìla ku dibènesha dya cya bushuwa! Alùkìla ku Dînà dya
Yesu Kilisto! Alùkìla ku dibâtiiza dya Nyuma Mwîmpè! Alùkìla
ku bimanyinu ne maalu a kukèma! Alùkìla ku mpenta! Shàala
kule ne bulongolodi! Alùkìla ku Nyuma Mwîmpè! Yéyè ki
Mulongeshi wetù.

Bwalu ditùkù dya bupikudi dìkaadi pabwîpì,
Myoyi ya bantu yìdì yàmba kwimana bwa
bwôwà;
Ujìlbwâyi ne Nyuma, ikalaayi ne myêndù yenu
milongolola ne misukula,
Bàndulukààyi! Bupikudi bwenu bùkaadi
pabwîpì.

²²³ Abi kî mbilenga bilayà anyì? Cyàkambà mupròfetà ncinyì?
“Nekùlwé cikondo kwikalàku, kùyi mwa kwamba ne mbufuku
anyì mmundaamuunyà.” Tàngilàayi mùdìku. Nwamònou anyì?
Kaa, kubì be, munda mwa bikondo byônsò bya ekeleeziya!

Kadi ne-nekwikalè Bukénkè ku ibaamulòòlò,
Kajila kàà ku Butùmbi nenùkàpetè bushuwa;
Mu njila wa mâyì mmùdì Bukénkè leelu,
Bajiika mu Dînà dya mushinga dya Yesu.
Batekète ne bakolè, nyingàlalaayi ku
mpekaatu yenu yônsò,
Nyuma Mwîmpè neàbwelè cya bushuwa;
Makénkè a dilòòlò aa àfiki,
Mbulelela ne Nzambi ne Kilisto badi Umwe.

Nekwikalè Bukénkè . . .

Bônsò pàmwè!

. . . ku ìbaamulòòlò,
 Kajila kàà ku Butùmbi nenùkàpetè bushuwa;
 Mu njila wa mâyì mmùdì Bukénkè leelu,
 Bajiika mu Dínà dya mushinga dya Yesu.
 Batekète ne bakole, nyingalalaayi ku
 mpekaatu wenu,
 Nyuma Mwîmpè neàbwelè cya bushuwa.
 Bwalu Makénkè a dilòòlò àfikì,
 Mbulelela ne Nzambi ne Kilisto badi Umwe.
 (Kî mbasatu to; kadi Umwe!)

²²⁴ Alùkilaayi ku Mukenji! Alùkilaayi ku cibangidilu! Alùkilaayi ku cyàkalongeshà Pôlò! Alùkilaayi ku dibàtiza dyàkabàtiizàye yéyè naadì adi! Yéyè wàkamònà bantu babàtijiìbwé mushindu mukwabo; kubàmbilayè bwa kulwa kubàtijiìbwabò cyàkàbìdì. Wakamba ne: “Mwanjelo mulwe ùfúma mu Dyulu, mulongèshe cíngà cintu nansha cinganyì, Yéyè èdiibwè mulawu.” Pa nanku, ndyalukila dya cyàkàbìdì ku Mukenji’s, mulundà wanyì! Dibà dikaadi ku ìbaamulòòlò.

²²⁵ Kaa, mêmè ndi muMunangè bikolè be, kadi nwénù? Mbanganyì bâdì bàmònà lumingu lwà makumi mwandamutekètè lwa Danyèlè mpindyewu, ne bàmònà cìdì lumingu lwà makumi mwandamutekètè? Mbanganyì bâdì bâciìtabuuja? Ambààyi ne: “Amen.” [Disangisha didi dyàmba ne: “Amen.”—Muf.] Amen! Butùmbi bwìkàlè kùdì Nzambi!

²²⁶ Mpindyewu, cintu cìdì cìlondì ncinyì? Bitampì Mwandamutekètè mpindyewu. Netùbwelèmu buludì, piìkalà Mukalenge mwa kwanyisha. Ndibà kaayi dìkalàci, ncyêna mumanye to. Anu dîbà kanà dyônsò dyàcifilàYe adi, dîbà adi netùbwelèmu buludì. Dibà adi netwènzè disangisha dile, dile menemene, bwalu nebyàngatè kuumukila ku nshapità mwi6 too ne ku wa 19, bwa kucijikija, bu mûndì nya naabi bitùùlùbitùùlù emu.

²²⁷ Mpindyewu, ncyêna muswe bwa muntu ùmukè mwikàle ùmvwa cyôci eci bibì to. Mukàbà wà mèyì wùcidi anu wùnyìnguluka. Ncyêna muswè bwa muntu kuumvwayè bibì to. Mpindyewu kanùùmvukù bibì to, nwamba ne: “Mwanètù Branhamb wàmbì ne Yesu neàlwé mu cidimu cya 1977.” Mêmè ncyénàku mwambe cintu bu nanku nansha. Bìdi mwa kwenzeka ne Yesu àlwé leelu ewu. Kadi mêmè ndi mudyànjìle kwamba ne pankacì pàà cidimu cya ’33 ne cya ’77 cintu kampànda ncifwànyine kwenzeka, ne bintu bîndì mumònà byènzekà, mu cìkèènà-kumònà ebi, mbifwànyine kwenzeka. Ne bitaanu bya ku byôbì bïkaadi byenzèke. Ne ndi ngeela meeji ne, ne bintu bya mushìndà bitùdì naabi mpindyewu ebi . . .

²²⁸ Kadi nudi bamònà cìdì Mfumu wetù wa ditùnga ùfúma ku dyamba aci anyì? Ùkèba mikwabo mvità. Mmuswe kufidila cileejilu pa—pa Berlin, mwàmbiye. Úvwa muswe kufila cileejilu.

Kadi bishi bwa Cuba udi mumfundu mwetu ewu? Bwa cinyì kubènga kufidila cileejilu pa yéyè awu? Bishi bwa awu awu? Kaa, s'mmacimbu anu ètù a cya bushuwa aa! Nwamònu anyì?

²²⁹ Kaa, mwanèètù, twêtù's tukààdi anu ku ndekeelu. Bôbò's nebiìkalè mwa...Nebilwe kujika anu mùdì Nzambi mwambe ne mmùvwàbi amu, pa nanku bìdi ne dikwàcisha kaayì—kaayì bwa kwenza nî ncinyì cyônsò pamutù pàà kubala anu cyanàànà bìdi Ye Yéyè mwambe, ne kwikala badìlongòlôle, ne kudilongolola ku cyôcì aci. Ne kuyilekela yìlwa, dîbà adi. Tudi bayindile.

Tudi bindile dilwa dya Ditùkù dya disànkà dya
Bukalenge bwa bidimu cinunu adi,

Dyàlwà Mukalenge wetù mubènesha bwa
kwangata Mukaj'Endè-musela udi mwindile;
Kaa, buloba bùdi bùtwa mikèmù, bwèla mbilà
bwa ditùkù adi dya disùngidiibwa dya mu
kalolo,

Dyàlwà cyàkàbìdì Musùngidi wetù pa buloba.

Kaa! Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa
buloba,

Eyowa, Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa
buloba,

Kaa, Sàtaanà neàswikiibwè bwa bidimu
cinunu,

Katwàkwikala ne muteecyanganyi dîbà adi
nansha,

Paanyimà pàà Yesu mumane kulwa cyàkàbìdì
pa buloba.

Mbanganyì bàdì badìlongòlôle? Ela cyanza muulu. Kaa,
ekelekele!

Kaa! Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa
buloba,

Tùjuukilààyi anu kuulu cyanàànà tìlabulanganèku ku
cyanza muntu ne mukwèndè.

Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa buloba,
Kaa, Sàtaanà neàswikiibwè bwa bidimu
cinunu,

Katwàkwikala ne muteecyanganyi dîbà adi
nansha,

Paanyima pàà Yesu mumane kulwa cyàkàbìdì
pa buloba.

Kaa! Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa
buloba.

Eyowa, Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa
buloba,

Kaa, Sàtaanà neàswikiibwè bwa bidimu cinunu,
 Katwàkwikala kabidi ne muteecyanganyi dîbà adi nansha,
 Paanyimà pàà Yesu mumane kulwa cyàkàbìdì pa buloba.

Dilwa dya cyàkàbìdì dya Yesu nedìükale dyandamuna ku tunyinganyinga ne myadi ya buloba,
 Bwalu dimanya dya Mukalenge nedýùlè pa buloba, pa mbû ne mu dyulu;
 Nzambi neùmushè mabèèdì ônsò ne binsònji bya ku màsaamà nebikamè.
 Paanyimà pàà Yesu mumane kulwa cyàkàbìdì pa buloba.

Kaa! Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa buloba,
 Eyowa, Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa buloba,
 Kaa, Sàtaanà neàswikiibwè bwa bidimu cinunu,
 Katwàkwikala ne muteecyanganyi dîbà adi nansha,
 Paanyimà pàà Yesu mumane kulwa cyàkàbìdì pa buloba.

²³⁰ Kaa, ekelekele! Kanwènaayikù nudýùmvwa bilenga anyì? Anjì elààyibì meeji, nwénù balundà bàànyì, eci's mmpenta, dikuukwila! Eci mmpenta. Tùtuutààyi bikàshi ne túwímbààyi. Nwenu beena Mpenta, bantu bônsò, dilekèlèlaayaaku mpindyewu, umùshaayi bintu bya kale bya kwísùkwísù bya ci-Méthodiste abi mpindyewu. Tùyaayi, túwímbààyaaku!

Kaa! Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa buloba,
 Eyowa, Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa buloba,
 Sàtaanà neàswikiibwè bwa bidimu cinunu,
 Katwàkwikala ne muteecyanganyi dîbà adi nansha,
 Paanyimà pàà Yesu mumane kulwa cyàkàbìdì pa buloba.

Kaa! Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa buloba, (Ki mùdi Bible wàmبا!)
 Eyowa, Mukalenge wetù neàlwé cyàkàbìdì pa buloba,
 Sàtaanà neàswikiibwè bwa bidimu cinunu,

Katwàkwikalà ne muteecyanganyi dîbà adi
nansha,
Paanyimà pàà Yesu mumane kulwa cyàkàbìdì
pa buloba.

Nudi baMunangè anyì? Eyo. Mêmè ndi muMunangè. *Ndi MuMunangè*, Mwanèètù wa bakàjì Gibbs. Kaa, twélaàyi anu byanza byetu muulu cyanàànà kùdìYe.

Ndi muMunangè, ndi muMunangè
Bwalu Yêyè wàkannanga kumpàla
Ne wàkampetela lupandu (Penyì? Pànwapa
mene ku Kalvariyo.)
Pa muci wà Kalvariyo.

Ndi muMunangè, (Butùmbi's wè!) ndi
muMunangè
Bwalu Yêyè wàkannanga kumpàla
Ne wàkampetela lupandu
Pa muci wà Kalvariyo.

LUMINGU LWÀ MAKÙMÌ MWANDAMUTEKÈTÈ LWÀ DANYÈLÈ LUA61-0806
(The Seventieth Week Of Daniel)

DILONDANGANA DYÀ MALONGESHA PA MBINGU MAKÙMÌ MWANDAMUTEKÈTÈ YÀ DANYÈLÈ
Diyiisha edi dya Mwaneetu William Marrion Branham dyakayiishiibwa bwa
musangu wa kumpala mu Anglais mu dyàlumingu mu dinda, mu matùkù à6
a ngondo wa mwandamukùlù, cidimu cya 1961, mu Branham Tabernacle mu
Jeffersonville, Indiana, U.S.A. Ndyumusha pa mukaba wa mèyì ne dituuta
ku cyamu mu kaabujima kààdì mu Anglais. Nkudimwinu wa mu Ciluba ewu
mmutuuta ku cyamu ne mwabanya kùdì Voice Of God Recordings.

CILUBA

©2021 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Dîyì dya bwena-cintu

Makenji ônsò tudi badilaminyine. Mukanda ewu udi mwa kutuuciibwa pa mabeji ne cyamu cya kwebe kumbelu bwa mudimu webe wêwè anyi bwa kupeeshangana, kabiyi bya mfranga to, bu cintu cya kutangalaja naaci Evanjeeliyo wa Yesu Kilisto. Mukanda ewu kawenaku mwa kusumbishiibwa, kuvudijiibwa bya bipitepite, kwediibwa mu cibànzà cya lüntândalà, kulamiibwa mu cikàlwîlà, kukudimunyibwa mu myakulu mikwabo, anyi kulombesha naawu mpetu kakuyi mukanda wa cishimbi-dîyì wa dikwanyishila mukufundila kudi Voice Of God Recordings® nansha.

Bwa kumanya maalu makwabo anyi kupeta bîngà bintu bitudi naabi, anyisha webeje:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org